

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

8470 *Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.*

FELIPE VI

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

PREÁMBULO

I

A Constitución española establece no seu artigo 39 a obriga dos poderes públicos de asegurar a protección social, económica e xurídica da familia, e en especial dos menores de idade, de conformidade cos acordos internacionais que velan polos seus dereitos.

Entre estes acordos e instrumentos internacionais destacan dúas convencións das Nacións Unidas, a Convención sobre os dereitos do neno, do 20 de novembro de 1989, ratificada o 30 de novembro de 1990 e os seus protocolos facultativos, e a Convención dos dereitos das persoas con discapacidade, do 13 de decembro de 2006, instrumento de ratificación do 23 novembro de 2007. Ademais, resultan salientables dous convenios impulsados pola Conferencia da Haia de dereito internacional privado: o Convenio relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, do 29 de maio de 1993, ratificado o de 30 de xuño de 1995, e o Convenio relativo á competencia, a lei aplicable, o recoñecemento, a execución e a cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos, do 28 de maio de 2010, ratificado o 6 de setembro de 2010. Por outra parte, deben destacarse tamén tres convenios do Consello de Europa, o relativo á adopción de menores, feito en Estrasburgo o 27 de novembro de 2008, ratificado o 16 de xullo de 2010, o relativo á protección dos nenos contra a explotación e o abuso sexual, feito en Lanzarote o 25 de outubro de 2007, ratificado o 22 de xullo de 2010, así como o Convenio europeo sobre o exercicio dos dereitos dos nenos, feito en Estrasburgo o 25 de xaneiro de 1996, ratificado o 11 de novembro de 2014. E finalmente, o Regulamento (CE) n.º 2201/2003 do Consello, do 27 de novembro de 2003, relativo á competencia, o recoñecemento e a execución de resolucións xudiciais en materia matrimonial e de responsabilidade parental, polo que se derroga o Regulamento (CE) n.º 1347/2000.

A Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil, en diante Lei orgánica de protección xurídica do menor, constitúe, xunto ás previsións do Código civil nesta materia, o principal marco regulador dos dereitos dos menores de idade, para lles garantir unha protección uniforme en todo o territorio do Estado. Esta lei foi o referente da lexislación que as comunidades autónomas foron aprobando posteriormente, de acordo coas súas competencias nesta materia.

Non obstante, transcorridos case vinte anos desde a súa publicación, producíronse cambios sociais importantes que inciden na situación dos menores e que demandan unha mellora dos instrumentos de protección xurídica, en prol do cumprimento efectivo do citado artigo 39 da Constitución e as normas de carácter internacional mencionadas.

Así se constata en diversas propostas e observacións formuladas estes anos atrás polo Comité dos Dereitos do Neno de Nacións Unidas (singularmente, a Observación xeral

n.º 13 de 2011 sobre o dereito do neno a non ser obxecto de ningunha forma de violencia e as observacións derradeiras a España do 3 de novembro de 2010), polo Defensor do Pobo (nos seus documentos «Menores o adultos. Procedimientos para la determinación de la edad» de 2011 e «La trata de seres humanos en España: víctimas invisibles» de 2012), pola Fiscalía Xeral do Estado (nas súas circulares 8/2011, do 16 de novembro, sobre criterios para a unidade de actuación especializada do Ministerio Fiscal en materia de protección de menores, e 1/2012, do 3 de outubro, sobre o tratamento substantivo e procesual ante transfusións de sangue e outras intervencións médicas sobre menores de idade en caso de risco grave), e nas conclusións e recomendacións da Comisión Especial do Senado de estudo da problemática da adopción nacional e outros temas afíns (BOCG. Senado, serie I, número 545, do 17 de novembro de 2010).

De acordo con todo iso, a presente lei ten como obxecto introducir os cambios necesarios na lexislación española de protección á infancia e á adolescencia que permitan continuar garantindo aos menores unha protección uniforme en todo o territorio do Estado e que constitúa unha referencia para as comunidades autónomas no desenvolvemento da súa respectiva lexislación na materia. Ademais, e de modo recíproco, esta lei incorpora algunhas novidades que xa foron introducidas por algunhas normas autonómicas estes anos atrás.

A reforma consta de catro artigos, vinte e unha disposicións derradeiras, ademais de sete disposicións adicionais, cinco disposicións transitorias e unha disposición derogatoria. No artigo primeiro recóllense as modificacións da Lei orgánica, de protección xurídica do menor; no segundo, as que afectan o Código civil; no terceiro, as correspondentes á Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional, en diante, Lei de adopción internacional; no cuarto, as relativas á Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuizamento civil, de agora en diante, Lei de axuizamento civil; na disposición derradeira primeira, as que afectan a Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, en diante, Lei de xurisdición contencioso-administrativa; na disposición derradeira segunda, as relativas á Lei 41/2002, do 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigas en materia de información e documentación clínica, en diante, Lei da autonomía do paciente; na disposición derradeira terceira, a relativa ao Real decreto legislativo 1/1995, do 24 de marzo, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores; na disposición derradeira cuarta, a que afecta a Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto básico do empregado público; na disposición derradeira quinta, as que afectan a Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección das familias numerosas; nas disposicións derradeiras sexta e sétima, as relativas á Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e á Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa; na disposición derradeira oitava, as correspondentes á Lei 43/2006, do 29 de decembro, para a mellora do crecemento e do emprego; na disposición derradeira novena, a que afecta a Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia; nas disposicións derradeiras décima a décimo cuarta, as que afectan a modificación do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1994, do 20 de xuño, a Lei de axuizamento criminal, a Lei 35/2011, do 10 de outubro, reguladora da xurisdición social, e o texto refundido da Lei de clases pasivas do Estado, aprobado polo Real decreto legislativo 670/1987, do 30 de abril. As sete últimas disposicións derradeiras refírense ao título competencial, habilitación normativa ás cidades de Ceuta e Melilla e ao Goberno en xeral, á creación do Rexistro Central de Delinquentes Sexuais, ás modificacións e desenvolvementos regulamentarios, á incorporación de normativa europea, ao non incremento do gasto orzamentario e á entrada en vigor.

Na disposición adicional primeira recóllese a referencia á utilización nos textos legais da expresión «entidade pública» en relación coa entidade pública de protección de menores competente territorialmente; na disposición adicional segunda, as referencias ao acollemento preadoptivo, ao acollemento simple e ás entidades colaboradoras de adopción internacional; a disposición adicional terceira habilita o Goberno para promover, coas comunidades autónomas, o establecemento de criterios comúns e mínimos estándares de

cobertura, calidade e accesibilidade na aplicación da presente lei; a disposición adicional cuarta establece o réxime xurídico dos centros específicos de protección de menores con problemas de conduta de entidades privadas colaboradoras das entidades públicas competentes; a disposición adicional quinta establece un mecanismo interterritorial de asignacións de familias para acollemento, ou, se é o caso, adopción e a disposición adicional sexta establece unha equiparación de réximes xurídicos de acollemento previstos na presente lei con relación ás normas existentes con anterioridade a esta e ás lexislacións correspondentes das comunidades autónomas. As dúas primeiras disposicións transitorias establecen a normativa aplicable aos procedementos xudiciais xa iniciados na data da súa entrada en vigor, así como ao cesamento dos acollementos constituídos xudicialmente.

II

As modificacións da Lei orgánica de protección xurídica do menor refírense, basicamente, á adaptación dos principios de actuación administrativa ás novas necesidades que presentan a infancia e a adolescencia en España, tales como a situación dos menores estranxeiros, os que son vítimas de violencia e a regulación de determinados dereitos e deberes. Por outra parte, realízase unha profunda revisión das institucións do sistema de protección á infancia e á adolescencia.

Os artigos 5 e 7 sofren modificacións derivadas da ratificación por España da Convención de dereitos das persoas con discapacidade e a necesidade de adaptar a regulación en consecuencia.

Así mesmo, introdúcese unha mención expresa á alfabetización dixital e mediática, como ferramenta imprescindible para que os menores poidan desenvolver o seu pensamento crítico e tomar parte activa nunha sociedade participativa e nun mundo actual que non se pode entender á marxe das novas tecnoloxías da información e da comunicación.

Introdúcese un novo capítulo III no título I, coa rúbrica «Deberes do menor», en liña con diversas normas internacionais e tamén autonómicas, en que, desde a concepción dos menores como cidadáns, se recoñecen como corresponsables das sociedades en que participan e, polo tanto, non só titulares de dereitos senón tamén de deberes. Neste sentido, introdúcese catro novos artigos en que se regulan os deberes dos menores en xeral e nos ámbitos familiar, escolar e social en particular.

No artigo 10 refórzanse as medidas para facilitar o exercicio dos dereitos dos menores e establécese un marco regulador adecuado dos relativos aos menores estranxeiros, e recoñécese, respecto dos que se encontren en España e con independencia da súa situación administrativa, os seus dereitos á educación, á asistencia sanitaria e aos servizos sociais, tal e como se recollen na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, e na Lei 16/2003, do 28 de maio, de cohesión e calidade do Sistema nacional de saúde.

Así mesmo, recoñécese o dereito a obter a preceptiva documentación de residencia a todos os menores estranxeiros que estean tutelados polas entidades públicas, unha vez que quede acreditada a imposibilidade de retorno coa súa familia ou ao país de orixe.

No artigo 11 introdúcese como principio reitor da actuación administrativa a protección dos menores contra calquera forma de violencia, incluída a producida no seu ámbito familiar, de xénero, a trata e o tráfico de seres humanos e a mutilación xenital feminina, entre outras. De acordo con iso, os poderes públicos desenvolverán actuacións de sensibilización, prevención, asistencia e protección fronte a calquera forma de maltrato infantil, e estableceranse os procedementos que aseguren a coordinación entre as administracións públicas competentes.

En estreita relación co anterior, no artigo 12 garántese o apoio necesario para que os menores baixo a patria potestade, tutela, garda ou acollemento dunha vítima de violencia de xénero ou doméstica poidan permanecer con esta. Así mesmo, introdúcese a presunción de minoría de idade dunha persoa cuxa maioría de idade non se poida establecer con seguridade, ata que se determine finalmente esta.

Neste mesmo artigo recóllense os principios reitores da reforma das institucións de protección á infancia e á adolescencia e sinálase que se dará prioridade ás medidas estables fronte ás temporais, ás familiares fronte ás residenciais e ás consensuadas fronte ás impostas. Estes principios, vertebradores do sistema, xa foran establecidos nas directrices sobre as modalidades alternativas de coidado dos nenos da Asemblea Xeral de Nacións Unidas, do 24 de febreiro de 2010, e en diversos documentos aprobados polo Servizo Social Internacional. Ademais, no artigo 12, recóllese outro dos eixes desta reforma, como é a obriga das entidades públicas de revisar, en prazos concretos, as medidas de protección adoptadas. Deste xeito obrígase a realizar un seguimento persoal de cada neno, nena ou adolescente e unha revisión da medida de protección.

No artigo 13 incorpóranse dous novos puntos en relación cos delitos contra a liberdade e indemnidade sexual, trata de seres humanos e explotación dos menores. Por unha parte, establécese o deber que teñen todas as persoas que teñan noticia dun feito que poida constituír un delito contra a liberdade e indemnidade sexual, de trata de seres humanos ou de explotación de menores, de poñelo en coñecemento do Ministerio Fiscal. Establécese, ademais, como requisito para poder acceder e exercer unha profesión ou actividade que implique contacto habitual con menores, non ter sido condenado por delitos contra a liberdade e indemnidade sexual, trata de seres humanos ou explotación de menores; con iso darase cumprimento aos compromisos asumidos por España ao ratificar o Convenio relativo á protección dos nenos contra a explotación e abuso sexual, do 25 de outubro de 2007, e á Directiva do Parlamento Europeo e do Consello 2011/93/UE, do 13 de decembro de 2011, relativa á loita contra os abusos sexuais e a explotación sexual dos menores e a pornografía infantil e pola que se substitúe a Decisión marco 2004/68/JAI do Consello.

Directamente relacionado co anterior e para os efectos de prevención, créase, dentro do sistema de rexistros administrativos de apoio á Administración de xustiza, o Rexistro Central de Delinquentes Sexuais que conterá a identidade dos condenados por delitos contra a liberdade e indemnidade sexual, trata de seres humanos, ou explotación de menores, e información sobre o seu perfil xenético de ADN. Con iso preténdese facer posible un seguimento e control das persoas condenadas por estes delitos non só en España senón tamén noutros países. Así mesmo, a Administración xeral do Estado colaborará coas autoridades competentes dos Estados membros da Unión Europea para facilitar o intercambio de información neste ámbito.

De acordo cos principios mencionados anteriormente, opérase a reforma das institucións de protección á infancia e á adolescencia e establécese unha regulación estatal máis completa das situacións de risco e de desamparo, conceptos xurídicos indeterminados que, por vez primeira, se definen nunha normativa de rango estatal que basicamente incorpora, como contido substantivo destas, o que a xurisprudencia e a lexislación autonómica recolleron nestes anos.

Así, no artigo 14 régúlase a institución da garda provisional dentro das medidas de atención inmediata, que posteriormente se desenvolverá no artigo 172 do Código civil.

En relación coa situación de risco, e mediante a reforma do artigo 17, desenvólvese de forma integral esta figura e o seu procedemento, cuestións ambas as dúas que non estaban reguladas a nivel estatal. A intervención adecuada para paliar e intervir nas situacións de risco en que se poden encontrar os menores tórnase de capital importancia para preservar o seu superior interese, evitando en moitos casos que a situación se agrave, e que se deban adoptar decisións moito máis traumáticas e de maior custo individual, familiar e social, como a separación do menor da súa familia.

A regulación prevé que o proxecto de actuación poida ser consensuado cos proxenitores ou outros responsables legais, respondendo así ao principio xa aludido de primar as solucións consensuadas fronte ás impostas. En caso de que se neguen á súa subscripción ou non colaboren posteriormente neste, declararase a situación de risco mediante resolución administrativa, co fin de garantirlles a información de como deben actuar para evitar unha ulterior declaración de desamparo.

Especial relevancia se outorga á intervención nas situacións de posible risco prenatal para os efectos de evitar con posterioridade unha eventual declaración de situación de risco ou desamparo do neonato. Tamén se prevé unha solución para os casos de atención sanitaria necesaria para o menor non consentida polos seus proxenitores ou outros responsables legais, que comporta tamén a modificación da Lei da autonomía do paciente.

Son dúas as principais novidades respecto da regulación do desamparo. No artigo 18 complétase a definición da situación de desamparo regulada no artigo 172 do Código civil, e establécese, por primeira vez nunha norma de carácter estatal, as circunstancias que a determinan, co que se introduce unha importante clarificación e unificación de criterios para a súa declaración. Débese advertir que, para os efectos da letra d), que establece como causa de desamparo o consumo habitual de substancias con potencial adictivo por parte de proxenitores, titores ou gardadores, se entenden como habituais os criterios de consumo prexudicial, abuso ou dependencia, segundo as definicións da Organización Mundial da Saúde ou da Asociación Americana de Psiquiatría.

Ademais, régúlase por vez primeira a competencia das entidades públicas respecto da protección dos menores españois en situación de desprotección nun país estranxeiro e o procedemento que se seguirá en caso de traslado dun menor protexido desde unha comunidade autónoma a outra distinta, cuestións que non estaban recollidas ata o momento.

No artigo 19 establécese a duración máxima de dous anos da garda de menores solicitada polos proxenitores, salvo que o interese superior aconselle excepcionalmente a súa prórroga. Deste xeito, preténdese evitar que se fagan crónicas situacións de gardas voluntarias nas cales os proxenitores ceden o coidado dos seus fillos ás administracións públicas «sine die», privándoos por esta vía de solucións familiares e permanentes, precisamente durante os anos clave da primeira infancia.

Debe destacarse o principio da prioridade da familia de orixe, tanto a través da xa mencionada regulación da situación de risco como cando se sinala, no novo artigo 19 bis, que, nos casos de garda ou tutela administrativa do menor a entidade pública deberá elaborar un plan individual de protección en que se incluírá un programa de reintegración familiar, cando esta última sexa posible. Este artigo incorpora os criterios que a Sentenza 565/2009, do 31 de xullo de 2009, do Tribunal Supremo, estableceu para decidir se a reintegración familiar procede en interese superior do menor, entre os que destacan o paso do tempo ou a integración na familia de acollida. Neste mesmo artigo prevese o reagrupamento familiar dos menores estranxeiros non acompañados.

No artigo 20, co fin de favorecer a axilidade e preservar o interese dos menores, simplifícase a constitución do acollemento familiar, equiparándoo ao residencial, mesmo aínda que non exista conformidade previa dos proxenitores ou titores, sen prexuízo do control xurisdiccional deste. Por outra parte, e por razóns de técnica xurídica e mellora de situación, trasládase ao artigo 20 o establecido ata agora no artigo 173 do Código civil sobre formalización do acollemento e contido do documento anexo que o debe acompañar, e introdúcese a necesidade, como acontece na adopción, de que se valore a adecuación dos acolledores e defínense os criterios desta, criterios que non estaban ata agora recollidos na normativa estatal. Ademais, defínense, de forma máis acorde coa realidade da protección de menores actual, os dous tipos de acollemento en relación coas características da familia acolledora, referíndose ao acollemento na propia familia extensa do menor ou en familia allea.

No artigo 20 bis, por vez primeira, régúlase o estatuto do acolledor familiar como conxunto de dereitos e deberes. A transcendente función desempeñada polas familias de acollida fai moi conveniente que unha disposición xeral perfile o seu *status* e así se destacou nas conclusións da Comisión Especial do Senado de Estudo da Problemática da Adopción Nacional e Outros Temas Afíns. Así mesmo, incluíuse un artigo 21 bis en que se recollen os dereitos dos menores acollidos.

En relación co acollemento residencial, o artigo 21 recolle a previsión da prioridade do acollemento familiar respecto do residencial. Trátase dunha disposición ambiciosa cuxo fundamento estriba en que o menor necesita un ambiente familiar para un adecuado

desenvolvemento da súa personalidade, aspecto este en que existe total consenso entre os psicólogos e pedagogos. Se este obxectivo é común para todos, cando son menores de seis anos, e de forma aínda máis sinalada e imprescindible se son menores de tres, a conveniencia tórnase en necesidade ineludible, sen prexuízo de introducir unha previsión flexible para dar cobertura aos supostos en que, por motivos debidamente xustificadas, o ingreso en centro de protección sexa a única medida de que se dispoña, ou cando o acollemento residencial conveña ao interese superior do menor.

Por outra parte, e no relativo aos servizos de acollemento residencial (denominados ata agora servizos especializados e agora chamados «acollemento residencial» para utilizar unha terminoloxía equivalente á de «acollemento familiar»), establécense con carácter xeral as súas características básicas, o seu necesario axuste a criterios de calidade e o carácter preferente das solucións familiares.

Así mesmo, todos os centros de acollemento residencial que presten servizos dirixidos a menores no ámbito da protección deberán estar sempre habilitados administrativamente pola entidade pública.

Por outra parte, o artigo 22 bis recolle a obriga da Administración de preparar para a vida independente os mozos extutelados, cuestión de gran calado social e da que xa hai boas prácticas de entidades públicas e do terceiro sector de acción social en España.

O artigo 22 ter establece a creación dun sistema de información estatal sobre protección de menores que realizarán as entidades públicas e a Administración xeral do Estado, que permitirá o coñecemento e o seguimento da situación da protección da infancia e da adolescencia en España, non só para efectos estatísticos senón tamén de seguimento concreto das medidas de protección adoptadas respecto de cada menor, así como das persoas que se ofrecen para o acollemento e a adopción. O artigo 22 quáter introduce normas que regulan o tratamento de datos de carácter persoal dos menores atendendo ao seu interese superior e o artigo 22 quinquies establece a obriga de valorar o impacto na infancia e adolescencia en todos os proxectos normativos.

Finalmente, os artigos 23 e 24 sofren reformas terminolóxicas.

III

As principais modificacións do Código civil están referidas ao sistema español de protección de menores e, polo tanto, encóntranse en estreita relación coas xa sinaladas no punto anterior. Non obstante, modifícanse tamén outros aspectos relacionados con esta materia.

Refórmanse, en primeiro lugar, as normas de dereito internacional privado, en concreto os puntos 4, 6 e 7 do artigo 9, normas de conflito relativas á lei aplicable á filiación, á protección de menores e maiores e ás obrigas de alimentos. Estas modificacións responden, por un lado, á incorporación de normas comunitarias ou internacionais e adaptacións terminolóxicas a estas e, por outro, a melloras técnicas na determinación dos supostos de feito ou dos puntos de conexión e a súa precisión temporal.

Introdúcese un novo punto no artigo 19 para prever o recoñecemento, por parte do ordenamento xurídico español, da dobre nacionalidade en supostos de adopción internacional, nos cales a lexislación do país de orixe do menor adoptado prevé a conservación da súa nacionalidade de orixe.

Por outra parte, modifícanse as normas sobre accións de filiación. A regulación que se propón responde a que o primeiro parágrafo do artigo 133 foi declarado inconstitucional, en canto impide ao proxenitor non matrimonial a reclamación da filiación nos casos de inexistencia de posesión de estado (sentenzas do Tribunal Constitucional número 273/2005, do 27 de outubro de 2005, e número 52/2006, do 16 de febreiro).

En parecidos termos foi declarado inconstitucional o primeiro parágrafo do artigo 136, en canto comporta que o prazo para o exercicio da acción de impugnación da paternidade matrimonial empece a correr aínda que o marido ignore non ser o proxenitor biolóxico de quen foi inscrito como fillo seu no Rexistro Civil (sentenzas do Tribunal Constitucional 138/2005, do 26 de maio de 2005 e 156/2005, do 9 de xuño de 2005). Esta

é a principal razón da reforma que se propón. Complétase o cadro de reformas neste punto coas recollidas nos artigos 137, 138 e 140 do Código civil.

Opérase unha modificación do artigo 158 do Código civil, que parte do principio de axilidade e inmediatez aplicables aos incidentes cautelares que afecten menores, para evitar prexuízos innecesarios que poidan derivar de rixideces ou constringimentos procesuais, permitindo adoptar mecanismos protectores, tanto respecto do menor vítima dos malos tratos como en relación cos que, sen seren vítimas, se poidan encontrar en situación de risco. Coa modificación do artigo 158 posibilitáase a adopción de novas medidas, prohibición de aproximación e de comunicación, nas relacións paterno-filiais.

O artigo 160 amplía o dereito do menor a relacionarse cos seus parentes, incluíndo expresamente os irmáns.

En relación coa regulación do réxime de visitas e comunicacións, coa modificación efectuada no artigo 161, aclárase a competencia da entidade pública para establecer por resolución motivada o réxime de visitas e comunicacións respecto dos menores en situación de tutela ou garda, así como a súa suspensión temporal, do que será informado o Ministerio Fiscal. Débese ter en conta que o recoñecemento internacional do dereito do neno a manter contacto directo e regular con ambos os proxenitores, salvo que iso sexa contrario ao seu superior interese (artigo 9.3 da Convención de dereitos do neno), se estende tamén aos menores separados da súa familia pola entidade pública.

En relación coa regulación do desamparo, e ademais do previsto no artigo 18 da Lei orgánica de protección xurídica do menor xa citado, o anterior artigo 172 do Código civil desdóbrase en tres artigos co obxecto de separar a regulación das situacións de desamparo (artigo 172), da garda por solicitude dos proxenitores ou titores (artigo 172 bis) e das medidas da intervención en ambos os supostos (artigo 172 ter) mediante o acollemento residencial e familiar.

En relación co artigo 172 mantense a lexitimación dos proxenitores para promover a revogación da resolución administrativa de desamparo e para opoñerse ás decisións que se adopten respecto á protección do menor durante o prazo de dous anos desde a notificación, e engádese que, transcorridos eses dous anos, unicamente estará lexitimado o Ministerio Fiscal para impugnar as resolucións que sobre o menor dite a entidade pública. Por outra parte, sinálase que durante ese período de dous anos as entidades públicas, ponderando a situación, poderán adoptar calquera medida de protección que consideren necesaria, incluída a proposta de adopción, cando exista un pronóstico de irreversibilidade.

Neste mesmo artigo establécese a posibilidade de asumir a garda provisional sen declaración previa de desamparo nin solicitude expresa dos proxenitores, mentres teñen lugar as dilixencias precisas para a identificación do menor, a investigación das súas circunstancias e a constatación da situación real de desamparo. A garda provisional, aínda que imprescindible para atender situacións de urxencia, debe ter límites temporais pois noutro caso poderían xerarse situacións de inseguridade xurídica. Por iso, prevense as obrigas das entidades e o papel que desempeñará o Ministerio Fiscal, como superior vixilante da actuación administrativa. Ademais, prevense novos supostos de cesamento da tutela administrativa que responden á crecente mobilidade dalgúns menores protexidos.

En relación coa garda voluntaria, en estreita conexión co artigo 19 da Lei orgánica de protección xurídica do menor, no artigo 172 bis establécese que a garda por petición dos proxenitores non poderá superar o prazo máximo de dous anos, salvo prórroga por concorreren circunstancias excepcionais, transcorrido o cal, ou a prórroga, o menor debe regresar cos seus proxenitores ou titores ou ser ditada unha nova medida de protección permanente.

No artigo 172 ter recóllese a prioridade do acollemento familiar respecto ao residencial e régúlase tamén a posibilidade de que as entidades públicas acorden estadias, saídas de fin de semana ou vacacións con familias, de orixe ou alternativas, ou institucións adecuadas para os menores en acollemento e establécese a posibilidade de que, nos casos de desamparo ou garda por petición dos proxenitores, a entidade pública poida fixar

unha cantidade que aboarán os proxenitores ou titores en concepto de alimentos e gastos de coidado e atención do menor.

Tras algunhas leves modificacións no artigo 173, o artigo 173 bis redefine as modalidades de acollemento familiar en función da súa duración. Suprímese o acollemento provisional, que xa non será necesario ante a simplificación do acollemento familiar, así como o acollemento preadoptivo que, en definitiva, é actualmente unha fase do procedemento de adopción. Con iso introdúcese claridade nos verdadeiros supostos de acollemento familiar, que quedarán concretados en acollemento de urxencia, acollemento temporal (ata agora denominado simple), cunha duración máxima de dous anos, salvo que o interese superior do menor aconselle unha prórroga, e acollemento permanente.

As altas funcións que se encomendan ao Ministerio Fiscal, como superior vixilante da actuación administrativa en protección de menores, débense ver acompañadas dos suficientes medios co fin de que poida exercerlas de xeito efectivo, evitando que os seus esforzos queden limitados a un simple voluntarismo carente de operatividade práctica ou que a súa actuación sexa meramente simbólica. Para tales efectos, asígnaselle expresamente a posibilidade de solicitar informes adicionais aos presentados pola entidade pública.

No artigo 175 e en relación coa capacidade dos adoptantes, establécese a incapacidade para adoptar daqueles que non poidan ser titores e, ademais da previsión sobre a diferenza de idade mínima entre adoptante e adoptado, establécese tamén unha diferenza de idade máxima para evitar que as discrepancias que existen na normativa autonómica sobre idades máximas na idoneidade provoquen distorsións non desexables.

Por outra parte, incorpórase ao artigo 176 unha definición da idoneidade para adoptar co fin de fortalecer a seguridade xurídica e inclúese expresamente unha previsión en función da cal non poderán ser declarados idóneos para a adopción os proxenitores que se encontren privados da patria potestade ou teñan suspendido o seu exercicio, ou confíansen a garda do seu fillo a unha entidade pública. En relación coa actuación da entidade pública no procedemento xudicial de adopción, prodúcense dúas importantes novidades. En primeiro lugar, exíxese que a declaración de idoneidade dos adoptantes sexa necesariamente previa á proposta de adopción que a entidade pública formula ao xuíz, cuestión que non estaba claramente establecida, e, en segundo lugar, modifícanse os supostos nos cales non é preceptiva a proposta previa da entidade pública de protección de menores para iniciar o expediente xudicial de adopción.

Introdúcese un artigo 176 bis que regula «ex novo» a garda con fins de adopción. Esta previsión legal permitirá que, con anterioridade a que a entidade pública formule a correspondente proposta ao xuíz para a constitución da adopción, se poida iniciar a convivencia provisional entre o menor e as persoas consideradas idóneas para tal adopción ata que se dite a oportuna resolución xudicial, co fin de evitar que o menor teña que permanecer durante ese tempo nun centro de protección ou con outra familia. Isto poderá ter lugar mediante a correspondente delegación de garda da entidade pública.

En relación co procedemento de adopción, o artigo 177 engade, entre aqueles que deben asentir a adopción, a persoa á cal estea unida por análoga relación de afectividade á conxugal. Por outra parte, co fin de dar coherencia ao sistema, sinálase que, sen prexuízo do dereito a seren oídos, non será necesario o asentimento dos proxenitores para a adopción cando transcorran dous anos sen exercer accións de revogación da situación de desamparo ou cando, despois de exercérense, estas fosen desestimadas. Igualmente, establécese, neste artigo, que o asentimento da nai non se poderá prestar ata que transcorran 6 semanas desde o parto, en lugar dos 30 días agora vixentes, dando así cumprimento ao disposto no Convenio europeo de adopción feito en Estrasburgo o 27 de novembro de 2008 e ratificado por España.

No artigo 178 inclúese, como unha importante novidade, a posibilidade de que, a pesar de que ao se constituír a adopción se extingan os vínculos xurídicos entre o adoptado e a súa familia de procedencia, se poida manter con algún membro dela algunha forma de relación ou contacto a través de visitas ou de comunicacións, o que podería denominarse como adopción aberta. Para iso será necesario que na resolución de constitución da

adopción así o acorde o xuíz, por proposta da entidade pública, logo de valoración positiva en interese do menor por parte dos profesionais desa entidade pública, e consentido pola familia adoptiva e o menor que teña suficiente madureza e, en todo caso, se ten máis de doce anos. Os profesionais da entidade pública deberán apoiar as partes e participar no seguimento desa relación, informando sobre a conveniencia ou non da súa permanencia no tempo, a partir dunha valoración dos resultados e consecuencias que esta teña para o menor, como prioridade absoluta, alén do interese que poida supoñer para os adoptantes e a súa familia de orixe.

Trátase dunha figura establecida con diferente amplitude e contido na lexislación de diversos países, tales como os Estados Unidos de América, Gran Bretaña, Austria, Canadá ou Nova Zelandia. Nuns casos está configurada como «un acordo privado entre as partes», con supervisión e apoio das entidades públicas, e noutros debe ser confirmado por un xuíz, a quen correspondería a decisión sobre a súa posible modificación ou finalización, como é o modelo que se inclúe nesta lei.

A oportunidade de introducir esta figura no noso ordenamento xurídico obedece á busca de alternativas consensuadas, familiares e permanentes que permitan dotar de estabilidade familiar algúns menores, especialmente os máis vellos, cuxa adopción presenta máis dificultades. A través da adopción aberta, flexibilízase a institución da adopción posibilitando que a familia de orixe acepte mellor a «perda», e que o menor se poida beneficiar dunha vida estable na súa familia adoptante, mantendo vínculos coa familia de que provén, en especial cos seus irmáns, e coa que, en moitos casos, mantivo relación durante o acollemento, relación que aínda que non estea formalizada continúa pola vía de feito.

O artigo 180 reforza o dereito de acceso ás orixes das persoas adoptadas e obriga as entidades públicas a garantilo e manter a información durante o prazo previsto no Convenio europeo de adopción, e o resto de entidades a colaborar coas primeiras e co Ministerio Fiscal.

O artigo 216 contén a limitación da lexitimación activa para solicitar as medidas e disposicións previstas no artigo 158 do Código civil, no caso dos menores que estean baixo a tutela da entidade pública, por instancia desta, do Ministerio Fiscal ou do propio menor.

Introdúcense as oportunas modificacións na regulación da tutela ordinaria de menores e persoas coa capacidade modificada xudicialmente en situación de desamparo prevista nos artigos 239 e 239 bis. Por outra parte, no artigo 303 inclúese a posibilidade de outorgar xudicialmente facultades tutelares aos gardadores de feito. Establécense ademais os supostos de garda de feito que deben motivar a declaración de desamparo e os supostos ante os cales se debe proceder á privación da patria potestade ou nomeamento de titor.

Finalmente, dáse unha nova redacción aos artigos 1263 e 1264 en relación coa prestación do consentimento dos menores en determinados ámbitos.

IV

As modificacións que se propoñen á Lei de adopción internacional responden a varias necesidades. Por unha parte, clarifícase o ámbito de aplicación da lei que, na súa redacción inicial, só aludía ao contido dos títulos II e III, obviando o título I, e defínese o concepto de adopción internacional para os efectos desta como o fai o Convenio da Haia de 1993, dado que coa definición que aparecía no punto 2 do artigo 1, as previsións do título I non eran aplicables a moitos dos casos de adopcións internacionais sen desprazamento internacional dos menores, e xerouse confusión en situacións concretas.

Deslíndanse as competencias das diversas administracións públicas. Así, determínanse como competencias da Administración xeral do Estado, por afectaren a política exterior, a decisión de iniciar, suspender ou limitar a tramitación de adopcións con determinados países, así como a acreditación dos organismos para actuar como intermediarios nas adopcións internacionais, en terminoloxía do Convenio da Haia, referido ás antes denominadas entidades colaboradoras de adopción internacional, sen prexuízo da necesaria intervención das entidades públicas das comunidades autónomas.

Por outra parte, mantense a competencia autonómica para o control, inspección e seguimento dos organismos acreditados en canto ás súas actuacións no seu territorio pero prevese que a Administración xeral do Estado sexa a competente para o control e seguimento respecto da intermediación que o organismo acreditado leva a cabo no estranxeiro.

Sublíñase o interese superior do menor como consideración fundamental na adopción e defínense os futuros adoptantes, non como solicitantes, senón como persoas que se ofrecen para a adopción. Seguindo a terminoloxía do Convenio da Haia, as entidades colaboradoras de adopción internacional pasan a denominarse organismos acreditados para a adopción internacional.

Ademais, refórzanse as previsións de garantía das adopcións internacionais sinalando que só se poderán realizar a través da intermediación de organismos acreditados e nos casos de países signatarios do Convenio da Haia e con determinadas condicións pola intermediación das entidades públicas. Refórzanse nos artigos 4, 6 e 26 os controis sobre os beneficios financeiros indebidos.

Detállanse con maior claridade no artigo 11 as obrigas dos adoptantes, tanto na fase preadoptiva, dado que a información e formación previa é a maior garantía para o éxito das adopcións, como na fase postadoptiva mediante o establecemento de consecuencias xurídicas do incumprimento das obrigas postadoptivas ás cales os proxenitores e as administracións públicas están obrigadas respecto dos países de orixe dos menores.

Introdúcense importantes modificacións nas normas de dereito internacional privado que basicamente responden ás seguintes cuestións: suprimir as referencias á modificación e revisión da adopción, figuras xurídicas inexistentes no noso dereito (artigo 15); mellorar a regulación da adopción consular circunscibíndoa aos supostos nos cales non se precisa proposta da entidade pública (artigo 17); establecer a imposibilidade de constituír adopcións de menores cuxa lei nacional as prohiba, con algunha matización, para evitar a existencia de adopcións claudicantes que atentan gravemente contra a seguridade xurídica do menor (artigo 19.4); modificar os presupostos de recoñecemento de adopcións constituídas por autoridades estranxeiras, reformulando o control da competencia internacional da autoridade estranxeira a través da determinación dos vínculos razoables co Estado estranxeiro cuxas autoridades a constituíron, o cal se pode valorar a través da bilateralización das normas españolas de competencia previstas nos artigos 14 e 15 da lei, o que permite á autoridade que recoñece realizar a súa función sen ter que acudir a unha complexa e innecesaria proba de dereito estranxeiro. Por outra parte, substitúese o presuposto do control da lei aplicada ou aplicable, alleo ao sistema español de recoñecemento de decisións e resolucións estranxeiras, polo da non contrariedade da adopción constituída no estranxeiro coa orde pública española, concretando este concepto xurídico indeterminado nos casos de adopcións en que o consentimento da familia de orixe non existiu, non foi notificado ou se obtivo mediante prezo, para evitar que neste ámbito da adopción internacional se produzan supostos de «nenos roubados».

Finalmente, modifícase o artigo 24 para regular a cooperación internacional de autoridades nos casos de adopcións realizadas por adoptante español e residente no país de orixe do adoptado.

Por último, e en relación coas outras medidas de protección de menores, introdúcese a oportuna referencia a dous regulamentos comunitarios e un Convenio da Haia esenciais nesta materia, e mellórase o sistema de recoñecemento en España destas medidas, de forma similar á prevista no dereito francés, que foi recentemente avalado polo Tribunal Europeo de Dereitos Humanos no caso «Harroudj c. Francia», do 4 de xaneiro de 2013.

V

Modifícase a Lei de axuízamento civil co fin de reforzar a tutela xudicial efectiva en defensa dos dereitos e intereses dos menores, introducindo melloras nos procedementos xa existentes, orientadas a facelos máis efectivos e aclarando puntos que na práctica xeraron interpretacións contraditorias.

Co fin de fortalecer o principio de celeridade, vital nos procesos en que se resolve sobre intereses de menores e co obxecto de evitar resolucións contraditorias, introdúcese disposicións, en liña coas previsións da Lei orgánica de protección xurídica do menor, para promover a acumulación cando existisen varios procesos de impugnación de resolucións administrativas en materia de protección en curso que afecten un mesmo menor.

Por iso, introdúcese no artigo 780 da Lei de axuízamento civil a regra xeral da acumulación de procesos e introdúcese unha previsión especial no artigo 76, para determinar que, con carácter xeral, todos os procesos de oposición a resolucións administrativas que se sigan respecto dun mesmo menor de idade se acumulen ao máis antigo deles e sexan seguidos e resoltos, coa debida economía procesual, polo mesmo xulgado. Iso garántese prevendo que a acumulación sexa promovida, mesmo de oficio, polo xulgado que teña coñecemento da existencia dun segundo ou posterior proceso.

A necesidade de clarificar aspectos procesuais da protección da infancia e a adolescencia ponse de manifesto no réxime actual de execución provisional das sentenzas ditadas nos procesos de oposición ás resolucións administrativas en materia de protección de menores. Aínda que a interpretación xeneralizada do artigo 525 da Lei de axuízamento civil vén conducindo á imposibilidade de execución provisional desta clase de sentenzas e, en particular, das ditadas como consecuencia dun proceso dos previstos polo artigo 780 da Lei de axuízamento civil, o certo é que o teor literal do punto 1.º do citado artigo 525 non se refire clara e expresamente a estas.

Introdúcese, en consecuencia, de forma expresa, clara e terminante neste artigo a prohibición de execución provisional das sentenzas que se diten nos procesos de oposición ás resolucións administrativas en materia de protección de menores, co fin de evitar os prexuízos que para o menor de idade supoñería a revogación dunha sentenza desta natureza que se estivese a executar provisionalmente. Cando a sentenza ditada en primeira instancia decide revogar unha medida de protección e a entidade pública ou o Ministerio Fiscal recorren, o interese superior do menor exige que non se modifique o seu *status* ata que a cuestión non sexa resolta en segunda instancia, pois outro proceder podería lesionar gravemente os seus dereitos e perturbar a necesaria estabilidade nas súas relacións familiares. Iso xustifica sobradamente a expresa previsión da exclusión da execución provisional deste tipo de sentenzas.

Por outra parte, nos artigos 779 e 780, ademais de incluír as adaptacións terminolóxicas necesarias en coherencia coa Lei orgánica de protección xurídica do menor, unifícase o prazo a dous meses para formular oposición respecto de todas as resolucións administrativas en materia de protección de menores, eliminando a diferenciación que se facía respecto das declaracións de desamparo.

Establécese un mesmo procedemento para a oposición a todas as resolucións administrativas, con independencia do seu contido ou das persoas afectadas, e amplíase a lexitimación activa.

E, finalmente, coa reforma do artigo 781, concéntranse nun só procedemento os supostos en que durante a tramitación do expediente de adopción os proxenitores do adoptando pretendan que se lles recoñeza a necesidade de outorgar o seu asentimento á adopción, coa finalidade de dar unidade de actuación a tales pretensións, o que repercutirá nunha axilización do procedemento.

VI

Na disposición derradeira primeira modifícase a Lei de xurisdición contencioso-administrativa. A atribución da competencia para a autorización de entrada en domicilio para a execución dunha resolución administrativa en materia de protección de menores ao xulgado de primeira instancia e non aos xulgados do contencioso-administrativo, como ata agora, fai necesaria a modificación das competencias atribuídas a estes na citada lei.

A Lei da autonomía do paciente é reformada na disposición derradeira segunda para incorporar os criterios recollidos na Circular 1/2012, da Fiscalía Xeral do Estado, sobre o tratamento substantivo e procesual dos conflitos ante transfusións de sangue e outras intervencións médicas sobre menores de idade en caso de risco grave. Esta circular

postula nas súas conclusións a necesaria introdución do criterio subxectivo de madureza do menor xunto ao obxectivo, baseado na idade. Este criterio mixto é asumido no texto legal.

Introdúcese, para maior claridade, un novo punto 4 no artigo 9 referido aos menores emancipados ou maiores de 16 anos en relación cos cales non cabe outorgar o consentimento por representación, salvo cando se trate dunha actuación de grave risco para a vida ou saúde.

Por outra parte, engádesse a ese artigo 9 un punto 6 en que se establece que nos casos nos cales o consentimento o deba outorgar o representante legal ou as persoas vinculadas por razóns familiares ou de feito, a decisión se debe adoptar atendendo sempre ao maior beneficio para a vida ou saúde do paciente, e no caso contrario, deberase poñer en coñecemento da autoridade xudicial, directamente ou a través do Ministerio Fiscal, para que adopte a resolución correspondente.

A disposición derradeira terceira modifica o Estatuto dos traballadores cuxo artigo 37, punto 3.f), prevé o permiso da traballadora «polo tempo indispensable para a realización de exames prenatais e técnicas de preparación ao parto que se deban realizar dentro da xornada de traballo». Este artigo só ten en conta a maternidade biolóxica e non a maternidade/paternidade adoptiva e, nalgúns casos, o acollemento familiar. As familias adoptantes, gardadoras con fins de adopción e acolledoras, nalgunhas comunidades autónomas, deben acudir obrigatoriamente a unhas sesións informativas e a unha preparación, e no caso da adopción, deben obter preceptivamente un certificado de idoneidade tras un estudo psicosocial que en ocasións supón máis de cinco entrevistas. Estas exigencias legais poderíanse considerar propiamente unha preparación para a adopción e deberían, polo tanto, considerarse normativamente como permisos retribuídos, xa que son obrigatorias para todas as familias adoptantes, a diferenza da preparación ao parto, que non o é. Ademais, nestes casos, ambos os dous proxenitores deben acudir á preparación e ás entrevistas, en contraste cos exames prenatais e as técnicas de preparación ao parto, aos cales só é estritamente necesario que acuda a nai. Por todo iso, esta modificación equipara as familias adoptantes ou acolledoras ás biolóxicas.

En relación con esta iniciativa, débese significar que, ben que a modificación introducida sería aplicable ao persoal laboral das administracións públicas, non resulta de aplicación ao persoal funcionario, que se rexe polo disposto na Lei 7/2007, do 12 de abril. Por iso, incorpórase na disposición derradeira cuarta a modificación do artigo 48, letra e), desta lei, que considera a mesma previsión do Estatuto dos traballadores, co obxecto de que tamén os funcionarios públicos poidan gozar deste permiso.

A disposición derradeira quinta modifica a Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, para reformar as condicións de mantemento dos efectos do título oficial de familia numerosa. A normativa actual condiciona a vixencia do título ata que o número de fillos que cumpran os requisitos previstos sexa o mínimo establecido. Isto supón que, cando os irmáns maiores van saíndo do título, por deixar de cumprir o requisito de idade, fundamentalmente, a familia pode perder o dereito ao título se quedan menos de tres ou dous irmáns que cumpran os requisitos, dándose o paradoxo de que os irmáns menores que xeraron para a familia o dereito ao título logo non poden gozar destes beneficios. Tendo en conta que nunha porcentaxe elevada os títulos vixentes corresponden a familias numerosas con tres ou dous fillos, o cumprimento da idade máxima por parte do maior arrastra a perda do título e de todos os beneficios para toda a familia con bastante frecuencia. Por iso, esta reforma pretende acomodarse á situación efectiva das familias numerosas e evitar unha situación de discriminación entre os irmáns.

As disposicións derradeiras sexta e sétima introducen senllas modificacións da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e da Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, para revisar os criterios de asignación de praza escolar con vistas a ter en conta a condición legal de familia numerosa e situación de acollemento familiar do alumno ou da alumna, así como incrementar a reserva de prazas nos centros educativos para casos do inicio dunha medida de acollemento familiar no alumno ou da alumna.

A disposición derradeira oitava modifica a Lei 43/2006, do 29 de decembro, para a mellora do crecemento e do emprego, como consecuencia da necesidade de protección das persoas que fosen vítimas de trata de seres humanos.

A disposición derradeira novena modifica a Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, para que as prestacións económicas non poidan ser embargadas, salvo no caso do pagamento de alimentos, en que será o tribunal o que fixará a cantidade que poida ser obxecto de embargo. Deste modo presérvase o interese do menor, ao cal a persoa en situación de dependencia puidese deber alimentos.

Pola súa transcendencia e importancia merecen ser destacadas as disposicións derradeiras décima a décimo cuarta, que introducen modificacións na Lei xeral da seguridade social, na Lei de clases pasivas do Estado, na Lei de axuízamento criminal e na Lei reguladora da xurisdición social, co fin de regular as consecuencias do delito de homicidio doloso no ámbito das prestacións de morte e supervivencia do Sistema da Seguridade Social e en favor de familiares do réxime de clases pasivas do Estado, desde unha perspectiva global que reforza a loita contra a violencia de xénero e garante os dereitos dos colectivos máis vulnerables, singularmente dos menores.

Máis especificamente, a nova normativa impide o acceso ás citadas prestacións e o mantemento do seu desfrute a aqueles que fosen condenados por sentenza firme pola comisión dun delito doloso de homicidio, en calquera das súas formas, cando a vítima sexa o suxeito causante da prestación. E todo iso vén acompañado por instrumentos que, desde o respecto das garantías xurídicas necesarias, permiten á Administración a suspensión cautelar do aboamento das prestacións que, se é o caso, se recoñecesen cando se ditou sobre o solicitante resolución xudicial da cal deriven indicios racionais de criminalidade pola comisión do indicado delito, así como a revisión de oficio dos dereitos recoñecidos cando se dite sentenza firme ao respecto. Ademais, articúlanse os mecanismos de comunicación e coordinación necesarios cos xulgados e tribunais de xustiza para unha máis adecuada aplicación da nova regulación, dentro dun contexto que tamén pon atención aos dereitos dos orfos, co fin de evitar que as persoas condenadas polo delito de homicidio doloso poidan percibir no seu nome a pensión correspondente, e considéranse, igualmente, os incrementos de contía pertinentes cando a pensión de viuvez sexa denegada ou se retire aos condenados.

Complétase así un novo ámbito normativo que mellora o anteriormente existente e supón un paso adicional de grande importancia desde a perspectiva dos mecanismos de protección social dentro dun ámbito especialmente sensible e no cal se debe contar con iniciativas e actuacións desde as diferentes áreas para garantir un marco de protección integral.

Artigo primeiro. *Modificación da Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil.*

A Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Modifícase a rúbrica do título I, que queda redactada como segue:

«TÍTULO I

Dos dereitos e deberes dos menores»

Dous. Modifícanse os puntos 1 e 3 do artigo 5, que quedan redactados como segue:

1. Os menores teñen dereito a buscar, recibir e utilizar a información adecuada ao seu desenvolvemento.

Prestarase especial atención á alfabetización dixital e mediática, de forma adaptada a cada etapa evolutiva, que permita aos menores actuar en liña con seguridade e responsabilidade e, en particular, identificar situacións de risco derivadas da utilización das novas tecnoloxías da información e da comunicación, así como as ferramentas e estratexias para afrontar os devanditos riscos e protexerse deles.»

«3. As administracións públicas incentivarán a produción e difusión de materiais informativos e outros destinados aos menores, que respecten os criterios enunciados, ao mesmo tempo que facilitarán o acceso dos menores aos servizos de información, documentación, bibliotecas e demais servizos culturais, incluíndo unha adecuada sensibilización sobre a oferta legal de ocio e cultura na internet e sobre a defensa dos dereitos de propiedade intelectual.

En particular, velarán por que os medios de comunicación nas súas mensaxes dirixidas a menores promovan os valores de igualdade, solidariedade, diversidade e respecto dos demais, eviten imaxes de violencia, explotación nas relacións interpersoais, ou que reflectan un trato degradante ou sexista, ou un trato discriminatorio cara ás persoas con discapacidade. No ámbito da autorregulación, as autoridades e organismos competentes impulsarán entre os medios de comunicación a xeración e supervisión do cumprimento de códigos de conduta destinados a salvagardar a promoción dos valores anteriormente descritos, limitando o acceso a imaxes e contidos dixitais lesivos para os menores, a teor do considerado nos códigos de autorregulación de contidos aprobados. Garantirase a accesibilidade, cos axustes razoables precisos, dos devanditos materiais e servizos, incluídos os de tipo tecnolóxico, para os menores con discapacidade.

Os poderes públicos e os prestadores fomentarán o desfrute pleno da comunicación audiovisual para os menores con discapacidade e o uso de boas prácticas que evite calquera discriminación ou repercusión negativa cara ás devanditas persoas.»

Tres. Modifícase o punto 1 do artigo 7, que queda redactado como segue:

«1. Os menores teñen dereito a participar plenamente na vida social, cultural, artística e recreativa do seu contorno, así como a unha incorporación progresiva á cidadanía activa.

Os poderes públicos promoverán a constitución de órganos de participación dos menores e das organizacións sociais de infancia e adolescencia.

Garantirase a accesibilidade dos contornos e a provisión de axustes razoables para que os menores con discapacidade poidan desenvolver a súa vida social, cultural, artística e recreativa.»

Catro. Introdúcese un novo capítulo III no título I, coa redacción seguinte, e o actual capítulo III pasa a ser o capítulo IV:

«CAPÍTULO III

Deberes do menor

Artigo 9 bis. *Deberes dos menores.*

1. Os menores, de acordo coa súa idade e madurez, deberán asumir e cumprir os deberes, obrigas e responsabilidades inherentes ou consecuentes á titularidade e ao exercicio dos dereitos que teñen recoñecidos en todos os ámbitos da vida, tanto familiar, escolar como social.

2. Os poderes públicos promoverán a realización de accións dirixidas a fomentar o coñecemento e cumprimento dos deberes e responsabilidades dos menores en condicións de igualdade, non discriminación e accesibilidade universal.

Artigo 9 ter. *Deberes relativos ao ámbito familiar.*

1. Os menores deben participar na vida familiar e respectar os seus proxenitores e irmáns, así como outros familiares.

2. Os menores deben participar e corresponsabilizarse no coidado do fogar e na realización das tarefas domésticas de acordo coa súa idade, co seu nivel de autonomía persoal e capacidade, e con independencia do seu sexo.

Artigo 9 quáter. *Deberes relativos ao ámbito escolar.*

1. Os menores deben respectar as normas de convivencia dos centros educativos, estudar durante as etapas de ensino obrigatorio e ter unha actitude positiva de aprendizaxe durante todo o proceso formativo.

2. Os menores teñen que respectar os profesores e outros empregados dos centros escolares, así como o resto dos seus compañeiros, evitando situacións de conflito e acoso escolar en calquera das súas formas, incluíndo o ciberacoso.

3. A través do sistema educativo implantarase o coñecemento que os menores deben ter dos seus dereitos e deberes como cidadáns, incluíndo entre estes aqueles que se xeren como consecuencia da utilización no ámbito docente das tecnoloxías da información e da comunicación.

Artigo 9 quinquies. *Deberes relativos ao ámbito social.*

1. Os menores deben respectar as persoas con que se relacionan e o contorno en que se desenvolven.

2. Os deberes sociais inclúen, en particular:

a) Respectar a dignidade, integridade e intimidade de todas as persoas con que se relacionen con independencia da súa idade, nacionalidade, orixe racial ou étnica, relixión, sexo, orientación e identidade sexual, discapacidade, características físicas ou sociais ou pertenza a determinados grupos sociais, ou calquera outra circunstancia persoal ou social.

b) Respectar as leis e normas que lles sexan aplicables e os dereitos e liberdades fundamentais das outras persoas, así como asumir unha actitude responsable e construtiva na sociedade.

c) Conservar e facer un bo uso dos recursos e instalacións e equipamentos públicos ou privados, mobiliarios urbanos e calquera outro en que desenvolvan a súa actividade.

d) Respectar e coñecer o medio e os animais, e colaborar na súa conservación dentro dun desenvolvemento sustentable.»

Cinco. Modifícanse os puntos 1, 3 e 4, e introdúcese unha nova letra f) no punto 2 e un punto 5 ao artigo 10, que quedan redactados como segue:

«1. Os menores teñen dereito a recibir das administracións públicas, ou a través das súas entidades colaboradoras, a información en formato accesible e a asistencia adecuada para o efectivo exercicio dos seus dereitos, así como a que se garanta o seu respecto.»

«2. (...)

f) Presentar denuncias individuais ao Comité de Dereitos do Neno, nos termos da Convención sobre os dereitos do neno e da normativa que a desenvolva.»

«3. Os menores estranxeiros que se encontren en España teñen dereito á educación, asistencia sanitaria e servizos e prestacións sociais básicas, nas mesmas condicións que os menores españois. As administracións públicas velarán polos grupos especialmente vulnerables como os menores estranxeiros non acompañados, os que presenten necesidades de protección internacional, os

menores con discapacidade e os que sexan vítimas de abusos sexuais, explotación sexual, pornografía infantil, de trata ou de tráfico de seres humanos, garantindo o cumprimento dos dereitos previstos na lei.

Os poderes públicos, no deseño e elaboración das políticas públicas, terán como obxectivo lograr a plena integración dos menores estranxeiros na sociedade española, mentres permanezan no territorio do Estado español, nos termos establecidos na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social.

4. Cando a entidade pública asuma a tutela dun menor estranxeiro que se encontre en España, a Administración xeral do Estado facilitaralle, se non a tiver, coa maior celeridade, e xunto coa presentación do certificado de tutela expedido pola devandita entidade pública, a documentación acreditativa da súa situación e a autorización de residencia, unha vez que quede acreditada a imposibilidade de retorno coa súa familia ou ao país de orixe, e segundo o disposto na normativa vixente en materia de estranxeiría e inmigración.

5. Respecto dos menores tutelados ou gardados polas entidades públicas, o recoñecemento da súa condición de asegurado en relación coa asistencia sanitaria realizarase de oficio, logo de presentación da certificación da súa tutela ou garda expedida pola entidade pública, durante o período de duración destas.»

Seis. Modifícase o artigo 11, que queda redactado como segue:

«Artigo 11. *Principios reitores da acción administrativa.*

1. As administracións públicas facilitarán aos menores a asistencia adecuada para o exercicio dos seus dereitos, o que inclúe os recursos de apoio que precisen.

As administracións públicas, nos ámbitos que lles son propios, articularán políticas integrais encamiñadas ao desenvolvemento da infancia e da adolescencia e, de modo especial, as referidas aos dereitos enumerados nesta lei. Os menores terán dereito a acceder a tales servizos por si mesmos ou a través dos seus proxenitores, titores, gardadores ou acolletores, os que, pola súa vez, terán deber de utilizalos en interese dos menores.

Impulsaranse políticas compensatorias dirixidas a corrixir as desigualdades sociais. En todo caso, o contido esencial dos dereitos do menor non poderá quedar afectado por falta de recursos sociais básicos. Garantiranse aos menores con discapacidade e ás súas familias os servizos sociais especializados que a súa discapacidade precise.

As administracións públicas deberán ter en conta as necesidades dos menores ao exercer as súas competencias, especialmente en materia de control sobre produtos alimenticios, consumo, vivenda, educación, sanidade, servizos sociais, cultura, deporte, espectáculos, medios de comunicación, transportes, tempo libre, xogo, espazos libres e novas tecnoloxías (TIC).

As administracións públicas terán particularmente en consideración a adecuada regulación e supervisión daqueles espazos, centros e servizos en que permanezan habitualmente menores, no que se refire ás súas condicións físico-ambientais, hixiénico-sanitarias, de accesibilidade e deseño universal e de recursos humanos, así como aos seus proxectos educativos inclusivos, á participación dos menores e ás demais condicións que contribúan a asegurar os seus dereitos.

2. Serán principios reitores da actuación dos poderes públicos en relación cos menores:

- a) A supremacía do seu interese superior.
- b) O mantemento na súa familia de orixe, salvo que non sexa conveniente para o seu interese, caso en que se garantirá a adopción de medidas de protección familiares e estables e se dará prioridade, nestes supostos, ao acollemento familiar fronte ao institucional.
- c) A súa integración familiar e social.

- d) A prevención e a detección precoz de todas aquelas situacións que poidan prexudicar o seu desenvolvemento persoal.
- e) A sensibilización da poboación ante situacións de desprotección.
- f) O carácter educativo de todas as medidas que se adopten.
- g) A promoción da participación, voluntariado e solidariedade social.
- h) A obxectividade, imparcialidade e seguridade xurídica na actuación protectora, garantindo o carácter colexiado e interdisciplinar na adopción de medidas que os afecten.
- i) A protección contra toda forma de violencia, incluído o maltrato físico ou psicolóxico, os castigos físicos humillantes e denigrantes, o descoido ou trato negligente, a explotación, a realizada a través das novas tecnoloxías, os abusos sexuais, a corrupción, a violencia de xénero ou no ámbito familiar, sanitario, social ou educativo, incluído o acoso escolar, así como a trata e o tráfico de seres humanos, a mutilación xenital feminina e calquera outra forma de abuso.
- j) A igualdade de oportunidades e non discriminación por calquera circunstancia.
- k) A accesibilidade universal dos menores con discapacidade e os axustes razoables, así como a súa inclusión e participación plenas e efectivas.
- l) O libre desenvolvemento da súa personalidade conforme a súa orientación e identidade sexual.
- m) O respecto e a valoración da diversidade étnica e cultural.

3. Os poderes públicos desenvolverán actuacións encamiñadas á sensibilización, prevención, detección, notificación, asistencia e protección de calquera forma de violencia contra a infancia e a adolescencia mediante procedementos que aseguren a coordinación e a colaboración entre as distintas administracións, entidades colaboradoras e servizos competentes, tanto públicos como privados, para garantir unha actuación integral.

4. As entidades públicas dispoñerán de programas e recursos destinados ao apoio e orientación de quen, estando en acollemento, alcance a maioría de idade e quede fóra do sistema de protección, con especial atención aos que presentan discapacidade.»

Sete. Modifícase o artigo 12, que queda redactado como segue:

«Artigo 12. *Actuacións de protección.*

1. A protección dos menores polos poderes públicos realizarase mediante a prevención, detección e reparación de situacións de risco, co establecemento dos servizos e recursos adecuados para tal fin, o exercicio da garda e, nos casos de declaración de desamparo, a asunción da tutela por ministerio da lei. Nas actuacións de protección deberán primar, en todo caso, as medidas familiares fronte ás residenciais, as estables fronte ás temporais e as consensuadas fronte ás impostas.

2. Os poderes públicos velarán para que os proxenitores, titores, gardadores ou acolledores desenvolvan adecuadamente as súas responsabilidades e facilitaranlles servizos accesibles de prevención, asesoramento e acompañamento en todas as áreas que afectan o desenvolvemento dos menores.

3. Cando os menores se encontren baixo a patria potestade, tutela, garda ou acollemento dunha vítima de violencia de xénero ou doméstica, as actuacións dos poderes públicos estarán encamiñadas a garantir o apoio necesario para procurar a permanencia dos menores, con independencia da súa idade, con aquela, así como a súa protección, atención especializada e recuperación.

4. Cando non poida ser establecida a maioría de idade dunha persoa, será considerada menor de idade para os efectos do previsto nesta lei, en canto se determina a súa idade. Para tal efecto, o fiscal deberá realizar un xuízo de proporcionalidade que pondere adecuadamente as razóns polas que se considera que o pasaporte ou documento equivalente de identidade presentado, se é o caso,

non é fiable. A realización de probas médicas para a determinación da idade dos menores someterase ao principio de celeridade, exixirá o consentimento informado previo do afectado e levarase a cabo con respecto á súa dignidade e sen que supoña un risco para a súa saúde, e non poderán aplicarse indiscriminadamente, especialmente se son invasivas.

5. Calquera medida de protección non permanente que se adopte respecto de menores de tres anos revisarase cada tres meses, e respecto de maiores desa idade revisarase cada seis meses. Nos acollementos permanentes a revisión terá lugar o primeiro ano cada seis meses e, a partir do segundo ano, cada doce meses.

6. Ademais, das distintas funcións atribuídas por lei, a entidade pública remitirá ao Ministerio Fiscal informe xustificativo da situación dun determinado menor cando este se encontrase en acollemento residencial ou acollemento familiar temporal durante un período superior a dous anos e a entidade pública deberá xustificar as causas polas que non se adoptou unha medida protectora de carácter máis estable nese intervalo.

7. Os poderes públicos garantirán os dereitos e obrigas dos menores con discapacidade no que respecta á súa custodia, tutela, garda, adopción ou institucións similares, velando ao máximo polo interese superior do menor. Así mesmo, garantirán que os menores con discapacidade teñan os mesmos dereitos respecto da vida en familia. Para facer efectivos estes dereitos e co fin de previr a súa ocultación, abandono, negligencia ou segregación velarán por que se proporcione con anticipación información, servizos e apoio xerais aos menores con discapacidade e ás súas familias.»

Oito. Modifícase o punto 1 e engádense os puntos 4 e 5 ao artigo 13, que quedan redactados como segue:

«1. Toda persoa ou autoridade e, especialmente, aqueles que pola súa profesión ou función detecten unha situación de maltrato, de risco ou de posible desamparo dun menor comunicaranlo á autoridade ou aos seus axentes máis próximos, sen prexuízo de prestarlle o auxilio inmediato que precise.»

«4. Toda persoa que teña noticia, a través de calquera fonte de información, dun feito que poida constituir un delito contra a liberdade e indemnidade sexual, de trata de seres humanos ou de explotación de menores, terá a obriga de poñelo en coñecemento do Ministerio Fiscal sen prexuízo do disposto na lexislación procesual penal.»

«5. Será requisito para o acceso e exercicio ás profesións, oficios e actividades que impliquen contacto habitual con menores non ter sido condenado por sentenza firme por algún delito contra a liberdade e indemnidade sexual, que inclúe a agresión e abuso sexual, acoso sexual, exhibicionismo e provocación sexual, prostitución e explotación sexual e corrupción de menores, así como por trata de seres humanos. Para tal efecto, quen pretenda o acceso a tales profesións, oficios ou actividades deberá acreditar esta circunstancia mediante a achega dunha certificación negativa do Rexistro Central de Delincuentes Sexuais.»

Novo. Modifícase o artigo 14, que queda redactado como segue:

«Artigo 14. *Atención inmediata.*

As autoridades e servizos públicos terán a obriga de prestar a atención inmediata que precise calquera menor, de actuar se corresponde ao seu ámbito de competencias ou de dar traslado, noutro caso, ao órgano competente e de poñer os feitos en coñecemento dos representantes legais do menor ou, cando sexa necesario, da entidade pública e do Ministerio Fiscal.

A entidade pública poderá asumir, en cumprimento da obriga de prestar a atención inmediata, a garda provisional dun menor prevista no artigo 172.4 do Código civil, que será comunicada ao Ministerio Fiscal, e procederá simultaneamente

a efectuar as dilixencias precisas para identificar o menor, investigar as súas circunstancias e constatar, se é o caso, a situación real de desamparo.»

Dez. Modifícase o artigo 17, que queda redactado como segue:

«Artigo 17. *Actuacións en situación de risco.*

1. Considerarase situación de risco aquela en que, a causa de circunstancias, carencias ou conflitos familiares, sociais ou educativos, o menor se vexa prexudicado no seu desenvolvemento persoal, familiar, social ou educativo, no seu benestar e nos seus dereitos de forma que, sen alcanzar a entidade, intensidade ou persistencia que fundamentarían a súa declaración de situación de desamparo e a asunción da tutela por ministerio da lei, sexa precisa a intervención da Administración pública competente, para eliminar, reducir ou compensar as dificultades ou inadaptación que o afectan e evitar o seu desamparo e exclusión social, sen ter que ser separado do seu contorno familiar. Para tales efectos, considerarase indicador de risco, entre outros, ter un irmán declarado en tal situación salvo que as circunstancias familiares cambiasen de forma evidente. A concorrencia de circunstancias ou carencias materiais considerarase indicador de risco, pero nunca poderá desembocar na separación do contorno familiar.

2. En situación de risco de calquera índole, a intervención da Administración pública competente deberá garantir, en todo caso, os dereitos do menor e orientarse a diminuír os indicadores de risco e dificultade que incidan na situación persoal, familiar e social en que se encontra, e a promover medidas para a súa protección e preservación do contorno familiar.

3. A intervención na situación de risco corresponde á Administración pública competente conforme o disposto na lexislación estatal e autonómica aplicable, en coordinación cos centros escolares e servizos sociais e sanitarios e, se é o caso, coas entidades colaboradoras do respectivo ámbito territorial ou calquera outra.

4. A valoración da situación de risco comportará a elaboración e posta en marcha dun proxecto de intervención social e educativo familiar que deberá recoller os obxectivos, actuacións, recursos e previsión de prazos, promovendo os factores de protección do menor e mantendo este no seu medio familiar. Procurarase a participación dos proxenitores, titores, gardadores ou acolletores na elaboración do proxecto. En calquera caso, será oída e tida en conta a opinión destes no intento de consensuar o proxecto, que deberá ser asinado polas partes, para o que se lles comunicará de xeito comprensible e en formato accesible. Tamén se comunicará e consultarán co menor se ten suficiente madureza e, en todo caso, a partir dos doce anos.

5. Os proxenitores, titores, gardadores ou acolletores, dentro das súas respectivas funcións, colaborarán activamente, segundo a súa capacidade, na execución das medidas indicadas no referido proxecto. A omisión da colaboración prevista neste dará lugar á declaración da situación de risco do menor.

6. A situación de risco será declarada pola Administración pública competente conforme o disposto na lexislación estatal e autonómica aplicable mediante unha resolución administrativa motivada, logo de audiencia aos proxenitores, titores, gardadores ou acolletores e do menor se ten suficiente madureza e, en todo caso, a partir dos doce anos. A resolución administrativa incluírá as medidas tendentes a corrixir a situación de risco do menor, incluídas as atinentes aos deberes o respecto dos proxenitores, titores, gardadores ou acolletores. Fronte á resolución administrativa que declare a situación de risco do menor, poderase interpoñer recurso conforme a Lei de axuízamento civil.

7. Cando a Administración pública competente estea desenvolvendo unha intervención ante unha situación de risco dun menor e teña noticia de que vai ser trasladado ao ámbito doutra entidade territorial, a Administración pública de orixe poñerá en coñecemento da de destino para o efecto de que, se procede, esta

continúe a intervención que se viña realizando, con remisión da información e documentación necesaria. Se a Administración pública de orixe descoñece o lugar de destino poderá solicitar o auxilio das forzas e corpos de seguridade co fin de que procedan á súa indagación. Unha vez coñecida a localización do menor, poñerase en coñecemento da entidade pública competente no devandito territorio, que continuará a intervención.

8. Nos supostos en que a Administración pública competente, para apreciar e intervir na situación de risco, considere que existe unha situación de desprotección que pode requirir a separación do menor do seu ámbito familiar ou cando, concluído o período previsto no proxecto de intervención ou convenio, non se consigan cambios no desempeño dos deberes de garda que garantan que o menor conta coa necesaria asistencia moral ou material, poñerá en coñecemento da entidade pública co fin de que valore a procedencia de declarar a situación de desamparo, e comunicarllo ao Ministerio Fiscal.

Cando a entidade pública considere que non procede declarar a situación de desamparo, malia a proposta en tal sentido formulada pola Administración pública competente para apreciar a situación de risco, poñerá en coñecemento da Administración pública que interviñese na situación de risco e do Ministerio Fiscal. Este último fará unha supervisión da situación do menor, e para iso poderá solicitar a colaboración dos centros escolares e os servizos sociais, sanitarios ou calquera outro.

9. A Administración pública competente, para intervir na situación de risco, adoptará, en colaboración cos servizos de saúde correspondentes, as medidas adecuadas de prevención, intervención e seguimento, das situacións de posible risco prenatal, para os efectos de evitar con posterioridade unha eventual declaración de situación de risco ou desamparo do neonato. Para tales efectos, entenderase por situación de risco prenatal a falta de coidado físico da muller xestante ou o consumo abusivo de substancias con potencial adictivo, así como calquera outra acción propia da muller ou de terceiros tolerada por esta, que prexudique o normal desenvolvemento ou poida provocar enfermidades ou anomalías físicas, mentais ou sensoriais ao neonato. Os servizos de saúde e o persoal sanitario deberán notificar esta situación á Administración pública competente, así como ao Ministerio Fiscal. Tras o nacemento manterase a intervención co menor e a súa unidade familiar para que, se é necesario, se declare a situación de risco ou desamparo do menor para a súa adecuada protección.

10. A negativa dos proxenitores, titores, gardadores ou acolletores a prestar o consentimento respecto dos tratamentos médicos necesarios para salvagardar a vida ou integridade física ou psíquica dun menor constitúe unha situación de risco. En tales casos, as autoridades sanitarias poñerán inmediatamente en coñecemento da autoridade xudicial, directamente ou a través do Ministerio Fiscal, tales situacións para os efectos de que se adopte a decisión correspondente en salvagarda do mellor interese do menor.»

Once. Modifícase o artigo 18, que queda redactado como segue:

«Artigo 18. *Actuacións en situación de desamparo.*

1. Cando a entidade pública constate que o menor se encontra en situación de desamparo, actuará na forma prevista no artigo 172 e seguintes do Código civil, asumindo a tutela daquel por ministerio da lei, adoptando as oportunas medidas de protección e poñéndoo en coñecemento do Ministerio Fiscal e, se é o caso, do xuíz que acordou a tutela ordinaria.

2. De acordo co establecido no artigo 172 e seguintes do Código civil, considerarase situación de desamparo a que se produce de feito a causa do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección

establecidos polas leis para a garda dos menores, cando estes queden privados da necesaria asistencia moral ou material.

A situación de pobreza dos proxenitores, titores ou gardadores non poderá ser tida en conta para a valoración da situación de desamparo. Así mesmo, en ningún caso se separará un menor dos seus proxenitores en razón dunha discapacidade do menor, de ambos os dous proxenitores ou dun deles.

Considerarase un indicador de desamparo, entre outros, ter un irmán declarado en tal situación, salvo que as circunstancias familiares cambiasen de forma evidente.

En particular, entenderase que existe situación de desamparo cando se dea algunha ou algunhas das seguintes circunstancias coa suficiente gravidade que, valoradas e ponderadas conforme os principios de necesidade e proporcionalidade, supoñan unha ameaza para a integridade física ou mental do menor:

a) O abandono do menor, ben porque falten as persoas a que por lei corresponde o exercicio da garda, ben porque estas non queiran ou non poidan exercela.

b) O transcurso do prazo de garda voluntaria, ben cando os seus responsables legais se encontren en condicións de facerse cargo da garda do menor e non queiran asumila, ben cando, desexando asumila, non estean en condicións para facelo, salvo os casos excepcionais en que a garda voluntaria poida ser prorrogada alén do prazo de dous anos.

c) O risco para a vida, saúde e integridade física do menor. En particular cando se produzan malos tratos físicos graves, abusos sexuais ou negligencia grave no cumprimento das obrigas alimentarias e de saúde por parte das persoas da unidade familiar ou de terceiros con consentimento daquelas; tamén cando o menor sexa identificado como vítima de trata de seres humanos e haxa un conflito de intereses cos proxenitores, titores e gardadores, ou cando exista un consumo reiterado de substancias con potencial adictivo ou a execución doutro tipo de condutas adictivas de xeito reiterado por parte do menor co coñecemento, consentimento ou a tolerancia dos proxenitores, titores ou gardadores. Enténdese que existe tal consentimento ou tolerancia cando non se realicen os esforzos necesarios para paliar estas condutas, como a solicitude de asesoramento ou non ter colaborado suficientemente co tratamento, unha vez coñecidas estas. Tamén se entende que existe desamparo cando se produzan prexuízos graves ao neonato causados por maltrato prenatal.

d) O risco para a saúde mental do menor, a súa integridade moral e o desenvolvemento da súa personalidade debido ao maltrato psicolóxico continuado ou á falta de atención grave e crónica das súas necesidades afectivas ou educativas por parte de proxenitores, titores ou gardadores. Cando esta falta de atención estea condicionada por un trastorno mental grave, por un consumo habitual de substancias con potencial adictivo ou por outras condutas adictivas habituais, valorarase como un indicador de desamparo a ausencia de tratamento por parte de proxenitores, titores ou gardadores ou a falta de colaboración suficiente durante este.

e) O incumprimento ou o imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de garda como consecuencia da grave deterioración do contorno ou das condicións de vida familiares, cando dean lugar a circunstancias ou comportamentos que prexudiquen o desenvolvemento do menor ou a súa saúde mental.

f) A indución á mendicidade, delincuencia ou prostitución, ou calquera outra explotación do menor de similar natureza ou gravidade.

g) A ausencia de escolarización ou falta de asistencia reiterada e non xustificada adecuadamente ao centro educativo e a permisividade continuada ou a indución ao absentismo escolar durante as etapas de escolarización obrigatoria.

h) Calquera outra situación gravemente prexudicial para o menor que derive do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio da patria potestade, da tutela ou da garda, cuxas consecuencias non poidan ser evitadas mentres permaneza no seu ámbito de convivencia.

3. Cada entidade pública designará o órgano que exercerá a tutela de acordo coas súas estruturas orgánicas de funcionamento.

4. En caso de traslado permanente de residencia dun menor suxeito a unha medida de protección desde a comunidade autónoma que a adoptou a outra distinta, corresponde a esta asumir aquela medida ou adoptar a que proceda nun prazo máximo de tres meses desde que esta última sexa informada pola primeira do devandito traslado. Non obstante o anterior, cando a familia de orixe do menor permaneza na comunidade autónoma de orixe e sexa previsible unha reintegración familiar a curto ou medio prazo, manterase a medida adoptada e a entidade pública do lugar de residencia do menor colaborará no seguimento da evolución deste. Tampouco será necesaria a adopción de novas medidas de protección nos casos de traslado temporal dun menor a un centro residencial situado noutra comunidade autónoma ou cando se estableza un acollemento con familia residente nela, co acordo de ambas as comunidades autónomas.

5. Nos supostos en que se detecte unha situación de posible desprotección dun menor de nacionalidade española que se encuentre fóra do territorio nacional, para a súa protección en España será competente a entidade pública correspondente á comunidade autónoma en que residan os proxenitores ou titores do menor. Na súa falta, será competente a entidade pública correspondente á comunidade autónoma coa cal o menor ou os seus familiares tivesen maiores vínculos. Cando, conforme tales criterios, non poida determinarse a competencia, será competente a entidade pública da comunidade autónoma en que o menor ou os seus familiares tivesen a súa última residencia habitual.

En todo caso, cando o menor que se encontra fóra de España fose obxecto dunha medida de protección previamente ao seu desprazamento, será competente a entidade pública que teña a súa garda ou tutela.

Os posibles conflitos de competencia que se poidan orixinar deberanse resolver conforme os principios de celeridade e de interese superior do menor, e evítanse dilacións na toma de decisións que poidan xerar prexuízos a este.

A Administración xeral do Estado encargárase do traslado do menor a España. A comunidade autónoma que corresponda asumirá a competencia desde o momento en que o menor se encuentre en España.

6. Nos supostos en que as medidas de protección adoptadas nun Estado estranxeiro se deban cumprir en España, atenderase, en primeiro lugar, ao previsto no Regulamento (CE) n.º 2201/2003 do Consello, do 27 de novembro de 2003, relativo á competencia, o recoñecemento e a execución das resolucións xudiciais en materia matrimonial e de responsabilidade parental, polo que se derroga o Regulamento (CE) n.º 1347/2000, ou norma europea que o substitúa. Nos casos non regulados pola normativa europea, haberá que atermos aos tratados e convenios internacionais en vigor para España e, en especial, ao Convenio relativo á competencia, a lei aplicable, o recoñecemento, a execución e a cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos, feito na Haia o 19 de outubro de 1996, ou convenio que o substitúa. En defecto de toda normativa internacional, haberá que atermos ás normas españolas de produción interna sobre eficacia en España de medidas de protección de menores.»

Doce. Modifícase o artigo 19, que queda redactado como segue:

«Artigo 19. *Garda de menores.*

1. Ademais da garda dos menores tutelados por encontrarse en situación de desamparo, a entidade pública deberá asumir a garda nos termos previstos no artigo 172 bis do Código civil, cando os proxenitores ou titores non poidan coidar dun menor por circunstancias graves e transitorias ou cando así o acorde o xuíz nos casos en que legalmente proceda.

2. A garda voluntaria terá unha duración máxima de dous anos, salvo que o interese superior do menor aconselle, excepcionalmente, a prórroga da medida pola previsible reintegración familiar nun prazo breve de tempo.

Nestes supostos de garda voluntaria será necesario o compromiso da familia de someterse, se é o caso, á intervención profesional.»

Trece. Inclúese un artigo 19 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 19 bis. *Disposicións comúns á garda e tutela.*

1. Cando a entidade pública asuma a tutela ou garda do menor elaborará un plan individualizado de protección que establecerá os obxectivos, a previsión e o prazo das medidas de intervención que adoptará coa súa familia de orixe, incluído, se é o caso, o programa de reintegración familiar.

No caso de tratarse dun menor con discapacidade, a entidade pública garantirá a continuidade dos apoios que viñese recibindo ou a adopción doutros máis adecuados para as súas necesidades.

2. Cando do prognóstico derive a posibilidade de retorno á familia de orixe, a entidade pública aplicará o programa de reintegración familiar, todo iso sen prexuízo do disposto na normativa relativa aos menores estranxeiros non acompañados.

3. Para acordar o retorno do menor desamparado á súa familia de orixe, será imprescindible que se comprobese unha evolución positiva desta, obxectivamente suficiente para restablecer a convivencia familiar, que se mantivesen os vínculos, que concorra o propósito de desempeñar as responsabilidades parentais adecuadamente e que se constate que o retorno con ela non supón riscos relevantes para o menor a través do correspondente informe técnico. Nos casos de acollemento familiar, deberase ponderar, na toma de decisión sobre o retorno, o tempo transcorrido e a integración na familia de acollida e o seu contorno, así como o desenvolvemento de vínculos afectivos con esta.

4. Cando se proceda á reunificación familiar, a entidade pública realizará un seguimento posterior de apoio á familia do menor.

5. No caso dos menores estranxeiros non acompañados, procurarase a busca da súa familia e o restablecemento da convivencia familiar, iniciando o procedemento correspondente, sempre que se considere que a devandita medida responde ao seu interese superior e non coloque o menor ou a súa familia nunha situación que poña en risco a súa seguridade.

6. As menores e as mozas suxeitas a medidas de protección que estean embarazadas recibirán o asesoramento e o apoio adecuados á súa situación. No plan individual de protección considerárase esta circunstancia, así como a protección do neonato.»

Catorce. Modifícase o artigo 20, que queda redactado como segue:

«Artigo 20. *Acollemento familiar.*

1. O acollemento familiar, de acordo coa súa finalidade e con independencia do procedemento en que se acorde, revestirá as modalidades establecidas no Código civil e, en razón da vinculación do menor coa familia acollidora, poderá ter lugar na propia familia extensa do menor ou en familia allea.

O acollemento en familia allea poderá ser especializado, entendendo por tal o que se desenvolve nunha familia en que algún dos seus membros dispón de cualificación, experiencia e formación específica para desempeñar esta función respecto de menores con necesidades ou circunstancias especiais con plena dispoñibilidade e percibindo por iso a correspondente compensación económica, sen supoñer, en ningún caso, unha relación laboral.

O acollemento especializado poderá ser profesionalizado cando, reunindo os requisitos anteriormente citados de cualificación, experiencia e formación específica, exista unha relación laboral do acolledor ou os acolledores coa entidade pública.

2. O acollemento familiar formalizarase por resolución da entidade pública que teña a tutela ou a garda, logo de valoración da adecuación da familia para o acollemento. Nesta valoración teranse en conta a súa situación familiar e aptitude educadora, a súa capacidade para atender adecuadamente as necesidades de toda índole do menor ou menores de que se trate, a congruencia entre a súa motivación e a natureza e finalidade do acollemento segundo a súa modalidade, así como a disposición a facilitar o cumprimento dos obxectivos do plan individual de atención e, se o houber, do programa de reintegración familiar, propiciando a relación do menor coa súa familia de procedencia. O réxime de visitas poderá ter lugar nos puntos de encontro familiar habilitados, cando así o aconselle o interese superior do menor e o dereito á privacidade das familias de procedencia e acolledora. Cando o tipo de acollemento así o aconselle, valorarase a adecuación da idade dos acolledores coa do menor acollido, así como a relación previa entre eles, priorizando, salvo que o interese do menor aconselle outra cousa, as persoas que, pertencendo á súa familia extensa, reúnan condicións adecuadas para o acollemento.

3. Á resolución de formalización do acollemento familiar a que se refire o punto anterior, acordada conforme os termos previstos no Código civil, xuntarase un documento anexo que incluíra os seguintes aspectos:

- a) A identidade do acolledor ou acolledores e do acollido.
- b) Os consentimentos e as audiencias necesarias.
- c) A modalidade do acollemento, a duración prevista para este, así como o seu carácter de acollemento en familia extensa ou en familia allea en razón da vinculación do menor coa familia ou persoa acolledora.
- d) Os dereitos e deberes de cada unha das partes e, en particular:

1.º O réxime de visitas, estadía, relación ou comunicación, nos supostos de declaración de desamparo, por parte da familia de orixe que poderá ser modificada pola entidade pública en atención ao interese superior do menor.

2.º O sistema de cobertura por parte da entidade pública dos danos que sufra o menor ou dos que poida causar a terceiros.

3.º A asunción por parte dos acolledores dos gastos de manutención, educación e atención sociosanitaria.

e) O contido do seguimento que, en función da finalidade do acollemento, vaia realizar a entidade pública e o compromiso de colaboración co devandito seguimento por parte da familia acolledora.

f) No caso de menores con discapacidade, os recursos de apoio que precisa.

g) A compensación económica, apoios técnicos e outro tipo de axudas que, se é o caso, vaian recibir os acolledores.

h) O prazo no cal a medida vaia ser revisada.

A resolución e o documento anexo remitiranse ao Ministerio Fiscal no prazo máximo dun mes.»

Quince. Inclúese o artigo 20 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 20 bis. *Dereitos e deberes dos acolledores familiares.*

1. Os acolledores familiares terán dereito a:

a) Recibir información acerca da natureza e efectos do acollemento, así como preparación previa, seguimento e apoio técnico especializado durante e ao termo deste. No caso de menores con discapacidade, os acolledores terán dereito a orientación, acompañamento e apoio adaptados á discapacidade do menor.

b) Ser oídos pola entidade pública antes de que esta adopte calquera resolución que afecte o menor, especialmente antes de modificar ou suspender temporalmente o réxime de visitas ou de relación ou comunicación coa familia de orixe.

c) Ser informados do plan individual de protección así como das medidas de protección relacionadas co acollemento que se adopten respecto do menor acollido, das revisións periódicas e de obter información do expediente de protección do menor que lles resulte necesaria para o exercicio das súas funcións, a excepción daquelas cuestións relacionadas co dereito á intimidade de terceiros e á protección de datos de carácter persoal.

d) Ser parte en todos os procesos de oposición ás medidas de protección e á declaración de situación de desamparo do menor acollido e en todos os procesos de oposición relacionados coa medida de acollemento familiar permanente con funcións de tutela que teña formalizada.

e) Cooperar coa entidade pública nos plans de actuación e seguimento establecidos para o acollemento.

f) Dispoñer da documentación identificativa, sanitaria e educativa do menor que acollen.

g) Exercer todos os dereitos inherentes á garda.

h) Ser respectados polo menor acollido.

i) Solicitar o auxilio da entidade pública no exercicio das súas funcións.

j) Realizar viaxes co menor sempre que se informe a entidade pública e non exista oposición desta.

k) Percibir unha compensación económica e outro tipo de axuda que se estipulase, se é o caso.

l) Facilitar ao menor acollido as mesmas condicións que aos fillos biolóxicos ou adoptados, co fin de facer uso de dereitos ou obrigas familiares durante o tempo que o menor conviva con eles.

m) Relacionarse co menor ao cesar o acollemento, se a entidade pública entende que convén ao seu interese superior e o consente a familia de orixe ou, se é o caso, a familia adoptiva ou de acollemento permanente, e o menor se ten suficiente madurez e, en todo caso, se é maior de doce anos.

n) Ser protexidos os seus datos persoais respecto da familia de orixe, de acordo coa lexislación vixente.

ñ) Formular formalmente queixas ou suxestións ante a entidade pública, que deberán ser tramitadas nun prazo inferior aos 30 días, e en caso de solicitar audiencia, ser escoitado con anterioridade ao devandito prazo.

o) A familia acolledora terá os mesmos dereitos que a Administración recoñece ao resto de unidades familiares.

2. Os acolledores familiares terán os seguintes deberes:

a) Velar polo benestar e o interese superior do menor, telo na súa compañía, alimentalo, educalo e procurarlle unha formación integral nun ámbito afectivo. No caso de menor con discapacidade, deberá continuar prestando os apoios especializados que viñese recibindo ou adoptar outros máis adecuados ás súas necesidades.

b) Oír o menor sempre antes de tomar decisións que o afecten, se ten suficiente madurez e, en todo caso, se é maior de 12 anos, sen exclusión ningunha por discapacidade, e transmitir á entidade pública as peticións que este poida realizar dentro da súa madurez.

c) Asegurar a plena participación do menor na vida de familia.

d) Informar a entidade pública de calquera feito de transcendencia en relación co menor.

- e) Respetar e facilitar as relacións coa familia de orixe do menor, na medida das posibilidades dos acolletores familiares, no marco do réxime de visitas establecido a favor daquela e a reintegración familiar, se é o caso.
- f) Colaborar activamente coas entidades públicas no desenvolvemento da intervención individualizada co menor e seguimento da medida, observando as súas indicacións e orientacións.
- g) Respetar a confidencialidade dos datos relativos aos antecedentes persoais e familiares do menor.
- h) Comunicar á entidade pública calquera cambio na situación familiar relativo aos datos e circunstancias que se tomaron en consideración como base para o acollemento.
- i) Garantir o dereito á intimidade e á identidade dos menores acollidos e o respecto á súa propia imaxe, así como velar polo cumprimento dos seus dereitos fundamentais.
- j) Participar nas accións formativas que se propoñan.
- k) Colaborar no tránsito da medida de protección do menor á reintegración ao seu ámbito de orixe, á adopción, ou a outra modalidade de acollemento, ou ao ámbito que se estableza tras a adopción dunha medida de protección máis estable.
- l) Os acolletores familiares terán as mesmas obrigas respecto do menor acollido que aquelas que a lei establece para os titulares da patria potestade.»

Dezaseis. Modifícase o artigo 21, que queda redactado como segue:

«Artigo 21. *Acollemento residencial.*

1. En relación cos menores en acollemento residencial, as entidades públicas e os servizos e centros onde se encontren deberán actuar conforme os principios reitores desta lei, con pleno respecto aos dereitos dos menores acollidos, e terán as seguintes obrigas básicas:

- a) Asegurarán a cobertura das necesidades da vida cotiá e garantirán os dereitos dos menores adaptando o seu proxecto xeral ás características persoais de cada menor, mediante un proxecto socioeducativo individual, que persiga o benestar do menor, o seu desenvolvemento físico, psicolóxico, social e educativo no marco do plan individualizado de protección que defina a entidade pública.
- b) Contarán co plan individual de protección de cada menor que estableza claramente a finalidade do ingreso, os obxectivos que hai que conseguir e o prazo para a súa consecución, no cal se preverá a preparación do menor, tanto no momento da chegada coma no momento da saída do centro.
- c) Adoptarán todas as súas decisións en relación co acollemento residencial dos menores en interese destes.
- d) Fomentarán a convivencia e a relación entre irmáns sempre que iso redunde en interese dos menores e procurarán a estabilidade residencial dos menores, así como que o acollemento teña lugar preferentemente nun centro situado na provincia de orixe do menor.
- e) Promoverán a relación e colaboración familiar, programando, para o efecto, os recursos necesarios para posibilitar o retorno á súa familia de orixe, se se considera que ese é o interese do menor.
- f) Potenciarán a educación integral e inclusiva dos menores, con especial consideración ás necesidades dos menores con discapacidade, e velarán pola súa preparación para a vida plena, de xeito especial a súa escolarización e formación. No caso dos menores de dezaseis a dezoito anos, un dos obxectivos prioritarios será a preparación para a vida independente, a orientación e inserción laboral.
- g) Posuirán unha normativa interna de funcionamento e convivencia que responda ás necesidades educativas e de protección, e terán recollido un procedemento de formulación de queixas e reclamacións.

h) Administrarán os medicamentos que, se é o caso, precisen os menores baixo prescrición e seguimento médico, de acordo coa praxe profesional sanitaria. Para estes efectos, levarase un rexistro coa historia médica de cada un dos menores.

i) Revisarán periodicamente o plan individual de protección co obxecto de valorar a adecuación do recurso residencial ás circunstancias persoais do menor.

j) Potenciarán as saídas dos menores en fins de semana e períodos de vacacións coas súas familias de orixe ou, cando iso non sexa posible ou procedente, con familias alternativas.

k) Promoverán a integración normalizada dos menores nos servizos e actividades de ocio, culturais e educativas que transcorran no ámbito comunitario en que se encontran.

l) Establecerán os necesarios mecanismos de coordinación cos servizos sociais especializados para o seguimento e axuste das medidas de protección.

m) Velarán pola preparación para a vida independente, promovendo a participación nas decisións que o afecten, incluída a propia xestión do centro, a autonomía e a asunción progresiva de responsabilidades.

n) Establecerán medidas educativas e de supervisión que garantan a protección dos datos persoais do menor ao acceder ás tecnoloxías da información e da comunicación e ás redes sociais.

2. Todos os centros de acollemento residencial que presten servizos dirixidos a menores no ámbito da protección deberán estar sempre habilitados administrativamente pola entidade pública, e deberá respectar o réxime de habilitación o disposto na Lei 20/2013, do 9 de decembro, de garantía da unidade de mercado. Ademais, deberán existir estándares de calidade e accesibilidade por cada tipo de servizo.

A entidade pública regulará o réxime de funcionamento dos centros de acollemento residencial e inscribirá no rexistro correspondente as entidades de acordo coas súas disposicións, prestando especial atención á seguridade, sanidade, accesibilidade para persoas con discapacidade, número, *ratio* e cualificación profesional do seu persoal, proxecto educativo, participación dos menores no seu funcionamento interno e demais condicións que contribúan a asegurar os seus dereitos.

Así mesmo, a entidade pública promoverá modelos de acollemento residencial con núcleos reducidos de menores que convivan en condicións similares ás familiares.

3. Co fin de favorecer que a vida do menor se desenvolva nun ámbito familiar, prevalecerá a medida de acollemento familiar sobre a de acollemento residencial para calquera menor, especialmente para menores de seis anos. Non se acordará o acollemento residencial para menores de tres anos salvo en supostos de imposibilidade, debidamente acreditada, de adoptar nese momento a medida de acollemento familiar ou cando esta medida non conveña ao interese superior do menor. Esta limitación para acordar o acollemento residencial aplicarase tamén aos menores de seis anos no prazo máis breve posible. En todo caso, e con carácter xeral, o acollemento residencial destes menores non terá unha duración superior a tres meses.

4. Para os efectos de asegurar a protección dos dereitos dos menores, a entidade pública deberá realizar a inspección e supervisión dos centros e servizos semestralmente e sempre que así o exixan as circunstancias.

5. Así mesmo, o Ministerio Fiscal deberá exercer a vixilancia sobre as decisións de acollemento residencial que se adopten, así como a inspección sobre todos os servizos e centros de acollemento residencial, analizando, entre outros, os proxectos educativos individualizados, o proxecto educativo do centro e o regulamento interno.

6. A Administración pública competente poderá adoptar as medidas adecuadas para garantir a convivencia no centro, actuando sobre aquelas condutas con medidas de carácter educativo, que non poderán atentar, en ningún caso, contra a dignidade dos menores. En casos graves de perturbación da convivencia, poderanse limitar as saídas do centro de acollida. Estas medidas deberanse exercer de forma inmediata e proporcional á conduta dos menores, tendo en conta as súas circunstancias persoais, a súa actitude e os resultados derivados do seu comportamento.

7. Das medidas que se impoñan por condutas ou actitudes que foren atentatorias contra a convivencia no ámbito residencial, serán informados inmediatamente os proxenitores, tutores ou representantes legais do menor e o Ministerio Fiscal.»

Dezasete. Inclúese un artigo 21 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 21 bis. *Dereitos dos menores acollidos.*

1. O menor acollido, con independencia da modalidade de acollemento en que se encontre, terá dereito a:

a) Ser oído nos termos do artigo 9 e, se é o caso, ser parte no proceso de oposición ás medidas de protección e declaración en situación de desamparo de acordo coa normativa aplicable, e en función da súa idade e madurez. Para iso ten dereito a ser informado e notificado de todas as resolucións de formalización e cesamento do acollemento.

b) Ser recoñecido beneficiario do dereito de asistencia xurídica gratuíta cando se encontre en situación de desamparo.

c) Dirixirse directamente á entidade pública e ser informado de calquera feito transcendente relativo ao acollemento.

d) Relacionarse coa súa familia de orixe no marco do réxime de visitas, relación e comunicación establecido pola entidade pública.

e) Coñecer progresivamente a súa realidade socio-familiar e as súas circunstancias para facilitar a asunción destas.

f) Recibir coa suficiente anticipación a información, os servizos e os apoios xerais que sexan necesarios para facer efectivos os dereitos dos menores con discapacidade.

g) Poñer en coñecemento do Ministerio Fiscal as reclamacións ou queixas que considere, sobre as circunstancias do seu acollemento.

h) Recibir o apoio educativo e psicoterapéutico por parte da entidade pública, para superar trastornos psicosociais de orixe, medida esta aplicable tanto en acollemento residencial, como en acollemento familiar.

i) Recibir o apoio educativo e psicoterapéutico que sexa necesario.

j) Acceder ao seu expediente e coñecer os datos sobre as súas orixes e parentes biolóxicos, unha vez alcanzada a maioría de idade.

2. Nos supostos de acollemento familiar, ten, ademais, os seguintes dereitos:

a) Participar plenamente na vida familiar do acolledor.

b) Manter relación coa familia de acollida tras o cesamento do acollemento se a entidade pública entende que convén ao seu interese superior e sempre que o consentan o menor se ten suficiente madurez e, en todo caso, se fose maior de doce anos, a familia de acollida e a de orixe ou, se é o caso, a familia adoptiva ou de acollemento permanente.

c) Solicitar información ou pedir, por si mesmo se ten suficiente madurez, o cesamento do acollemento familiar.

3. Nos supostos de acollemento residencial, ten, ademais, os seguintes dereitos:

- a) Respecto á privacidade e a conservar as súas pertenzas persoais sempre que non sexan inadecuadas para o contexto educativo.
- b) Participar na elaboración da programación de actividades do centro e no seu desenvolvemento.
- c) Ser escoitado en caso de queixa e ser informado de todos os sistemas de atención e reclamación que ten ao seu alcance, incluído o dereito de audiencia na entidade pública.»

Dezaioito. Engádesse o artigo 22 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 22 bis. *Programas de preparación para a vida independente.*

As entidades públicas ofrecerán programas de preparación para a vida independente dirixidos aos mozos que estean baixo unha medida de protección, particularmente en acollemento residencial ou en situación de especial vulnerabilidade, desde dous anos antes da súa maioría de idade, unha vez cumprida esta, sempre que o necesiten, co compromiso de participación activa e aproveitamento por parte destes. Os programas deberán propiciar seguimento socioeducativo, aloxamento, inserción sociolaboral, apoio psicolóxico e axudas económicas.»

Dezanove. Engádesse o artigo 22 ter, que queda redactado como segue:

«Artigo 22 ter. *Sistema de información sobre a protección á infancia e á adolescencia.*

As comunidades autónomas e a Administración xeral do Estado establecerán un sistema de información compartido que permita o coñecemento uniforme da situación da protección á infancia e á adolescencia en España, e de ofrecementos para o acollemento e a adopción, con datos desagregados por xénero e discapacidade, tanto para os efectos de seguimento das medidas concretas de protección de menores coma para efectos estatísticos. Para estes mesmos efectos, desenvolverase o Rexistro Unificado de Maltrato Infantil.»

Vinte. Engádesse o artigo 22 quáter, que queda redactado como segue:

«Artigo 22 quáter. *Tratamento de datos de carácter persoal.*

1. Para o cumprimento das finalidades previstas no capítulo I do título II desta lei, as administracións públicas competentes poderán proceder, sen o consentimento do interesado, á recollida e tratamento dos datos que resulten necesarios para valorar a situación do menor, incluíndo tanto os relativos a este coma os relacionados co seu ámbito familiar ou social.

Os profesionais, as entidades públicas e privadas e, en xeral, calquera persoa facilitarán ás administracións públicas os informes e antecedentes sobre os menores, os seus proxenitores, titores, gardadores ou acolledores, que lles sexan requiridos por seren necesarios para este fin, sen precisar do consentimento do afectado.

2. As entidades a que se refire o artigo 13 poderán tratar sen consentimento do interesado a información que resulte imprescindible para o cumprimento das obrigas establecidas no devandito precepto coa única finalidade de poñer os devanditos datos en coñecemento das administracións públicas competentes ou do Ministerio Fiscal.

3. Os datos solicitados polas administracións públicas poderanse utilizar única e exclusivamente para a adopción das medidas de protección establecidas na

presente lei, atendendo, en todo caso, á garantía do interese superior do menor e só poderán ser comunicados ás administracións públicas que tivesen que adoptar as resolucións correspondentes, ao Ministerio Fiscal e aos órganos xudiciais.

4. Os datos poderán ser igualmente cedidos sen consentimento do interesado ao Ministerio Fiscal, que os tratará para o exercicio das funcións establecidas nesta lei e na normativa que lles é aplicable.

5. En todo caso, o tratamento dos mencionados datos quedará sometido ao disposto na Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal, e nas súas disposicións de desenvolvemento, e será exixible a implantación das medidas de seguridade de nivel alto previstas na devandita normativa.»

Vinte e un. Engádese o artigo 22 quinquies, que queda redactado como segue:

«Artigo 22 quinquies. *Impacto das normas na infancia e na adolescencia.*

As memorias da análise de impacto normativo que deben acompañar os anteproxectos de lei e os proxectos de regulamentos incluírán o impacto da normativa na infancia e na adolescencia.»

Vinte e dous. Modifícase o artigo 23, que queda redactado como segue:

«Artigo 23. *Índice de tutelas.*

Para o exercicio da función de vixilancia atribuída ao Ministerio Fiscal no Código civil respecto da tutela asumida pola entidade pública por ministerio da lei, levarase en cada fiscalía un índice de tutelas de menores.»

Vinte e tres. Modifícase o artigo 24, que queda redactado como segue:

«Artigo 24. *Adopción de menores.*

A adopción nacional e internacional axustarase ao establecido pola lexislación civil aplicable.»

Artigo segundo. *Modificación do Código civil.*

O Código civil queda modificado nos seguintes termos:

Un. Modifícanse os puntos 4, 6 e 7 do artigo 9, que quedan redactados como segue:

«4. A determinación e o carácter da filiación por natureza rexeranse pola lei da residencia habitual do fillo no momento do establecemento da filiación. Na falta de residencia habitual do fillo, ou se esta lei non permite o establecemento da filiación, aplicarase a lei nacional do fillo nese momento. Se esta lei non permite o establecemento da filiación ou se o fillo carece de residencia habitual e de nacionalidade, aplicarase a lei substantiva española. No relativo ao establecemento da filiación por adopción, haberá que averse ao disposto no punto 5.

A lei aplicable ao contido da filiación, por natureza ou por adopción, e ao exercicio da responsabilidade parental, determinarase conforme o Convenio da Haia, do 19 de outubro de 1996, relativo á competencia, a lei aplicable, o recoñecemento, a execución e a cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos.»

«6. A lei aplicable á protección de menores determinarase de acordo co Convenio da Haia, do 19 de outubro de 1996, a que se fai referencia no punto 4 deste artigo.

A lei aplicable á protección das persoas maiores de idade será determinada pola lei da súa residencia habitual. No caso de cambio da residencia a outro Estado,

aplicarase a lei da nova residencia habitual, sen prexuízo do recoñecemento en España das medidas de protección acordadas noutros Estados. Será de aplicación, non obstante, a lei española para a adopción de medidas provisionais ou urxentes de protección.

7. A lei aplicable ás obrigas de alimentos entre parentes determinarase de acordo co Protocolo da Haia, do 23 de novembro de 2007, sobre a lei aplicable ás obrigas alimenticias ou texto legal que o substitúa.»

Dous. Introdúcese un punto 3 no artigo 19, que queda redactado como segue:

«3. Sen prexuízo do disposto no punto 1, se de acordo co sistema xurídico do país de orixe o menor adoptado mantén a súa nacionalidade, esta será recoñecida tamén en España.»

Tres. Modifícase o artigo 133, que queda redactado como segue:

«Artigo 133.

1. A acción de reclamación de filiación non matrimonial, cando falte a respectiva posesión de estado, corresponderá ao fillo durante toda a súa vida.

Se o fillo falece antes de transcorren catro anos desde que alcance maioría de idade ou recobra capacidade suficiente para tales efectos, ou durante o ano seguinte ao descubrimento das probas en que se funde a demanda, a súa acción corresponderá aos seus herdeiros polo tempo que falte para completar os devanditos prazos.

2. Igualmente, poderán exercer a presente acción de filiación os proxenitores no prazo dun ano contado desde que tivesen coñecemento dos feitos en que vaian basear a súa reclamación.

Esta acción non será transmisíble aos herdeiros, os cales só poderán continuar a acción que o proxenitor iniciase en vida.»

Catro. Modifícase o artigo 136, que queda redactado como segue:

«Artigo 136.

1. O marido poderá exercer a acción de impugnación da paternidade no prazo dun ano contado desde a inscrición da filiación no Rexistro Civil. Non obstante, o prazo non correrá mentres o marido ignore o nacemento. Falecido o marido sen coñecer o nacemento, o ano contarase desde que o coñeza o herdeiro.

2. Se o marido, malia coñecer o feito do nacemento de quen foi inscrito como fillo seu, descoñece a súa falta de paternidade biolóxica, o cómputo do prazo dun ano comezará a contar desde que teña tal coñecemento.

3. Se o marido falece antes de transcorrer o prazo sinalado nos parágrafos anteriores, a acción corresponderá a cada herdeiro polo tempo que falte para completar o devandito prazo.»

Cinco. Modifícase o artigo 137, que pasa a ter a seguinte redacción:

«Artigo 137.

1. A paternidade poderá ser impugnada polo fillo durante o ano seguinte á inscrición da filiación. Se for menor ou tiver a capacidade modificada xudicialmente, o prazo contará desde que alcance a maioría de idade ou recobre capacidade suficiente para tales efectos.

O exercicio da acción, en interese do fillo que sexa menor ou teña a capacidade modificada xudicialmente, corresponderá, así mesmo, durante o ano seguinte á inscrición da filiación, á nai que teña a patria potestade, ao seu representante legal ou ao Ministerio Fiscal.

2. Se o fillo, malia transcorrer máis dun ano desde a inscrición no rexistro, desde a súa maioría de idade ou desde a recuperación da capacidade suficiente para tales efectos, descoñece a falta de paternidade biolóxica de quen aparece inscrito como o seu proxenitor, o cómputo do prazo dun ano comezará a contar desde que teña tal coñecemento.

3. Cando o fillo faleza antes de transcorrer os prazos establecidos nos parágrafos anteriores, a súa acción corresponderá aos seus herdeiros polo tempo que falte para completar os devanditos prazos.

4. Se falta nas relacións familiares a posesión de estado de filiación matrimonial, a demanda poderá ser interposta en calquera momento polo fillo ou os seus herdeiros.»

Seis. Modifícase o artigo 138, que pasa a ter a seguinte redacción:

«Artigo 138.

O recoñecemento e demais actos xurídicos que determinen conforme a lei unha filiación matrimonial ou non matrimonial poderán ser impugnados por vicio de consentimento segundo o disposto no artigo 141. A impugnación da paternidade por outras causas aterase ás normas contidas nesta sección.»

Sete. Modifícase o parágrafo final do artigo 140, que terá a seguinte redacción:

«Os fillos terán, en todo caso, acción durante un ano despois de alcanzar a maioría de idade ou de recobrar capacidade suficiente para tales efectos.»

Oito. Modifícase o artigo 154, que queda redactado como segue:

«Artigo 154.

Os fillos non emancipados están baixo a patria potestade dos proxenitores.

A patria potestade, como responsabilidade parental, exercerase sempre en interese dos fillos, de acordo coa súa personalidade, e con respecto aos seus dereitos e á súa integridade física e mental.

Esta función comprende os seguintes deberes e facultades:

1.º Velar por eles, telos na súa compañía, alimentalos, educalos e procurarlles unha formación integral.

2.º Representalos e administrar os seus bens.

Se os fillos teñen suficiente madurez deberán ser oídos sempre antes de adoptar decisións que os afecten.

Os proxenitores poderán, no exercicio da súa función, solicitar o auxilio da autoridade.»

Nove. Modifícase o número 4.º, engádense os números 5.º e 6.º e modifícase o último parágrafo do artigo 158, que quedan redactados como segue:

«4.º A medida de prohibición aos proxenitores, titores, a outros parentes ou a terceiras persoas de aproximarse ao menor e achegarse ao seu domicilio ou centro educativo e a outros lugares que frecuente, con respecto ao principio de proporcionalidade.

5.º A medida de prohibición de comunicación co menor, que impedirá aos proxenitores, titores, a outros parentes ou a terceiras persoas establecer contacto escrito, verbal ou visual por calquera medio de comunicación ou medio informático ou telemático, con respecto ao principio de proporcionalidade.

6.º En xeral, as demais disposicións que considere oportunas, co fin de apartar o menor dun perigo ou de evitalle prexuízos no seu ámbito familiar ou fronte a

terceiras persoas. O xuíz garantirá que o menor poida ser oído en condicións idóneas para a salvagarda dos seus intereses.

En caso de posible desamparo do menor, o xulgado comunicará as medidas á entidade pública.

Todas estas medidas se poderán adoptar dentro de calquera proceso civil ou penal ou ben nun expediente de xurisdición voluntaria.»

Dez. Modifícase o artigo 160, que queda redactado como segue:

«Artigo 160.

1. Os fillos menores teñen dereito a relacionarse cos seus proxenitores aínda que estes non exerzan a patria potestade, salvo que sexa disposta outra cousa por resolución xudicial ou pola entidade pública nos casos establecidos no artigo 161. En caso de privación de liberdade dos proxenitores, e sempre que o interese superior do menor recomende visitas a aqueles, a Administración deberá facilitar o traslado acompañado do menor ao centro penitenciario, xa sexa por un familiar designado pola Administración competente ou por un profesional, que velarán pola preparación do menor para a devandita visita. Así mesmo, a visita a un centro penitenciario deberase realizar fóra de horario escolar e nun contorno adecuado para o menor.

Os menores adoptados por outra persoa só se poderán relacionar coa súa familia de orixe nos termos previstos no artigo 178.4.

2. Non se poderán impedir sen causa xusta as relacións persoais do menor cos seus irmáns, avós e outros parentes e achegados.

En caso de oposición, o xuíz, por petición do menor, irmáns, avós, parentes ou achegados, resolverá atendidas as circunstancias. Especialmente, deberá asegurar que as medidas que se poidan fixar para favorecer as relacións entre irmáns, e entre avós e netos, non faculden a infracción das resolucións xudiciais que restrinxan ou suspendan as relacións dos menores con algún dos seus proxenitores.»

Once. Modifícase o artigo 161, que queda redactado como segue:

«Artigo 161.

A entidade pública a que, no respectivo territorio, estea encomendada a protección de menores regulará as visitas e comunicacións que correspondan aos proxenitores, avós, irmáns e demais parentes e achegados respecto dos menores en situación de desamparo, e poderá acordar motivadamente, en interese do menor, a súa suspensión temporal logo de audiencia dos afectados e do menor se tivese suficiente madureza e, en todo caso, se é maior de doce anos, con inmediata notificación ao Ministerio Fiscal. Para tal efecto, o director do centro de acollemento residencial, a familia acolledora ou outros axentes ou profesionais implicados informarán a entidade pública de calquera indicio dos efectos nocivos destas visitas sobre o menor.

O menor, os afectados e o Ministerio Fiscal poderanse opoñer ás devanditas resolucións administrativas conforme a Lei de axuizamento civil.»

Doce. Modifícase a redacción do punto primeiro do artigo 162, nos seguintes termos:

«Os pais que teñan a patria potestade teñen a representación legal dos seus fillos menores non emancipados.

Exceptúanse:

1.º Os actos relativos aos dereitos da personalidade que o fillo, de acordo coa súa madureza, poida exercer por si mesmo.

Non obstante, os responsables parentais intervirán nestes casos en virtude dos seus deberes de coidado e asistencia.

2.º Aqueles en que exista conflito de intereses entre os pais e o fillo.

3.º Os relativos a bens que estean excluídos da administración dos pais.

Para asinar contratos que obriguen o fillo a realizar prestacións persoais requírese o consentimento previo deste se ten suficiente xuízo, sen prexuízo do establecido no artigo 158.»

Trece. Modifícase o artigo 172, que queda redactado como segue:

«Artigo 172.

1. Cando a entidade pública a que, no respectivo territorio, estea encomendada a protección dos menores constate que un menor se encontra en situación de desamparo, ten por ministerio da lei a tutela deste e deberá adoptar as medidas de protección necesarias para a súa garda, e poñelo en coñecemento do Ministerio Fiscal e, se é o caso, do xuíz que acordou a tutela ordinaria. A resolución administrativa que declare a situación de desamparo e as medidas adoptadas notificarase en legal forma aos proxenitores, titores ou gardadores e ao menor afectado se ten suficiente madurez e, en todo caso, se é maior de doce anos, de forma inmediata sen que supere o prazo máximo de corenta e oito horas. A información será clara, comprensible e en formato accesible, incluíndo as causas que deron lugar á intervención da Administración e os efectos da decisión adoptada, e, no caso do menor, adaptada ao seu grao de madurez. Sempre que sexa posible, e especialmente no caso do menor, esta información facilitarase de forma presencial.

Considérase como situación de desamparo a que se produce de feito a causa do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio dos deberes de protección establecidos polas leis para a garda dos menores, cando estes queden privados da necesaria asistencia moral ou material.

A asunción da tutela atribuída á entidade pública comporta a suspensión da patria potestade ou da tutela ordinaria. Non obstante, serán válidos os actos de contido patrimonial que realicen os proxenitores ou titores en representación do menor e que sexan en interese deste.

A entidade pública e o Ministerio Fiscal poderán promover, se procede, a privación da patria potestade e a remoción da tutela.

2. Durante o prazo de dous anos desde a notificación da resolución administrativa pola que se declare a situación de desamparo, os proxenitores que continúen tendo a patria potestade pero que a teñan suspendida conforme o previsto no punto 1, ou os titores que, conforme o mesmo punto, teñan suspendida a tutela, poderán solicitar á entidade pública que cese a suspensión e quede revogada a declaración de situación de desamparo do menor, se, por cambio das circunstancias que a motivaron, entenden que se encontran en condicións de asumir novamente a patria potestade ou a tutela.

Igualmente, durante o mesmo prazo poderanse opoñer ás decisións que se adopten respecto da protección do menor.

Pasado o devandito prazo decaerá o dereito dos proxenitores ou titores a solicitar ou opoñerse ás decisións ou medidas que se adopten para a protección do menor. Non obstante, poderán facilitar información á entidade pública e ao Ministerio Fiscal sobre calquera cambio das circunstancias que deron lugar á declaración de situación de desamparo.

En todo caso, transcorridos os dous anos, unicamente o Ministerio Fiscal estará lexitimado para opoñerse á resolución da entidade pública.

Durante ese prazo de dous anos, a entidade pública, ponderando a situación e poñéndoa en coñecemento do Ministerio Fiscal, poderá adoptar calquera medida de protección, incluída a proposta de adopción, cando exista un pronóstico fundado de imposibilidade definitiva de retorno á familia de orixe.

3. A entidade pública, de oficio ou por instancia do Ministerio Fiscal ou de persoa ou entidade interesada, poderá revogar a declaración de situación de desamparo e decidir o retorno do menor coa súa familia, sempre que se entenda que é o máis adecuado para o seu interese. A devandita decisión notificarase ao Ministerio Fiscal.

4. En cumprimento da obriga de prestar a atención inmediata, a entidade pública poderá asumir a garda provisional dun menor mediante resolución administrativa, e comunicarao ao Ministerio Fiscal, e procederá simultaneamente a practicar as dilixencias precisas para identificar o menor, investigar as súas circunstancias e constatar, se é o caso, a situación real de desamparo.

Tales dilixencias realizaranse no prazo máis breve posible, durante o cal se deberá proceder, se é o caso, á declaración da situación de desamparo e consecuente asunción da tutela ou á promoción da medida de protección procedente. Se existen persoas que, polas súas relacións co menor ou por outras circunstancias, puidan asumir a tutela en interese deste, promoverase o nomeamento de titor conforme as regras ordinarias.

Cando transcorra o prazo sinalado e non se formalice a tutela ou adopte outra resolución, o Ministerio Fiscal promoverá as accións procedentes para asegurar a adopción da medida de protección máis adecuada do menor por parte da entidade pública.

5. A entidade pública cesará na tutela que teña sobre os menores declarados en situación de desamparo cando constate, mediante os correspondentes informes, a desaparición das causas que motivaron a súa asunción, por algún dos supostos previstos nos artigos 276 e 277.1, e cando comprobe de modo fidedigno algunha das seguintes circunstancias:

- a) Que o menor se trasladou voluntariamente a outro país.
- b) Que o menor se encontra no territorio doutra comunidade autónoma cuxa entidade pública ditase resolución sobre declaración de situación de desamparo e asumise a súa tutela ou medida de protección correspondente, ou enténdese que xa non é necesario adoptar medidas de protección a teor da situación do menor.
- c) Que transcorresen seis meses desde que o menor abandonou voluntariamente o centro de protección, e que está en paradiro descoñecido.

A garda provisional cesará polas mesmas causas que a tutela.»

Catorce. Inclúese o artigo 172 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 172 bis.

1. Cando os proxenitores ou titores, por circunstancias graves e transitorias debidamente acreditadas, non poidan coidar o menor, poderán solicitar da entidade pública que esta asuma a súa garda durante o tempo necesario, que non poderá superar dous anos como prazo máximo de coidado temporal do menor, salvo que o interese superior do menor aconselle, excepcionalmente, a prórroga das medidas. Transcorrido o prazo ou a prórroga, se é o caso, o menor deberá regresar cos seus proxenitores ou titores ou, se non se dan as circunstancias adecuadas para iso, ser declarado en situación legal de desamparo.

A entrega voluntaria da garda farase por escrito no cal se deixará constancia de que os proxenitores ou titores foron informados das responsabilidades que seguen mantendo respecto do menor, así como da forma en que a devandita garda vai ser exercida pola entidade pública. Garantirase, en particular aos menores con discapacidade, a continuidade dos apoios especializados que viñan recibindo ou a adopción doutros máis adecuados ás súas necesidades.

A resolución administrativa sobre as asunción da garda pola entidade pública, así como sobre calquera variación posterior da súa forma de exercicio, será fundamentada e comunicada aos proxenitores ou titores e ao Ministerio Fiscal.

2. Así mesmo, a entidade pública asumirá a garda cando así o acorde o xuíz nos casos en que legalmente proceda, e adoptará a medida de protección correspondente.»

Quince. Engádesse o artigo 172 ter, coa seguinte redacción:

«Artigo 172 ter.

1. A garda realizárase mediante o acollemento familiar e, se este non é posible ou conveniente para o interese do menor, mediante o acollemento residencial. O acollemento familiar será realizado pola persoa ou persoas que determine a entidade pública. O acollemento residencial será exercido polo director ou responsable do centro onde estea acollido o menor, conforme os termos establecidos na lexislación de protección de menores.

Non poderán ser acolletores os que non poidan ser tutores de acordo co previsto na lei.

A resolución da entidade pública en que se formalice por escrito a medida de garda notificarase aos proxenitores ou tutores que non estean privados da patria potestade ou tutela, así como ao Ministerio Fiscal.

2. Buscarase sempre o interese do menor e darase prioridade, cando non sexa contrario a ese interese, á súa reintegración na propia familia e que a garda dos irmáns se confíe a unha mesma institución ou persoa para que permanezan unidos. A situación do menor en relación coa súa familia de orixe, tanto no que se refire á súa garda como ao réxime de visitas e outras formas de comunicación, será revisada polo menos cada seis meses.

3. A entidade pública poderá acordar, en relación co menor en acollida familiar ou residencial, cando sexa conveniente ao seu interese, estadias, saídas de fins de semana ou de vacacións con familias ou con institucións dedicadas a estas funcións. Para tal efecto, só se seleccionarán persoas ou institucións adecuadas ás necesidades do menor. As devanditas medidas deberán ser acordadas unha vez que sexa oído o menor se ten suficiente madurez e, en todo caso, se é maior de doce anos.

A delegación de garda para estadias, saídas de fin de semana ou vacacións conterá os termos desta e a información que sexa necesaria para asegurar o benestar do menor, en especial todas as medidas restritivas que establecese a entidade pública ou o xuíz. A devandita medida será comunicada aos proxenitores ou tutores, sempre que non fosen privados do exercicio da patria potestade ou removidos do exercicio da tutela, así como aos acolletores. Preservaranse os datos destes gardadores cando resulte conveniente para o interese do menor ou conorra causa xusta.

4. Nos casos de declaración de situación de desamparo ou de asunción da garda por resolución administrativa ou xudicial, a entidade pública poderá establecer a cantidade que deben aboar os proxenitores ou tutores para contribuír, en concepto de alimentos e en función das súas posibilidades, aos gastos derivados do coidado e atención do menor, así como os derivados da responsabilidade civil que se poida imputar aos menores por actos realizados por eles.»

Dezaseis. Modifícase o artigo 173, que queda redactado como segue:

«Artigo 173.

1. O acollemento familiar produce a plena participación do menor na vida de familia e impón a quen o recibe as obrigas de velar por el, telo na súa compañía, alimentalo, educalo e procurarlle unha formación integral nun ámbito afectivo. No caso de menor con discapacidade, deberá continuar cos apoios especializados que viña recibindo ou adoptar outros máis adecuados ás súas necesidades.

2. O acollemento requirirá o consentimento dos acolledores e do menor acollido se ten suficiente madureza e, en todo caso, se é maior de doce anos.

3. Se xorden problemas graves de convivencia entre o menor e a persoa ou persoas a quen teña sido confiada a garda en acollemento familiar, aquel, o acolledor, o Ministerio Fiscal, os proxenitores ou titor que non estivesen privados da patria potestade ou da tutela ou calquera persoa interesada poderán solicitar á entidade pública a remoción da garda.

4. O acollemento familiar do menor cesará:

a) Por resolución xudicial.

b) Por resolución da entidade pública, de oficio ou por proposta do Ministerio Fiscal, dos proxenitores, titores, acolledores ou do propio menor se ten suficiente madureza, cando se considere necesario para salvagardar o interese deste, oídos os acolledores, o menor, os seus proxenitores ou o titor.

c) Pola morte ou declaración de falecemento do acolledor ou acolledores do menor.

d) Pola maioría de idade do menor.

5. Todas as actuacións de formalización e cesación do acollemento se practicarán coa obrigada reserva.»

Dezasete. Modifícase o artigo 173 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 173 bis.

1. O acollemento familiar poderá ter lugar na propia familia extensa do menor ou en familia allea, e poderá neste último caso ser especializado.

2. O acollemento familiar poderá adoptar as seguintes modalidades atendendo á súa duración e obxectivos:

a) Acollemento familiar de urxencia, principalmente para menores de seis anos, que terá unha duración non superior a seis meses, en canto se decide a medida de protección familiar que corresponda.

b) Acollemento familiar temporal, que terá carácter transitorio, ben porque da situación do menor se prevexa a reintegración deste na súa propia familia, ben en canto se adopte unha medida de protección que revista un carácter máis estable, como o acollemento familiar permanente ou a adopción. Este acollemento terá unha duración máxima de dous anos, salvo que o interese superior do menor aconselle a prórroga da medida pola previsible e inmediata reintegración familiar ou a adopción doutra medida de protección definitiva.

c) Acollemento familiar permanente, que se constituirá ben ao finalizar o prazo de dous anos de acollemento temporal por non ser posible a reintegración familiar, ben directamente en casos de menores con necesidades especiais ou cando as circunstancias do menor e a súa familia así o aconsellen. A entidade pública poderá solicitar do xuíz que atribúa aos acolledores permanentes aquelas facultades da tutela que faciliten o desempeño das súas responsabilidades, atendendo, en todo caso, ao interese superior do menor.»

Dezaioito. Modifícase o artigo 174, que queda redactado como segue:

«Artigo 174.

1. Incumbe ao Ministerio Fiscal a superior vixilancia da tutela, acollemento ou garda dos menores a que se refire esta sección.

2. Para tal fin, a entidade pública daralle noticia inmediata dos novos ingresos de menores e remitiralle copia das resolucións administrativas de formalización da constitución, variación e cesación das tutelas, gardas e acollementos. Igualmente, daralle conta de calquera novidade de interese nas circunstancias do menor.

O Ministerio Fiscal deberá comprobar, polo menos semestralmente, a situación do menor e promoverá ante a entidade pública ou o xuíz, segundo proceda, as medidas de protección que considere necesarias.

3. A vixilancia do Ministerio Fiscal non eximirá a entidade pública da súa responsabilidade para co menor e da súa obriga de poñer en coñecemento do Ministerio Fiscal as anomalías que observe.

4. Para o cumprimento da función da superior vixilancia da tutela, acollemento ou garda dos menores, cando sexa necesario, o Ministerio Fiscal poderá solicitar a elaboración de informes por parte dos servizos correspondentes das administracións públicas competentes.

Para estes efectos, os servizos correspondentes das administracións públicas competentes atenderán as solicitudes de información remitidas polo Ministerio Fiscal no curso das investigacións tendentes a determinar a situación de risco ou desamparo en que se poida encontrar un menor.»

Dezanove. Modifícase o artigo 175, que queda redactado como segue:

«Artigo 175.

1. A adopción require que o adoptante sexa maior de vinte e cinco anos. Se son dous os adoptantes abondará con que un deles alcanzase a devandita idade. En todo caso, a diferenza de idade entre adoptante e adoptando será de, polo menos, dezaseis anos e non poderá ser superior a corenta e cinco anos, salvo nos casos previstos no artigo 176.2. Cando sexan dous os adoptantes, será suficiente con que un deles non teña esa diferenza máxima de idade co adoptando. Se os futuros adoptantes están en disposición de adoptar grupos de irmáns ou menores con necesidades especiais, a diferenza máxima de idade poderá ser superior.

Non poden ser adoptantes os que non poidan ser titores de acordo co previsto neste código.

2. Unicamente poderán ser adoptados os menores non emancipados. Por excepción, será posible a adopción dun maior de idade ou dun menor emancipado cando, inmediatamente antes da emancipación, existise unha situación de acollemento cos futuros adoptantes ou de convivencia estable con eles de, polo menos, un ano.

3. Non se pode adoptar:

1.º Un descendente.

2.º Un parente en segundo grao da liña colateral por consanguinidade ou afinidade.

3.º Un pupilo polo seu titor ata que fose aprobada definitivamente a conta xeral xustificada da tutela.

4. Ninguén poderá ser adoptado por máis dunha persoa, salvo que a adopción a realicen conxunta ou sucesivamente ambos os cónxuxes ou unha parella unida por análoga relación de afectividade á conxugal. O matrimonio celebrado con posterioridade á adopción permitirá ao cónxuxe a adopción dos fillos do seu consorte. Esta previsión será tamén de aplicación ás parellas que se constitúan con posterioridade. En caso de morte do adoptante, ou cando o adoptante sufra a exclusión prevista no artigo 179, será posible unha nova adopción do adoptado.

5. En caso de que o adoptando se encontrase en acollemento permanente ou garda con fins de adopción de dous cónxuxes ou dunha parella unida por análoga relación de afectividade á conxugal, a separación ou divorcio legal ou ruptura da relación destes que conste de modo fidedigno con anterioridade á proposta de adopción non impedirá que se poida promover a adopción conxunta, sempre e cando se acredite a convivencia efectiva do adoptando con ambos os cónxuxes ou coa

parella unida por análoga relación de natureza análoga á conxugal durante polo menos dous anos anteriores á proposta de adopción.»

Vinte. Modifícase o artigo 176, que queda redactado como segue:

«Artigo 176.

1. A adopción constituirase por resolución xudicial, que terá en conta sempre o interese do adoptando e a idoneidade do adoptante ou adoptantes para o exercicio da patria potestade.

2. Para iniciar o expediente de adopción será necesaria a proposta previa da entidade pública a favor do adoptante ou adoptantes que a devandita entidade pública declarase idóneos para o exercicio da patria potestade. A declaración de idoneidade deberá ser previa á proposta.

Non obstante, non se requirirá tal proposta cando no adoptando concorra algunha das circunstancias seguintes:

1.ª Ser orfo e parente do adoptante en terceiro grao por consanguinidade ou afinidade.

2.ª Ser fillo do cónxuxe ou da persoa unida ao adoptante por análoga relación de afectividade á conxugal.

3.ª Levar máis dun ano en garda con fins de adopción ou ter estado baixo tutela do adoptante polo mesmo tempo.

4.ª Ser maior de idade ou menor emancipado.

3. Enténdese por idoneidade a capacidade, aptitude e motivación adecuadas para exercer a responsabilidade parental, atendendo ás necesidades dos menores que se vaian adoptar, e para asumir as peculiaridades, consecuencias e responsabilidades que comporta a adopción.

A declaración de idoneidade pola entidade pública requirirá unha valoración psicosocial sobre a situación persoal, familiar, relacional e social dos adoptantes, así como a súa capacidade para establecer vínculos estables e seguros, as súas habilidades educativas e a súa aptitude para atender un menor en función das súas singulares circunstancias. A devandita declaración de idoneidade formalizarase mediante a correspondente resolución.

Non poderán ser declarados idóneos para a adopción os que se encontren privados da patria potestade ou suspendesen o seu exercicio, nin os que teñan confiada a garda do seu fillo a entidade pública.

As persoas que se ofrezan para a adopción deberán asistir ás sesións informativas e de preparación organizadas pola entidade pública ou pola entidade colaboradora autorizada.

4. Cando concorra algunha das circunstancias 1.ª, 2.ª ou 3.ª previstas no punto 2 poderase constituír a adopción, aínda que o adoptante falecese se este prestase xa ante o xuíz o seu consentimento ou fose outorgado mediante documento público ou en testamento. Os efectos da resolución xudicial neste caso retrotraeranse á data de prestación de tal consentimento.»

Vinte e un. Engádese o artigo 176 bis, coa seguinte redacción:

«Artigo 176 bis.

1. A entidade pública poderá delegar a garda dun menor declarado en situación de desamparo nas persoas que, reunindo os requisitos de capacidade para adoptar previstos no artigo 175 e despois de prestar o seu consentimento, fosen preparadas, declaradas idóneas e asignadas para a súa adopción. Para tal efecto, a entidade pública, con anterioridade á presentación da proposta de adopción, delegará a garda con fins de adopción ata que se dite a resolución xudicial de adopción, mediante resolución administrativa debidamente motivada, logo de audiencia dos

afectados e do menor se ten suficiente madurez e, en todo caso, se é maior de doce anos, que se notificará aos proxenitores ou titores non privados da patria potestade ou tutela.

Os gardadores con fins de adopción terán os mesmos dereitos e obrigas que os acolletores familiares.

2. Salvo que conveña outra cousa ao interese do menor, a entidade pública procederá a suspender o réxime de visitas e relacións coa familia de orixe cando se inicie o período de convivencia preadoptiva a que se refire o punto anterior, agás nos casos previstos no artigo 178.4.

3. A proposta de adopción ao xuíz terá que realizarse no prazo máis breve posible e, en todo caso, antes de transcorridos tres meses desde o día en que se acordase a delegación de garda con fins de adopción. Non obstante, cando a entidade pública considere necesario, en función da idade e circunstancias do menor, establecer un período de adaptación do menor á familia, o devandito prazo de tres meses poderase prorrogar ata un máximo dun ano.

No suposto de que o xuíz non considere procedente esa adopción, a entidade pública deberá determinar a medida protectora máis adecuada para o menor.»

Vinte e dous. Modifícase o artigo 177, que queda redactado como segue:

«Artigo 177.

1. Deberán consentir a adopción, en presenza do xuíz, o adoptante ou adoptantes e o adoptando maior de doce anos.

2. Deberán asentir á adopción:

1.º O cónxuxe ou persoa unida ao adoptante por análoga relación de afectividade á conxugal salvo que medie separación ou divorcio legal ou ruptura da parella que conste de modo fidedigno, agás nos supostos en que a adopción se vaia formalizar de forma conxunta.

2.º Os proxenitores do adoptando que non se atope emancipado, a menos que estivesen privados da patria potestade por sentenza firme ou incursos en causa legal para tal privación. Esta situación só se poderá apreciar no procedemento xudicial contradictorio, que se tramitará conforme a Lei de axuízamento civil.

Non será necesario o asentimento cando os que o deban prestar se encontren imposibilitados para iso, imposibilidade que se apreciará motivadamente na resolución xudicial que constitúa a adopción.

Tampouco será necesario o asentimento dos proxenitores que tivesen suspendida a patria potestade cando transcorresen dous anos desde a notificación da declaración de situación de desamparo, nos termos previstos no artigo 172.2, sen oposición a esta ou cando, interposta en prazo, fose desestimada.

O asentimento da nai non se poderá prestar ata que transcorran seis semanas desde o parto.

Nas adopcións que exijan proposta previa non se admitirá que o asentimento dos proxenitores se refira a adoptantes determinados.

3. Deberán ser oídos polo xuíz:

1.º Os proxenitores que non fosen privados da patria potestade, cando o seu asentimento non sexa necesario para a adopción.

2.º O titor e, se é o caso, a familia acolleadora, e o gardador ou gardadores.

3.º O adoptando menor de doce anos de acordo coa súa idade e madurez.

4. Os consentimentos e asentimentos deberán outorgarse libremente, na forma legal requirida e por escrito, logo de información das súas consecuencias.»

Vinte e tres. Modifícase o artigo 178, que queda redactado como segue:

«Artigo 178.

1. A adopción produce a extinción dos vínculos xurídicos entre o adoptado e a súa familia de orixe.

2. Por excepción subsistirán os vínculos xurídicos coa familia do proxenitor que, segundo o caso, corresponda:

a) Cando o adoptado sexa fillo do cónxuxe ou da persoa unida ao adoptante por análoga relación de afectividade á conxugal, aínda que o consorte ou a parella falecese.

b) Cando só un dos proxenitores fose legalmente determinado, sempre que tal efecto fose solicitado polo adoptante, o adoptado maior de doce anos e o proxenitor cuxo vínculo deba persistir.

3. O establecido nos puntos anteriores enténdese sen prexuízo do disposto sobre impedimentos matrimoniais.

4. Cando o interese do menor así o aconselle, en razón da súa situación familiar, idade ou calquera outra circunstancia significativa valorada pola entidade pública, poderase acordar o mantemento dalgunha forma de relación ou contacto a través de visitas ou comunicacións entre o menor, os membros da familia de orixe que se considere e a adoptiva, e favorecerase especialmente, cando iso sexa posible, a relación entre os irmáns biolóxicos.

Nestes casos o xuíz, ao constituír a adopción, poderá acordar o mantemento da devandita relación, determinando a súa periodicidade, duración e condicións, por proposta da entidade pública ou do Ministerio Fiscal e co consentimento da familia adoptiva e do adoptando se ten suficiente madurez e sempre se é maior de doce anos. En todo caso, será oído o adoptando menor de doce anos de acordo coa súa idade e madurez. Se for necesario, a devandita relación levarase a cabo coa intermediación da entidade pública ou entidades acreditadas para tal fin. O xuíz poderá acordar, tamén, a súa modificación ou finalización en atención ao interese superior do menor. A entidade pública remitirá ao xuíz informes periódicos sobre o desenvolvemento das visitas e comunicacións, así como propostas de mantemento ou modificación destas durante os dous primeiros anos e, transcorridos estes, por petición do xuíz.

Están lexitimados para solicitar a suspensión ou supresión das devanditas visitas ou comunicacións a entidade pública, a familia adoptiva, a familia de orixe e o menor se ten suficiente madurez e, en todo caso, se é maior de doce anos.

Na declaración de idoneidade deberá facerse constar se as persoas que se ofrecen á adopción aceptarían adoptar un menor que fose manter a relación coa familia de orixe.»

Vinte e catro. Modifícanse os puntos 2 e 5 e introdúcese o punto 6 no artigo 180, que quedan redactados como segue:

«2. O xuíz acordará a extinción da adopción por petición de calquera dos proxenitores que, sen culpa súa, non interviñesen no expediente nos termos expresados no artigo 177. Será tamén necesario que a demanda se interpoña dentro dos dous anos seguintes á adopción e que a extinción solicitada non prexudique gravemente o menor.

Se o adoptado for maior de idade, a extinción da adopción requirirá o seu consentimento expreso.»

«5. As entidades públicas asegurarán a conservación da información de que dispoñan relativa ás orixes do menor, en particular a información respecto á identidade dos seus proxenitores, así como a historia médica do menor e da súa familia, e conservaranse durante polo menos cincuenta anos con posterioridade ao

momento en que a adopción se fixese definitiva. A conservación levarase a cabo para os únicos efectos de que a persoa adoptada poida exercer o dereito a que se refire o punto seguinte.

6. As persoas adoptadas, alcanzada a maioría de idade ou durante a súa minoría de idade a través dos seus representantes legais, terán dereito a coñecer os datos sobre as súas orixes biolóxicas. As entidades públicas, logo de notificación ás persoas afectadas, prestarán a través dos seus servizos especializados o asesoramento e a axuda que precisen para facer efectivo este dereito.

Para estes efectos, calquera entidade privada ou pública terá obriga de facilitar ás entidades públicas e ao Ministerio Fiscal, cando lles sexan requiridos, os informes e antecedentes necesarios sobre o menor e a súa familia de orixe.»

Vinte e cinco. Modifícase o artigo 216, ao cal se engade o seguinte parágrafo:

«Se se trata de menores que estean baixo a tutela da entidade pública, estas medidas só poderán ser acordadas de oficio ou por instancia desta, do Ministerio Fiscal ou do propio menor. A entidade pública será parte no procedemento e as medidas acordadas serán comunicadas á entidade pública, a cal dará traslado da devandita comunicación ao director do centro residencial ou á familia acollidora.»

Vinte e seis. Modifícase o artigo 239, que queda redactado como segue:

«Artigo 239.

1. A tutela dos menores que se encontren en situación de desamparo corresponderá por ministerio da lei á entidade pública.

2. Non obstante, procederá ao nomeamento de titor conforme as regras ordinarias cando existan persoas que, polas súas relacións co menor ou por outras circunstancias, poidan asumir a tutela en interese deste.

Nestes supostos, previamente á designación xudicial de titor ordinario ou na mesma resolución, deberase acordar a suspensión ou a privación da patria potestade ou remoción do titor, se é o caso.

3. Estarán lexitimados para o exercicio das accións de privación de patria potestade, remoción do titor e para a solicitude de nomeamento de titor dos menores en situación de desamparo o Ministerio Fiscal, a entidade pública e os chamados ao exercicio da tutela.»

Vinte e sete. Engádese o artigo 239 bis, que queda redactado como segue:

«Artigo 239 bis.

A entidade pública a que no respectivo territorio estea encomendada a protección e apoio das persoas coa capacidade modificada xudicialmente será designada como titora cando non sexa constituída a tutela en favor de ningunha persoa conforme o artigo 234.

Así mesmo, asumirá por ministerio da lei a tutela das persoas coa capacidade modificada xudicialmente cando se encontren en situación de desamparo e deberá dar conta á autoridade xudicial que modificou a súa capacidade.

Considérase como situación de desamparo, para estes efectos, a que se produce de feito cando a persoa coa capacidade modificada xudicialmente quede privada da necesaria asistencia a causa do incumprimento ou do imposible ou inadecuado exercicio dos deberes que incumben á persoa designada para exercer a tutela, de conformidade coas leis, ou por carecer de titor.»

Vinte e oito. Modifícase o artigo 303, que queda redactado como segue:

«Artigo 303.

1. Sen prexuízo do disposto no artigo 228, cando a autoridade xudicial teña coñecemento da existencia dun gardador de feito poderá requirilo para que informe

da situación da persoa e dos bens do menor, ou da persoa que poida precisar dunha institución de protección e apoio e da súa actuación en relación con estes, e poderá establecer, así mesmo, as medidas de control e vixilancia que considere oportunas.

Cautelarmente, mentres se manteña a situación de garda de feito e ata que se constituía a medida de protección adecuada, se procede, poderanse outorgar xudicialmente facultades tutelares aos gardadores. Igualmente, se é menor de idade, poderase constituír un acollemento temporal, e serán acolledores os gardadores.

2. Procederá a declaración de situación de desamparo dos menores e das persoas coa capacidade modificada xudicialmente en situación de garda de feito, cando, ademais desta circunstancia, se dean os presupostos obxectivos de falta de asistencia recollidos nos artigos 172 e 239 bis.

Nos demais casos, o gardador de feito poderá promover a privación ou suspensión da patria potestade, remoción da tutela ou o nomeamento de titor.»

Vinte e nove. Modifícase o artigo 1263, que queda redactado como segue:

«Artigo 1263.

Non poden prestar consentimento:

1.º Os menores non emancipados, salvo naqueles contratos que as leis lles permitan realizar por si mesmos ou con asistencia dos seus representantes e nos relativos a bens e servizos da vida corrente propios da súa idade de conformidade cos usos sociais.

2.º Os que teñen a súa capacidade modificada xudicialmente, nos termos sinalados pola resolución xudicial.»

Trinta. Modifícase o artigo 1264, que queda redactado como segue:

«Artigo 1264.

O previsto no artigo anterior enténdese sen prexuízo das prohibicións legais ou dos requisitos especiais de capacidade que as leis poidan establecer.»

Artigo terceiro. *Modificación da Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional.*

A Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Modifícase o artigo 1, que queda redactado como segue:

«Artigo 1. *Obxecto e ámbito de aplicación da lei.*

1. A presente lei regula a intervención da Administración xeral do Estado, das entidades públicas e dos organismos acreditados para a adopción internacional, a capacidade e requisitos que deben reunir as persoas que se ofrecen para adoptar, así como as normas de dereito internacional privado relativas á adopción e outras medidas de protección internacional de menores nos supostos en que exista algún elemento estranxeiro.

2. Para os efectos do título I desta lei enténdese por adopción internacional aquela en que un menor considerado adoptable pola autoridade estranxeira competente e con residencia habitual no estranxeiro, é ou vai ser desprazado a España por adoptantes con residencia habitual en España, ben despois da súa adopción no Estado de orixe, ben coa finalidade de constituír tal adopción en España.»

Dous. Modifícase o punto segundo do artigo 2, que queda redactado como segue:

«2. A finalidade desta lei é protexer os dereitos dos menores que van ser adoptados, considerando tamén os das persoas que se ofrecen para a adopción e demais persoas implicadas no proceso de adopción internacional.»

Tres. Modifícase o artigo 3, que queda redactado como segue:

«Artigo 3. *Principios informadores.*

A regulación contida nesta lei, así como no resto de normas do ordenamento xurídico español relativas á adopción e outras medidas de protección internacional de menores, respectarán os principios inspiradores da Convención de dereitos do neno, do 20 de novembro de 1989; do Convenio da Haia, do 29 de maio de 1993, relativo á protección de dereitos do neno e á cooperación en materia de adopción internacional; do Convenio da Haia, do 19 de outubro de 1996, relativo á competencia, a lei aplicable, ao recoñecemento, a execución e a cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos; do Convenio do Consello de Europa en materia de adopción de menores feito en Estrasburgo o 27 de novembro de 2008, e do Regulamento (CE) n.º 2201/2003 do Consello, do 27 de novembro de 2003, relativo á competencia, o recoñecemento e a execución de resolucións xudiciais en materia matrimonial e de responsabilidade parental.

O Estado, na medida do posible, incluírá os estándares e salvagardas previstos nos devanditos instrumentos nos acordos ou convenios bilaterais relativos á adopción e á protección internacional de menores que subscriba con Estados non contratantes ou obrigados por estes.»

Catro. Modifícase o artigo 4, que queda redactado como segue:

«Artigo 4. *Política exterior.*

1. A Administración xeral do Estado, en colaboración coas entidades públicas, determinará a iniciación da tramitación de adopcións con cada país de orixe dos menores, así como a súa suspensión ou paralización.

2. Non se tramitarán ofrecementos para a adopción de menores nacionais doutro país ou con residencia habitual noutro Estado nas seguintes circunstancias:

a) Cando o país en que o menor adoptando teña a súa residencia habitual se encontre en conflito bélico ou inmerso nun desastre natural.

b) Se non existe no país unha autoridade específica que controle e garanta a adopción e que remita ás autoridades españolas a proposta de asignación con información sobre a adoptabilidade do menor e o resto da información recollida na letra e) do artigo 5.1.

c) Cando no país non se dean as garantías adecuadas para a adopción e as prácticas e trámites desta non respecten o interese do menor ou non cumpran os principios éticos e xurídicos internacionais referidos no artigo 3.

3. A Administración xeral do Estado, en colaboración coas entidades públicas, determinará en cada momento que países están incursos nalgunha das circunstancias previstas no punto anterior para os efectos de decidir se procede iniciar ou suspender a tramitación de adopcións neles.

4. A tramitación de ofrecementos para a adopción daqueles menores estranxeiros que fosen desprazados a España en programas humanitarios de estadia temporal por motivo de vacacións, estudos ou tratamento médico, requirirá que tales estadias finalizasen e que no seu país de orixe fosen declarados adoptables.

5. A Administración xeral do Estado, en colaboración coas entidades públicas, establecerá o número de expedientes de adopción internacional que remitirá anualmente a cada país de orixe dos menores, tendo en conta a media de adopcións constituídas nos últimos dous anos e o número de expedientes que se encontran pendentes de asignación dun menor.

Para tal efecto, non se poderá tramitar con cada país un número de expedientes superior a tres veces a media de adopcións constituídas no devandito período, salvo que os cambios de lexislación, prácticas e políticas sobre adopción internacional dos países de orixe o xustifiquen.

No suposto de inicio da tramitación cun novo país, fixarase este número en función da información dispoñible sobre expectativas de adopción con ese país.

A distribución deste número máximo entre comunidades autónomas e organismos acreditados fixarase por acordo coas entidades públicas.

Non se establecerá ningunha cota para a tramitación de adopcións de menores con necesidades especiais, salvo que existan circunstancias que o xustifiquen.

O disposto no presente punto realizarase cos criterios e co procedemento que regulamentariamente se determinen.

6. A Administración xeral do Estado, antes de determinar a iniciación, suspensión ou paralización da tramitación de adopcións con cada país de orixe dos menores, solicitará información dos organismos acreditados, se os houber. Tamén poderá solicitar información daqueles países terceiros que iniciasen, suspendesen ou paralizasen a tramitación de adopcións co citado país de orixe, así como coa Oficina Permanente da Conferencia da Haia de Dereito Internacional Privado.»

Cinco. Modifícase a rúbrica do capítulo II do título I, que pasa a ter a seguinte redacción:

«CAPÍTULO II

Entidades públicas e organismos acreditados»

Seis. Modifícase o artigo 5, que queda redactado como segue:

«Artigo 5. *Intervención das entidades públicas.*

1. En materia de adopción internacional corresponde ás entidades públicas:

a) Organizar e facilitar a información sobre lexislación, requisitos e trámites necesarios en España e nos países de orixe dos menores, velando para que esa información sexa o máis completa, veraz e actualizada posible e de libre acceso para as familias interesadas e polos organismos acreditados.

b) Facilitar ás familias a formación necesaria ao longo de todo o proceso que lles permita comprender e afrontar as implicacións da adopción internacional, e preparalas para o adecuado exercicio das súas responsabilidades parentais unha vez constituída aquela. Poderán delegar esta función en organismos acreditados ou en institucións ou entidades debidamente autorizadas.

c) Recibir os ofrecementos para a adopción, en todo caso, e a súa tramitación, xa sexa directamente ou a través de organismos acreditados.

d) Expedir, en todo caso, os certificados de idoneidade, logo de elaboración, ben directamente ou a través de institucións ou entidades debidamente autorizadas, do informe psicosocial das persoas que se ofrecen para a adopción, e, cando o exixa o país de orixe do adoptando, o compromiso de seguimento.

e) Recibir a asignación do menor das autoridades competentes do país de orixe e que figure información sobre a súa identidade, a súa adoptabilidade, o seu medio social e familiar, a súa historia médica e necesidades particulares, así como a información relativa ao outorgamento dos consentimentos de persoas, institucións e autoridades requiridas pola lexislación do país de orixe.

f) Dar a conformidade respecto á adecuación das características do menor asignado polo organismo competente do país de orixe coas que figuren no informe psicosocial que acompaña o certificado de idoneidade.

g) Ofrecer ao longo do proceso de adopción internacional apoio técnico dirixido aos menores e ás persoas que se ofrecen para a adopción, prestando particular atención ás persoas que vaian adoptar ou adoptasen menores con características ou necesidades especiais. Durante a estada dos adoptantes no estranxeiro poderán contar coa colaboración do Servizo Exterior.

h) Realizar os informes dos seguimentos requiridos polo país de orixe do menor, que se poderá encomendar aos organismos acreditados ou a outras entidades autorizadas.

i) Establecer recursos cualificados de apoio postadoptivo e de mediación para a busca de orixes, para a adecuada atención de adoptados e adoptantes, que se poderán encomendar a organismos acreditados ou a entidades autorizadas.

j) Informar preceptivamente a Administración xeral do Estado sobre a acreditación dos organismos, así como controlar, inspeccionar e elaborar as directrices de seguimento dos organismos que teñan a súa sede no seu ámbito territorial para aquelas actividades de intermediación que se leven a cabo no seu territorio.

2. Nas súas actuacións en materia de adopción internacional, as entidades públicas promoverán medidas para lograr a máxima coordinación e colaboración entre elas. En particular, procurarán a homoxeneización de procedementos, prazos e custos.

3. As entidades públicas facilitarán á Administración xeral do Estado información estatística sobre a tramitación de expedientes de adopción internacional.»

Sete. Modifícase o artigo 6, que queda redactado como segue:

«Artigo 6. *A actividade de intermediación na adopción internacional.*

1. Enténdese por intermediación na adopción internacional toda actividade que teña por obxecto intervir poñendo en contacto ou en relación as persoas que se ofrecen para a adopción coas autoridades, organizacións e institucións do país de orixe ou residencia do menor susceptible de ser adoptado, e prestar a asistencia suficiente para que a adopción se poida levar a cabo.

2. A función de intermediación na adopción internacional poderá ser efectuada polas entidades públicas directamente coas autoridades centrais nos países de orixe dos menores que ratificasen o Convenio da Haia, do 29 de maio de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, sempre que na fase de tramitación administrativa no país de orixe non interveña persoa física ou xurídica ou organismo que non fose debidamente acreditado.

A función de intermediación na adopción internacional poderá ser efectuada polos organismos debidamente acreditados.

Ningunha outra persoa ou entidade poderá intervir en funcións de intermediación para adopcións internacionais.

Non obstante, a Administración xeral do Estado, en colaboración coas entidades públicas, poderá establecer que, con respecto a un determinado Estado, unicamente se tramiten ofrecementos de adopción internacional a través de organismos acreditados ou autorizados polas autoridades de ambos os dous Estados.

3. As funcións que deben realizar os organismos acreditados para a intermediación serán as seguintes:

a) Información aos interesados en materia de adopción internacional.

b) Asesoramento, formación e apoio ás persoas que se ofrecen para a adopción no significado e implicacións da adopción, nos aspectos culturais

relevantes e nos trámites que necesariamente deben realizar en España e nos países de orixe dos menores.

c) Intervención na tramitación de expedientes de adopción ante as autoridades competentes, tanto españolas coma estranxeiras.

d) Intervención na tramitación e realización das xestións correspondentes para o cumprimento das obrigas postadoptivas establecidas para os adoptantes na lexislación do país de orixe do menor adoptado, que lles serán encomendadas nos termos fixados pola entidade pública española onde resida a familia que se ofrece para a adopción.

4. Os organismos acreditados intervirán nos termos e coas condicións establecidas nesta lei e nas normas das comunidades autónomas.

5. Os organismos acreditados poderán establecer entre eles acordos de cooperación para solucionar situacións sobrevidas ou para un mellor cumprimento dos seus fins.

6. Nas adopcións internacionais nunca se poderán producir beneficios financeiros distintos daqueles que sexan precisos para cubrir estritamente os gastos necesarios da intermediación e aprobados pola Administración xeral do Estado e polas entidades públicas.»

Oito. Modifícase o artigo 7, que queda redactado como segue:

«Artigo 7. *Acreditación, seguimento e control dos organismos acreditados.*

1. Soamente poderán ser acreditadas para a adopción internacional as entidades sen ánimo de lucro inscritas no rexistro correspondente que teñan como finalidade nos seus estatutos a protección de menores, dispoñan en territorio nacional dos medios materiais e equipos pluridisciplinares necesarios para o desenvolvemento das funcións encomendadas e estean dirixidas e administradas por persoas cualificadas pola súa integridade moral, pola súa formación e pola súa experiencia no ámbito da adopción internacional.

2. Competerá á Administración xeral do Estado, nos termos e co procedemento que regulamentariamente se estableza, a acreditación dos organismos anteriormente referenciados, logo de informe da entidade pública en cuxo territorio teñan a súa sede, así como o seu control e seguimento respecto das actividades de intermediación que vaian desenvolver no país de orixe dos menores.

Na Administración xeral do Estado existirá un rexistro público nacional específico de organismos acreditados, cuxo funcionamento será obxecto de desenvolvemento regulamentario.

3. O control, inspección e seguimento destes organismos con respecto ás actividades que se vaian desenvolver no territorio de cada comunidade autónoma corresponderá á entidade pública competente en cada unha delas, de acordo coa normativa autonómica aplicable.

As entidades públicas competentes procurarán a maior homoxeneidade posible nos requisitos básicos para a realización desa actividade de control, inspección e seguimento.

4. Os organismos acreditados designarán a persoa que actuará como o seu representante e das familias ante a autoridade do país de orixe do menor. Os profesionais empregados polos organismos acreditados nos países de orixe dos menores consideraranse persoal adscrito ao organismo, que será responsable dos actos dos devanditos profesionais no exercicio das súas funcións de intermediación. Estes profesionais deberán ser avaliados pola Administración xeral do Estado, logo de información das entidades públicas.

5. No suposto de que o país estranxeiro para o que se prevé a autorización fixe un número limitado de organismos acreditados a Administración xeral do Estado, en colaboración coas entidades públicas e coas autoridades do devandito

país, determinará cales son os organismos que deben ser acreditados para actuar neste.

Se algún país de orixe de menores susceptibles de adopción establece un límite no número de expedientes que tramitará cada organismo acreditado e resulta que algún deles con cota asignada non ten expedientes que tramitar no devandito país, estes poderán tramitar, logo de autorización da Administración xeral do Estado en colaboración coas entidades públicas e co consentimento das persoas que se ofrecen para a adopción, expedientes que estivesen sendo tramitados por outros organismos acreditados.

6. A Administración xeral do Estado, en colaboración coas comunidades autónomas, poderá establecer un número máximo de organismos acreditados para intermediación nun país concreto, en función das necesidades de adopción internacional nese país, as adopcións constituídas ou outras cuestións sobre a previsión de posibilidades de adopción internacional neste.

7. A Administración xeral de Estado, por iniciativa propia ou por proposta das entidades públicas no seu ámbito territorial, poderá suspender ou retirar, mediante expediente contradictorio, a acreditación concedida a aqueles organismos que deixen de cumprir as condicións que motivaron a súa concesión ou que infrinxan na súa actuación o ordenamento xurídico. Esta suspensión ou retirada da acreditación poderá ter lugar con carácter xeral para todos os países autorizados ou só para algún país concreto. Nestes casos poderase determinar, se procede, a necesaria finalización dos expedientes pendentes por parte do organismo acreditado obxecto de perda de habilitación.

8. Para o seguimento e control dos organismos acreditados establecerase a correspondente coordinación da Administración xeral do Estado coas entidades públicas.

9. Os organismos acreditados facilitarán á Administración xeral do Estado información estatística sobre a tramitación de expedientes de adopción internacional.

10. A Administración xeral do Estado exercerá as competencias previstas nos puntos 2, 4, 5, 6, 7 e 8 do presente artigo, nos termos e co procedemento que regulamentariamente se determinen.»

Nove. Modifícase o artigo 8, que queda redactado como segue:

«Artigo 8. *Relación das persoas que se ofrecen para a adopción e os organismos acreditados.*

1. As persoas que se ofrecen para a adopción poderán contratar os servizos de intermediación de calquera organismo que se encontre acreditado pola Administración xeral do Estado.

2. O organismo e as persoas que se ofrecen para a adopción formalizarán un contrato referido exclusivamente ás funcións de intermediación que aquela asume con respecto á tramitación do ofrecemento de adopción.

O modelo básico de contrato debe ser previamente homologado pola Administración xeral do Estado e as entidades públicas, na forma en que se determine regulamentariamente.

3. Para o exclusivo cumprimento das competencias establecidas nos artigos 5.1.j) e 7.2, a Administración xeral do Estado e as entidades públicas levarán un rexistro das reclamacións e de incidencias sobre procesos de adopción internacional, cuxo funcionamento será obxecto de desenvolvemento regulamentario.

4. Os organismos acreditados deberán levar un rexistro único de procedementos de adopción en que figuren todas aquelas persoas que se ofrecen para a adopción para cuxa tramitación teñan asinado un contrato, independentemente de cal sexa a comunidade autónoma de residencia.»

Dez. Modifícase o artigo 9, que queda redactado como segue:

«Artigo 9. *Comunicación entre autoridades competentes españolas e autoridades competentes doutros Estados.*

A comunicación entre as autoridades centrais españolas competentes e as autoridades competentes doutros Estados coordinarase de acordo co previsto no Convenio da Haia, do 29 de maio de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, aínda que non sexan parte deste.»

Once. Modifícase o artigo 10, que queda redactado como segue:

«Artigo 10. *Idoneidade dos adoptantes.*

1. Enténdese por idoneidade a capacidade, aptitude e motivación adecuadas para exercer a responsabilidade parental, atendendo ás necesidades dos menores que se vaian adoptar, e para asumir as peculiaridades, consecuencias e responsabilidades que comporta a adopción.

2. Para tal efecto, a declaración de idoneidade requirirá unha valoración psicosocial sobre a situación persoal, familiar e relacional das persoas que se ofrecen para a adopción, a súa capacidade para establecer vínculos estables e seguros, as súas habilidades educativas e a súa aptitude para atender un menor en función das súas particulares circunstancias, así como calquera outro elemento útil relacionado coa singularidade da adopción internacional. Así mesmo, na devandita valoración psicosocial deberanse escoitar os fillos dos que se ofrecen para a adopción, de conformidade co establecido no artigo 9 da Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuízamento civil.

As entidades públicas procurarán a necesaria coordinación co fin de homoxeneizar os criterios de valoración da idoneidade.

3. A declaración de idoneidade e os informes psicosociais referentes a esta terán unha vixencia máxima de tres anos desde a data da súa emisión pola entidade pública, sempre que non se produzan modificacións substanciais na situación persoal e familiar das persoas que se ofrecen para a adopción que deron lugar á devandita declaración, suxeita ás condicións e ás limitacións establecidas, se é o caso, na lexislación autonómica aplicable en cada suposto.

4. Corresponde ás entidades públicas a declaración de idoneidade das persoas que se ofrecen para a adopción a partir da valoración psicosocial a que se refire o punto 2, que estará suxeita ás condicións, requisitos e limitacións establecidos na lexislación correspondente.

5. As persoas que se ofrecen para a adopción poderán ser valoradas e, se corresponde, ser declaradas idóneas simultaneamente para a adopción nacional e a adopción internacional; será compatible a tramitación do seu ofrecemento para os dous ámbitos.»

Doce. Modifícase o artigo 11, que queda redactado como segue:

«Artigo 11. *Obrigas preadoptivas e postadoptivas dos adoptantes.*

1. As persoas que se ofrecen para a adopción deben asistir ás sesións informativas e de preparación organizadas pola entidade pública ou polo organismo acreditado con carácter previo e obrigatorio á solicitude da declaración de idoneidade.

2. Os adoptantes deberán facilitar, no tempo previsto, a información, documentación e entrevistas que a entidade pública, organismo acreditado ou entidade autorizada precise para a elaboración dos informes de seguimento postadoptivo exixidos pola entidade pública ou pola autoridade competente do país

de orixe. A non colaboración dos adoptantes nesta fase poderá dar lugar a sancións administrativas previstas na lexislación autonómica e poderá ser considerada causa de non idoneidade nun proceso posterior de adopción.

3. Os adoptantes deberán cumprir no tempo previsto os trámites postadoptivos establecidos pola lexislación do país de orixe do menor adoptado; para iso recibirán a axuda e o asesoramento precisos por parte das entidades públicas e os organismos acreditados.»

Trece. Modifícase o artigo 12, que queda redactado como segue:

«Artigo 12. *Dereito a coñecer as orixes biolóxicas.*

As persoas adoptadas, alcanzada a maioría de idade ou durante a súa minoría de idade a través dos seus representantes legais, terán dereito a coñecer os datos que sobre as súas orixes consten en poder das entidades públicas, sen prexuízo das limitacións que poidan derivar da lexislación dos países de procedencia dos menores. Este dereito farase efectivo co asesoramento, axuda e mediación dos servizos especializados da entidade pública, os organismos acreditados ou as entidades autorizadas para tal fin.

As entidades públicas competentes asegurarán a conservación da información de que dispoñan relativa ás orixes do neno, en particular a información respecto da identidade dos seus proxenitores, así como a historia médica do neno e da súa familia.

Os organismos acreditados que intermediasen na adopción deberán informar as entidades públicas dos datos de que dispoñan sobre as orixes do menor.»

Catorce. Modifícase o artigo 13, que queda redactado como segue:

«Artigo 13. *Protección de datos de carácter persoal.*

1. O tratamento e a cesión de datos derivados do cumprimento das previsións da presente lei encontraranse sometidos ao disposto na Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal.

2. Os datos obtidos polas entidades públicas ou polos organismos acreditados unicamente poderán ser tratados para as finalidades relacionadas co desenvolvemento, en cada caso, das funcións descritas para cada unha delas nos artigos 5 e 6.3 da presente lei.

3. A transferencia internacional dos datos a autoridades estranxeiras de adopción unicamente se efectuará nos supostos expresamente previstos nesta lei e no Convenio da Haia, do 29 de maio de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional e demais lexislación internacional.»

Quince. Modifícase o punto 2 do artigo 14, que queda redactado como segue:

«2. A nacionalidade española e a residencia habitual en España apreciaranse, en todo caso, no momento da presentación do ofrecemento para a adopción á entidade pública.»

Dezaseis. Modifícase a rúbrica do artigo 15, suprímese o seu punto 3 e reenumérase o punto 4, que pasa a ser o 3, que quedan redactados como segue:

«Artigo 15. *Competencia xudicial internacional para a declaración de nulidade ou conversión en adopción plena dunha adopción non plena en supostos internacionais.*»

«3. Para efectos do establecido nesta lei, entenderase por adopción simple ou non plena aquela constituída por autoridade estranxeira competente cuxos efectos

non se correspondan substancialmente cos previstos para a adopción na lexislación española.»

Dezasete. Modifícase o artigo 17, que queda redactado como segue:

«Artigo 17. *Competencia dos cónsules na constitución de adopcións internacionais.*

1. Sempre que o Estado local non se opoña a iso nin o prohiba a súa lexislación, de conformidade cos tratados internacionais e outras normas internacionais de aplicación, os cónsules poderán constituír adopcións no caso de que o adoptante sexa español, o adoptando teña a súa residencia habitual na demarcación consular correspondente e non sexa necesaria a proposta previa da entidade pública de acordo co establecido nas circunstancias 1.ª, 2.ª e 4.ª do artigo 176.2 do Código civil. A nacionalidade do adoptante e a residencia habitual do adoptando determinaranse no momento de inicio do expediente de adopción.

2. Na tramitación e resolución deste expediente de adopción será de aplicación a lexislación sobre xurisdición voluntaria.»

Dezaioito. Suprímese a división por seccións do capítulo II do título II.

Dezanove. Modifícase o artigo 18, que queda redactado como segue:

«Artigo 18. *Lei aplicable á constitución da adopción.*

A constitución da adopción pola autoridade competente española rexerese polo disposto na lei material española nos seguintes casos:

a) Cando o adoptando teña a súa residencia habitual en España no momento de constitución da adopción.

b) Cando o adoptando fose ou vaia ser trasladado a España coa finalidade de establecer a súa residencia habitual en España.»

Vinte. Engádese un punto 4 no artigo 19, que queda redactado como segue:

«4. No caso de menores cuxa lei nacional prohiba ou non considere a adopción denegarase a constitución da adopción, agás cando o menor se encontre en situación de desamparo e tutelado pola entidade pública.»

Vinte e un. Suprímese o artigo 21.

Vinte e dous. Modifícase o artigo 22, que queda redactado como segue:

«Artigo 22. *Lei aplicable á conversión e nulidade da adopción.*

A lei aplicable á conversión da adopción non plena en plena e á nulidade da adopción será a aplicada para a súa constitución.»

Vinte e tres. Modifícase o artigo 24, que queda redactado como segue:

«Artigo 24. *Cooperación internacional de autoridades.*

Cando a autoridade estranxeira que vai constituír a adopción, se o adoptante é español e residente no devandito país, solicite información sobre el ás autoridades españolas, o cónsul poderá solicitala das autoridades do último lugar de residencia en España ou facilitar a información que conste en poder do consulado ou poida obter por outros medios.»

Vinte e catro. Modifícase o punto 1 do artigo 26, que queda redactado como segue:

«1. En defecto de tratados e convenios internacionais e outras normas de orixe internacional en vigor para España que resulten aplicables, a adopción

constituída por autoridades estranxeiras será recoñecida en España como adopción se se cumpren os seguintes requisitos:

1.º Que fose constituída por autoridade estranxeira competente. Considerarase que a autoridade estranxeira é competente se o suposto presenta vínculos razoables co Estado estranxeiro cuxas autoridades a constituíron. Presumirase, en todo caso, que son competentes aplicando de forma recíproca as normas de competencia previstas no artigo 14 desta lei.

2.º Que a adopción non vulnere a orde pública.

Para estes efectos considerarase que vulneran a orde pública española aquelas adopcións en cuxa constitución non se respectou o interese superior do menor, en particular, cando se prescindiu dos consentimentos e audiencias necesarios ou cando se constate que non foron informados e libres ou se obtiveron mediante pagamento ou compensación.»

Vinte e cinco. Modifícase o artigo 27, que queda redactado como segue:

«Artigo 27. *Control da validez da adopción constituída por autoridade estranxeira.*

A autoridade pública española ante a cal se suscite a validez dunha adopción constituída por autoridade estranxeira e, en especial, o encargado do Rexistro Civil en que se inste a inscrición da adopción constituída no estranxeiro para o seu recoñecemento en España controlará, incidentalmente, a validez da devandita adopción en España conforme as normas contidas no Convenio da Haia, do 29 de maio de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, a través da presentación do certificado de conformidade co previsto no seu artigo 23, e de que non se incorreu na causa de non recoñecemento prevista no artigo 24 do devandito convenio.

Nos casos de menores que proveñan de países non signatarios deste, o encargado do Rexistro Civil realizará o devandito control incidental verificando se a adopción reúne as condicións de recoñecemento previstas nos artigos 5.1.e), 5.1.f) e 26.»

Vinte e seis. Modifícase o artigo 28, que queda redactado como segue:

«Artigo 28. *Requisitos para a validez en España de decisións estranxeiras de conversión ou nulidade dunha adopción.*

As decisións da autoridade pública estranxeira en cuxa virtude se estableza a conversión ou nulidade dunha adopción producirán efectos legais en España conforme as exigencias recollidas no artigo 26.»

Vinte e sete. Modifícase o artigo 29, que queda redactado como segue:

«Artigo 29. *Inscrición da adopción no Rexistro Civil.*

Cando a adopción internacional se constituía no estranxeiro e os adoptantes teñan a súa residencia habitual en España deberán solicitar a inscrición de nacemento do menor e de adopción conforme as normas contidas na Lei de Rexistro Civil para que a adopción se recoñeza en España.»

Vinte e oito. Modifícase o artigo 30, que queda redactado como segue:

«Artigo 30. *Adopción simple ou non plena legalmente constituída por autoridade estranxeira.*

1. A adopción simple ou non plena constituída por autoridade estranxeira producirá efectos en España, como adopción simple ou non plena, se se axusta á lei designada polo artigo 9.4 do Código civil.

2. A lei designada polo artigo 9.4 do Código civil determinará a existencia, validez e efectos de tales adopcións, así como a atribución da patria potestade.

3. A adopción simple ou non plena non será obxecto de inscrición no Rexistro Civil español como adopción nin comportará a adquisición da nacionalidade española conforme o artigo 19 do Código civil.

4. A adopción simple ou non plena constituída por autoridade estranxeira competente poderá ser convertida na adopción regulada polo dereito español cando se dean os requisitos previstos para iso, a través dun expediente de xurisdición voluntaria. A conversión rexeráse pola lei determinada conforme a lei da súa constitución.

Para instar o correspondente expediente xudicial non será necesaria a proposta previa da entidade pública competente.

En todo caso, para a conversión dunha adopción simple ou non plena nunha adopción plena, o xuíz competente deberá examinar a concorrencia dos seguintes aspectos:

a) Que as persoas, institucións e autoridades cuxo consentimento se requira para a adopción fosen convenientemente asesoradas e informadas sobre as consecuencias do seu consentimento, sobre os efectos da adopción e, en concreto, sobre a extinción dos vínculos xurídicos entre o menor e a súa familia de orixe.

b) Que tales persoas manifestasen o seu consentimento libremente, na forma legalmente prevista e que este consentimento fose prestado por escrito.

c) Que os consentimentos non se obtivesen mediante pagamento ou compensación de clase ningunha e que tales consentimentos non fosen revogados.

d) Que o consentimento da nai, cando se exixa, se prestase tras o nacemento do menor.

e) Que, tendo en conta a idade e o grao de madurez do menor, este fose convenientemente asesorado e informado sobre os efectos da adopción e, cando se exixa, do seu consentimento a esta.

f) Que, tendo en conta a idade e o grao de madurez do menor, este fose oído.

g) Que, cando se deba solicitar o consentimento do menor na adopción, se examine que este o manifestou libremente, na forma e coas formalidades legalmente previstas, e sen que mediase prezo ou compensación de ningunha clase.»

Vinte e nove. Modifícase o artigo 31, que queda redactado como segue:

«Artigo 31. *Orde pública internacional.*

En ningún caso procederá o recoñecemento dunha decisión estranxeira de adopción simple ou non plena se produce efectos manifestamente contrarios á orde pública internacional española. Para tal efecto, terase en conta o interese superior do menor.»

Trinta. Modifícase o artigo 32, que queda redactado como segue:

«Artigo 32. *Competencia para a constitución doutras medidas de protección de menores.*

A competencia para a constitución das demais medidas de protección de menores rexeráse polos criterios recollidos nos tratados e convenios internacionais e outras normas de orixe internacional en vigor para España, en particular polo Regulamento (CE) n.º 2201/2003 do Consello, do 27 de novembro de 2003, relativo á competencia, o recoñecemento e a execución de resolucións xudiciais en materia matrimonial e de responsabilidade parental, e polo Convenio da Haia, do 19 de outubro de 1996, relativo á competencia, a lei aplicable, o recoñecemento, a execución e a cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos.»

Trinta e un. Modifícase o artigo 33, que queda redactado como segue:

«Artigo 33. *Lei aplicable a outras medidas de protección de menores.*

A lei aplicable ás demais medidas de protección dos menores determinarase conforme os tratados e convenios internacionais e outras normas de orixe internacional en vigor para España, en particular polo Convenio da Haia, do 19 de outubro de 1996, relativo á competencia, a lei aplicable, o recoñecemento, a execución e a cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos.»

Trinta e dous. Modifícase o artigo 34, que queda redactado como segue:

«Artigo 34. *Efectos legais en España das decisións relativas a institucións de protección de menores que non produzan vínculos de filiación acordadas por autoridades estranxeiras.*

1. As institucións de protección de menores constituídas por autoridade estranxeira e que, segundo a lei da súa constitución, non determinen ningún vínculo de filiación equipararanse ao acollemento familiar ou, se é o caso, a unha tutela, regulados no dereito español, se concorren os requisitos seguintes:

1.º Que os efectos substanciais da institución estranxeira sexan equivalentes aos do acollemento familiar ou, se é o caso, aos dunha tutela, previstos pola lei española.

2.º Que as institucións de protección fosen acordadas por autoridade estranxeira competente, sexa xudicial ou administrativa. Considerarase que a autoridade estranxeira que constituíu a medida de protección era internacionalmente competente se o suposto presenta vínculos razoables co Estado estranxeiro cuxas autoridades a constituíron.

Non obstante o establecido na regra anterior, no caso de que a institución de protección non presentase conexións razoables de orixe, de antecedentes familiares ou doutras ordes similares co país cuxa autoridade constituíu esa institución considerarase que a autoridade estranxeira carecía de competencia internacional.

3.º Que os efectos da institución de protección estranxeira non vulneren a orde pública española atendendo ao interese superior do menor.

4.º Que o documento en que consta a institución constituída ante autoridade estranxeira reúna os requisitos formais de autenticidade consistentes na legalización ou apostila e na tradución para o idioma español oficial. Exceptúanse os documentos eximidos de legalización ou tradución en virtude doutras normas vixentes.

2. A autoridade pública española ante a que se suscite a cuestión da validez dunha medida de protección constituída por autoridade estranxeira e, en especial, o encargado do Rexistro Civil en que se inste a anotación da medida de protección constituída no estranxeiro para o seu recoñecemento en España controlará, incidentalmente, a validez da devandita medida en España conforme este artigo.»

Artigo cuarto. *Modificación da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil.*

A Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Inclúese un novo ordinal 3.º no punto 2 do artigo 76 e modifícase o último parágrafo do devandito punto, coa seguinte redacción:

«3.º Cando se trate de procesos en que se tramite a oposición a resolucións administrativas en materia de protección dun mesmo menor, tramitados conforme o artigo 780, sempre que en ningún deles se iniciase a vista.

En todo caso, nos lugares onde houberse máis dun xulgado que tivese asignadas competencias en materia mercantil, nos casos dos números 1.º e 2.º, ou en materia civil, no caso do número 3.º, as demandas que se presenten con posterioridade a outra repartiranse ao xulgado ao cal correspondese coñecer da primeira.»

Dous. Modifícase a circunstancia 1.ª do punto 1 do artigo 525, que queda redactada como segue:

«1.ª As sentenzas ditadas nos procesos sobre paternidade, maternidade, filiación, nulidade de matrimonio, separación e divorcio, oposición ás resolucións administrativas en materia de protección de menores, capacidade e estado civil e dereitos honoríficos, salvo os pronunciamentos que regulen as obrigas e relacións patrimoniais relacionadas co que sexa obxecto principal do proceso.»

Tres. Modifícase o artigo 779, que queda redactado como segue:

«Artigo 779. *Carácter preferente do procedemento. Competencia.*

Os procedementos en que se tramite a oposición ás resolucións administrativas en materia de protección de menores terán carácter preferente.

Será competente para coñecer destes o xulgado de primeira instancia do domicilio da entidade pública e, na súa falta ou nos supostos dos artigos 179 e 180 do Código civil, o tribunal do domicilio do adoptante.»

Catro. Modifícanse os puntos 1 e 2 e engádesse un punto 5 ao artigo 780, que quedan redactados como segue:

«1. Non será necesaria reclamación previa en vía administrativa para formular oposición, ante os tribunais civís, ás resolucións administrativas en materia de protección de menores. A oposición a estas poderán formularse no prazo de dous meses desde a súa notificación.

Estarán lexitimados para formular oposición ás resolucións administrativas en materia de protección de menores, sempre que teñan interese lexítimo e directo en tal resolución, os menores afectados pola resolución, os proxenitores, titores, acolledores, gardadores, o Ministerio Fiscal e aquelas persoas a que expresamente a lei lles recoñeza tal lexitimación. Aínda que non fosen demandantes poderán comparecer en calquera momento no procedemento, sen que se retrotraian as actuacións.

Os menores terán dereito a ser parte e a ser oídos no proceso conforme o establecido na Lei orgánica de protección xurídica do menor. Exercerán as súas pretensións en relación coas resolucións administrativas que os afecten a través dos seus representantes legais sempre que non teñan intereses contrapostos aos seus, ou a través da persoa que se designe como o seu defensor para que os represente.

2. O proceso de oposición a unha resolución administrativa en materia de protección de menores iniciarase mediante a presentación dun escrito inicial en que o demandante sucintamente expresará a pretensión e a resolución a que se opón.

No escrito consignará expresamente a data de notificación da resolución administrativa e manifestará se existen procedementos relativos a ese menor.»

«5. Se o Ministerio Fiscal, as partes ou o xuíz competente tiveren coñecemento da existencia de máis dun procedemento de oposición a resolucións administrativas relativas á protección dun mesmo menor, pedirán os primeiros e dispoñerá o segundo, mesmo de oficio, a acumulación ante o xulgado que estivese a coñecer do procedemento máis antigo.

Acordada a acumulación, procederase segundo dispón o artigo 84, coa especialidade de que non se suspenderá a vista que xa estivese sinalada se for posible tramitar o resto de procesos acumulados dentro do prazo determinado polo

senalamento. No caso contrario, o secretario xudicial acordará a suspensión do que tivese a vista xa fixada, ata que os outros se atopen no mesmo estado, e procederá a realizar o novo sinalamento para todos con carácter preferente e, en todo caso, dentro dos dez días seguintes.

Contra o auto que denegue a acumulación, poderanse interpoñer os recursos de reposición e apelación sen efectos suspensivos. Contra o auto que acorde a acumulación non se dará recurso ningún.»

Cinco. Modifícase o artigo 781, que queda redactado como segue:

«Artigo 781. *Procedemento para determinar a necesidade de asentimento na adopción.*

1. Os proxenitores que pretendan que se recoñeza a necesidade do seu asentimento para a adopción poderán comparecer ante o tribunal que estea a coñecer do correspondente expediente de adopción e manifestalo así. O secretario xudicial, con suspensión do expediente, outorgará o prazo de quince días para a presentación da demanda, para cuxo coñecemento será competente o mesmo tribunal.

2. Se non se presenta a demanda no prazo fixado, o secretario xudicial ditará decreto no cal dará por finalizado o trámite e alzada a suspensión do expediente de adopción, que continuará tramitándose de conformidade co establecido na lexislación de xurisdición voluntaria. O decreto será impugnabile directamente en revisión ante o tribunal. Firme a devandita resolución, non se admitirá ningunha reclamación posterior dos mesmos suxeitos sobre a necesidade de asentimento para a adopción de que se trate.

3. Presentada a demanda dentro de prazo, o secretario xudicial ditará decreto mediante o que se declare contencioso o expediente de adopción e acordará a tramitación da demanda presentada no mesmo procedemento, como peza separada, conforme o previsto no artigo 753.

Unha vez firme a resolución que se dite na peza separada sobre a necesidade do asentimento dos proxenitores do adoptando, o secretario xudicial acordará a citación ante o xuíz das persoas indicadas no artigo 177 do Código civil que deban prestar o consentimento ou o asentimento á adopción así como ser oídos, e que aínda non o fixesen; e deberá resolver a continuación sobre a adopción.

As citacións efectuaranse de conformidade coas normas establecidas na Lei de xurisdición voluntaria para tales supostos.

O auto que poña fin ao procedemento será susceptible de recurso de apelación, que terá efectos suspensivos.

O testemuño da resolución firme en que se acorde a adopción remitirase ao Rexistro Civil para que se practique a súa inscrición.»

Disposición adicional primeira. *Utilización da expresión «entidade pública».*

Utilizarase nos textos legais a expresión «entidade pública» referida á entidade pública de protección de menores competente territorialmente.

Disposición adicional segunda. *Referencias ao acollemento preadoptivo e ao acollemento simple e ás entidades colaboradoras de adopción internacional.*

Todas as referencias que nas leis e demais disposicións se realizasen ao acollemento preadoptivo deberanse entender feitas á delegación de garda para a convivencia preadoptiva prevista no artigo 176 bis do Código civil. As que se realizasen ao acollemento simple deberanse entender feitas ao acollemento familiar temporal previsto no artigo 173 bis do Código civil; e cando o fosen ás entidades colaboradoras de adopción internacional entenderanse feitas aos organismos acreditados para a adopción internacional.

Disposición adicional terceira. *Criterios comúns de cobertura, calidade e accesibilidade.*

O Goberno promoverá coas comunidades autónomas o establecemento de criterios comúns e mínimos estándares de cobertura, calidade e accesibilidade na aplicación desta lei en todo o territorio e, en todo caso, no relativo a:

1. Composición, número e titulación dos equipos profesionais da entidade pública de protección de menores competente territorialmente que deben intervir en situacións tales como risco e desamparo de menores, entrega voluntaria da garda, programas para a vida independente dos mozos que estean baixo unha medida de protección, procesos de acollemento e adopción.

2. Elementos esenciais dos procedementos de acollemento familiar: valoración da aptitude educadora das familias; compensación económica, para o acollemento especializado e para o ordinario, con especial atención ás necesidades derivadas do acollemento de menores con discapacidade; medidas de fomento e apoio ao acollemento familiar; campañas informativas; fomento do asociacionismo das persoas e familias acolledoras.

3. Elementos esenciais nos procedementos de adopción relativos a: preparación preadoptiva; declaración de idoneidade; concepto de menores «con necesidades especiais»; acreditación de organismos acreditados para a adopción internacional; campañas informativas, con especial atención ás enfocadas á adopción de menores con necesidades especiais.

4. Estándares de calidade e accesibilidade, instalacións e dotación de cada tipo de servizo dos centros de acollemento residencial. Medidas que se adoptarán para que a súa organización e funcionamento tenda a seguir patróns de organización familiar. Incorporación de modelos de excelencia na xestión.

5. Estándares de cobertura, calidade e accesibilidade, instalacións e dotación dos puntos de encontro familiar.

6. Atención integral a mozos extutelados: formación en habilidades e competencias para favorecer a súa madurez e propiciar a súa autonomía persoal e social ao facer os 18 anos de idade; garantía de ingresos suficiente para subsistir; aloxamento; formación para o emprego, que facilite ou dea prioridade á súa participación en ofertas de emprego como medida de discriminación.

Disposición adicional cuarta. *Réxime xurídico dos centros específicos de protección de menores con problemas de conduta de entidades privadas colaboradoras das entidades públicas competentes.*

Aos centros de protección específicos de menores con problemas de conduta das entidades privadas colaboradoras das entidades públicas competentes onde estea prevista a utilización de medidas de seguridade e de restrición de liberdades ou dereitos fundamentais seralles de aplicación o previsto no título II, capítulo IV, da Lei orgánica de protección xurídica do menor.

Estes centros privados deberán contar coa autorización administrativa para o seu funcionamento emitida pola entidade pública competente en materia de protección ás persoas menores de idade, e estarán suxeitos ao seu réxime de inspección e, se é o caso, sanción administrativa.

Disposición adicional quinta. *Mecanismo interterritorial de asignacións.*

As administracións públicas realizarán as actuacións necesarias para establecer un mecanismo eficaz que permita a asignación a familias adecuadas daqueles menores cun perfil determinado en cuxa comunidade autónoma non existan ofrecementos de familias para acollementos ou, se é o caso, adopcións.

Disposición adicional sexta. *Equiparación de réximes xurídicos en materia de acollemento.*

Para os efectos das normas e leis existentes con anterioridade á presente lei e das lexislacións correspondentes das comunidades autónomas con código civil propio ou con leis civís que o regulen, equipárase a situación de acollemento familiar temporal con acollemento familiar simple e a situación de garda con fins de adopción co acollemento preadoptivo.

Disposición adicional sétima. *Plans específicos de protección para os menores.*

As administracións públicas, no ámbito das súas respectivas competencias, deberán aprobar plans específicos de protección para os menores de seis anos en que se recollan medidas concretas de fomento do acollemento familiar destes.

Disposición transitoria primeira. *Normativa aplicable aos procedementos xudiciais xa iniciados.*

Os procedementos e expedientes xudiciais iniciados con anterioridade á entrada en vigor desta lei e que se encontraren en tramitación continuaranse tramitando conforme a lexislación procesual vixente no momento do inicio do procedemento ou expediente xudicial.

Disposición transitoria segunda. *Cesamento dos acollementos constituídos xudicialmente.*

Os acollementos constituídos xudicialmente con anterioridade á entrada en vigor desta lei poderán cesar por resolución da entidade pública sen necesidade de resolución xudicial.

Disposición transitoria terceira. *Normativa aplicable aos expedientes de adopción internacional xa iniciados e vixencia da acreditación dos organismos acreditados.*

1. Os expedientes de adopción internacional de menores iniciados con anterioridade á entrada en vigor desta lei e que se encontrasen en tramitación continuaranse tramitando conforme a lexislación vixente no momento do inicio do expediente.

2. Os organismos acreditados para intermediar na adopción internacional que teñan a acreditación na data de entrada en vigor desta lei, manterana vixente ata a súa caducidade ou mentres se produce unha nova acreditación ou autorización, se é o caso, nos termos previstos nesta lei.

Disposición transitoria cuarta. *Certificación de antecedentes penais.*

Ata que entre en funcionamento o Rexistro Central de Delinquentes Sexuais, a certificación a que se refire o artigo 13 da Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor, de modificación parcial do Código civil e da Lei de axuizamento civil, será emitida polo Rexistro Central de Antecedentes Penais.

Disposición transitoria quinta. *Extensión dos beneficios relativos aos dereitos de matriculación e exame no ámbito da educación aos títulos de familia numerosa en vigor a partir do 1 de xaneiro de 2015.*

A modificación do artigo 6 da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, prevista na disposición derradeira quinta, será aplicable, para os exclusivos efectos de acceder aos beneficios no ámbito da educación relativos aos dereitos de matriculación e exame previstos no artigo 12.2.a) da citada lei, aos títulos de familia numerosa que estivesen en vigor o 1 de xaneiro de 2015.

Disposición derogatoria única. *Derogación de normas.*

Derrógase a disposición adicional única da Lei 54/2007, do 28 de decembro, de adopción internacional.

Así mesmo, quedan derogadas cantas normas se opoñan ou sexan incompatibles co disposto na presente lei.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.*

Modifícase o punto 6 do artigo 8 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa, que queda redactado como segue:

«6. Coñecerán tamén os xulgados do contencioso-administrativo das autorizacións para a entrada en domicilios e restantes lugares cuxo acceso requira o consentimento do seu titular, sempre que iso proceda para a execución forzosa de actos da Administración pública, salvo que se trate da execución de medidas de protección de menores acordadas pola entidade pública competente na materia.

Así mesmo, corresponderá aos xulgados do contencioso-administrativo a autorización ou ratificación xudicial das medidas que as autoridades sanitarias consideren urxentes e necesarias para a saúde pública e impliquen privación ou restrición da liberdade ou doutro dereito fundamental.

Ademais, os xulgados do contencioso-administrativo coñecerán das autorizacións para a entrada e inspección de domicilios, locais, terreos e medios de transporte que fose acordada pola Comisión Nacional da Competencia, cando, requirindo o devandito acceso e inspección o consentimento do seu titular, este se opoña a iso ou exista risco de tal oposición.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 41/2002, do 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigas en materia de información e documentación clínica.*

Modifícanse os puntos 3, 4 e 5 e engádense os puntos 6 e 7 ao artigo 9 da Lei 41/2002, do 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigas en materia de información e documentación clínica, que quedan redactados como segue:

«3. Outorgarase o consentimento por representación nos seguintes supostos:

a) Cando o paciente non sexa capaz de tomar decisións, por criterio do médico responsable da asistencia, ou o seu estado físico ou psíquico non lle permita facerse cargo da súa situación. Se o paciente carece de representante legal, o consentimento prestarano as persoas vinculadas a el por razóns familiares ou de feito.

b) Cando o paciente teña a capacidade modificada xudicialmente e así conste na sentenza.

c) Cando o paciente menor de idade non sexa capaz intelectual nin emocionalmente de comprender o alcance da intervención. Neste caso, o consentimento darao o representante legal do menor, despois de escoitar a súa opinión, conforme o disposto no artigo 9 da Lei orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor.

4. Cando se trate de menores emancipados ou maiores de 16 anos que non se encontren nos supostos b) e c) do punto anterior, non cabe prestar o consentimento por representación.

Non obstante o disposto no parágrafo anterior, cando se trate dunha actuación de grave risco para a vida ou saúde do menor, segundo o criterio do facultativo, o consentimento prestarao o representante legal do menor, unha vez oída e tida en conta a opinión deste.

5. A práctica de ensaios clínicos e a práctica de técnicas de reprodución humana asistida réxense polo establecido con carácter xeral sobre maioría de idade e polas disposicións especiais de aplicación.

6. Nos casos en que o consentimento deba outorgalo o representante legal ou as persoas vinculadas por razóns familiares ou de feito en calquera dos supostos descritos nos puntos 3 a 5, a decisión deberá adoptarse atendendo sempre ao maior beneficio para a vida ou saúde do paciente. Aquelas decisións que sexan contrarias aos devanditos intereses deberán poñerse en coñecemento da autoridade xudicial, directamente ou a través do Ministerio Fiscal, para que adopte a resolución correspondente, salvo que, por razóns de urxencia, non fose posible solicitar a autorización xudicial, caso en que os profesionais sanitarios adoptarán as medidas necesarias en salvagarda da vida ou saúde do paciente, amparados polas causas de xustificación de cumprimento dun deber e de estado de necesidade.

7. A prestación do consentimento por representación será adecuada ás circunstancias e proporcionada ás necesidades que deba atender, sempre en favor do paciente e con respecto á súa dignidade persoal. O paciente participará na medida do posible na toma de decisións ao longo do proceso sanitario. Se o paciente é unha persoa con discapacidade, ofreceránselle as medidas de apoio pertinentes, incluída a información en formatos adecuados, seguindo as regras marcadas polo principio do deseño para todos de maneira que resulten accesibles e comprensibles ás persoas con discapacidade, para favorecer que poida prestar por si o seu consentimento.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1995, do 24 de marzo.*

Modifícase a letra f) do punto 3 do artigo 37 do texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1995, do 24 de marzo, que queda redactada como segue:

«f) Polo tempo indispensable para a realización de exames prenatais e técnicas de preparación ao parto e, nos casos de adopción ou acollemento, ou garda con fins de adopción, para a asistencia ás preceptivas sesións de información e preparación e para a realización dos preceptivos informes psicolóxicos e sociais previos á declaración de idoneidade, sempre, en todos os casos, que deban ter lugar dentro da xornada de traballo.»

Disposición derradeira cuarta. *Modificación da Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto básico do empregado público.*

Modifícase a letra e) do artigo 48 da Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto básico do empregado público, que queda redactada como segue:

«e) Polo tempo indispensable para a realización de exames prenatais e técnicas de preparación ao parto polas funcionarias embarazadas e, nos casos de adopción ou acollemento, ou garda con fins de adopción, para a asistencia ás preceptivas sesións de información e preparación e para a realización dos preceptivos informes psicolóxicos e sociais previos á declaración de idoneidade, que se deban realizar dentro da xornada de traballo.»

Disposición derradeira quinta. *Modificación da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección das familias numerosas.*

Un. Modifícase o punto 4 do artigo 2 da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, que queda redactado como segue:

«4. Terán a mesma consideración que os fillos as persoas sometidas a tutela ou acollemento familiar permanente ou preadoptivo legalmente constituído. Os

menores que despois de estaren nalgunha destas situacións alcancen a maioría de idade e permanezan na unidade familiar conservarán a condición de fillos nos termos establecidos no artigo 3 da presente lei.»

Dous. Modifícase o artigo 6 da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, que queda redactado como segue:

«Artigo 6. *Renovación, modificación ou perda do título.*

O título de familia numerosa deberase renovar ou deixar sen efecto cando varíe o número de membros da unidade familiar ou as condicións que deron motivo á expedición do título e iso supoña un cambio de categoría ou a perda da condición de familia numerosa.

O título seguirá en vigor, aínda que o número de fillos que cumpren as condicións para formar parte do título sexa inferior ao establecido no artigo 2, mentres polo menos un deles reúna as condicións previstas no artigo 3. Non obstante, nestes casos a vixencia do título entenderase exclusivamente respecto dos membros da unidade familiar que sigan cumprindo as condicións para formar parte deste e non será aplicable aos fillos que xa non as cumpren.»

Tres. Engádesse unha disposición adicional na Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, co seguinte texto:

«Disposición adicional décima. *Impacto das normas na familia.*

As memorias da análise de impacto normativo que se deben xuntar aos anteproxectos de lei e aos proxectos de regulamentos incluírán o impacto da normativa na familia.»

Catro. O Goberno remitirá ás Cortes Xerais, no prazo máis breve posible, un proxecto de Lei de reforma da Lei 40/2003, do 18 de novembro, de protección ás familias numerosas, co obxectivo de garantir a igualdade de oportunidades e o acceso aos bens e servizos públicos, co que contribuirá á redistribución da renda e da riqueza das familias.

Disposición derradeira sexta. *Modificación da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.*

A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, queda modificada nos seguintes termos:

Un. Modifícase o punto 2 do artigo 84, que queda redactado como segue:

«2. Cando non existan prazas suficientes, o proceso de admisión rexerese polos criterios prioritarios de existencia de irmáns matriculados no centro, pais, nais ou titores legais que traballen neste, proximidade do domicilio ou do lugar de traballo dalgún dos seus pais, nais ou titores legais, renda *per cápita* da unidade familiar e condición legal de familia numerosa, situación de acollemento familiar do alumno ou a alumna, e concorrencia de discapacidade no alumno ou alumna ou nalgún dos seus pais, nais ou irmáns, sen que ningún deles teña carácter excluínente e sen prexuízo do establecido no punto 7 deste artigo.

Non obstante, aqueles centros que teñan recoñecida unha especialización curricular polas administracións educativas, ou que participen nunha acción destinada a fomentar a calidade dos centros docentes das descritas no artigo 122 bis, poderán reservar ao criterio do rendemento académico do alumno ou alumna ata un 20 por cento da puntuación asignada ás solicitudes de admisión a ensinanzas postobrigatorias. A devandita porcentaxe poderase reducir ou modular cando sexa necesario para evitar a ruptura de criterios de equidade e de cohesión do sistema.»

Dous. Modifícase o punto 2 do artigo 87, que queda redactado como segue:

«2. Para facilitar a escolarización e garantir o dereito á educación do alumnado con necesidade específica de apoio educativo, as administracións educativas

deberanlle reservar ata o final do período de preinscrición e matrícula unha parte das prazas dos centros públicos e privados concertados.

Así mesmo, poderán autorizar un incremento de ata un dez por cento do número máximo de alumnos e alumnas por aula nos centros públicos e privados concertados dunha mesma área de escolarización ben para atender necesidades inmediatas de escolarización do alumnado de incorporación tardía ben por necesidades que veñan motivadas por traslado da unidade familiar en período de escolarización extraordinaria, debido á mobilidade forzosa de calquera dos pais, nais ou titores legais, ou debido ao inicio dunha medida de acollemento familiar no alumno ou na alumna.»

Disposición derradeira sétima. *Modificación da Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.*

Un. O punto sesenta do artigo único da Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, queda modificado do mesmo modo que o primeiro parágrafo do punto 2 do artigo 84 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e terá o seguinte contido:

«Cando non existan prazas suficientes, o proceso de admisión rexeráse polos criterios prioritarios de existencia de irmáns matriculados no centro, pais, nais ou titores legais que traballen neste, proximidade do domicilio ou do lugar de traballo dalgún dos seus pais, nais ou titores legais, renda *per cápita* da unidade familiar e condición legal de familia numerosa, situación de acollemento familiar do alumno ou alumna, e concorrencia de discapacidade no alumno ou alumna ou nalgún dos seus pais, nais ou irmáns, sen que ningún deles teña carácter excluínente e sen prexuízo do establecido no punto 7 deste artigo.»

Dous. O punto sesenta do artigo único da Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, queda modificado do mesmo modo que o punto 2 do artigo 87 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, e terá o seguinte contido:

«Así mesmo, poderán autorizar un incremento de ata un dez por cento do número máximo de alumnos e alumnas por aula nos centros públicos e privados concertados dunha mesma área de escolarización, ben por necesidades que veñan motivadas por traslado da unidade familiar en período de escolarización extraordinaria debido á mobilidade forzosa de calquera dos pais, nais ou titores legais, ou debido ao inicio dunha medida de acollemento familiar no alumno ou na alumna.»

Disposición derradeira oitava. *Modificación da Lei 43/2006, do 29 de decembro, para a mellora do crecemento e do emprego.*

Introdúcese un novo punto 4 ter no artigo 2 da Lei 43/2006, do 29 de decembro, para a mellora do crecemento e do emprego, nos seguintes termos:

«4 ter. Os empregadores que contraten indefinidamente vítimas de trata de seres humanos, identificadas de acordo co disposto no artigo 59 bis da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, e que, se é o caso, obtivesen a autorización de residencia e traballo por circunstancias excepcionais, sen que sexa necesaria a condición de estar en desemprego, terán dereito, desde a data de celebración do contrato, a unha bonificación mensual da cota empresarial á Seguridade Social ou, se é o caso, polo seu equivalente diario, por traballador contratado de 125 euros/mes (1.500 euros/ano) durante 2 anos.

No caso de que se asinen contratos temporais con estas persoas terase dereito a unha bonificación mensual da cota empresarial á Seguridade Social ou, se é o

caso, polo seu equivalente diario, por traballador contratado de 50 euros/mes (600 euros/ano), durante toda a vixencia do contrato.»

Disposición derradeira novena. *Modificación da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia.*

Engádesse un novo punto 8 ao artigo 14 da Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, coa seguinte redacción:

«8. As prestacións económicas establecidas en virtude desta lei son inembargables, salvo para o suposto previsto no artigo 608 da Lei de axuízamento civil.»

Disposición derradeira décima. *Modificación do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1994, do 20 de xuño.*

O texto refundido da Lei xeral da seguridade social, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1994, do 20 de xuño, queda modificado como segue:

Un. Engádesse un novo artigo 179 ter coa seguinte redacción:

«Artigo 179 ter. *Impedimento para ser beneficiario das prestacións de morte e supervivencia.*

1. Sen prexuízo do establecido na disposición adicional primeira da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, non poderá ter a condición de beneficiario das prestacións de morte e supervivencia que puidesen corresponderlle quen fose condenado por sentenza firme pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, cando a vítima fose o suxeito causante da prestación.

2. A entidade xestora poderá revisar, por si mesma e en calquera momento, a resolución pola cal tivese recoñecido o dereito a unha prestación de morte e supervivencia a quen fose condenado por sentenza firme no suposto indicado, e este virá obrigado a devolver as cantidades que, se é o caso, tivese percibido por tal concepto.

A facultade de revisión de oficio a que se refire o parágrafo anterior non estará suxeita a prazo, ben que a obriga de reintegro do importe das prestacións percibidas prescribirá no prazo previsto no artigo 45.3. En todo caso, a prescrición desta obriga interromperase cando se dite resolución xudicial da cal deriven indicios racionais de que o suxeito investigado é responsable dun delito doloso de homicidio, así como pola tramitación do proceso penal e dos diferentes recursos.

No acordo de inicio do procedemento de revisión do recoñecemento da prestación a que se refire este artigo acordarase, se non se produce antes, a suspensión cautelar do seu percibimento ata a resolución firme que poña fin ao devandito procedemento.»

Dous. Engádesse un novo artigo 179 quáter coa seguinte redacción:

«Artigo 179 quáter. *Suspensión cautelar do aboamento das prestacións de morte e supervivencia, en determinados supostos.*

1. A entidade xestora suspenderá cautelarmente o aboamento das prestacións de morte e supervivencia que, se é o caso, recoñecese, cando se dite resolución xudicial da cal deriven indicios racionais de que o suxeito investigado é responsable dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, se a vítima fose o suxeito causante da prestación, con efectos do día primeiro do mes seguinte a aquel en que lle sexa comunicada tal circunstancia.

Cando a entidade xestora teña coñecemento, antes ou durante o trámite do procedemento para o recoñecemento da prestación de morte e supervivencia, de que se ditou contra o solicitante resolución xudicial de que deriven indicios racionais de criminalidade pola comisión do indicado delito, procederá ao seu recoñecemento se concorren todos os restantes requisitos para iso, con suspensión cautelar do seu aboamento desde a data en que debese ter efectos económicos.

Nos casos indicados nos dous parágrafos precedentes, a suspensión cautelar manterase ata que se dite sentenza firme ou outra resolución firme que poña fin ao procedemento penal, ou determine a non culpabilidade do beneficiario.

Se o beneficiario da prestación é finalmente condenado por sentenza firme pola comisión do indicado delito, procederá a revisión do recoñecemento e, se é o caso, o reintegro das prestacións percibidas, de acordo co previsto no artigo 179 ter. Cando se dite sentenza absolutoria ou resolución xudicial firme que declare a non culpabilidade do beneficiario, rehabilitarase o pagamento da prestación suspendida cos efectos que procedesen de non se ter acordado a suspensión, unha vez descontadas, se é o caso, as cantidades satisfeitas en concepto de obriga de alimentos conforme o disposto no punto 3.

2. Non obstante, se se dita sentenza absolutoria en primeira instancia e esta é obxecto de recurso, a suspensión cautelar alzarase ata a resolución do recurso por sentenza firme. Neste caso, se a sentenza firme ditada no devandito recurso é tamén absolutoria, aboaranse ao beneficiario as prestacións deixadas de percibir desde que se acordou a suspensión cautelar ata que se alzou esta, con desconto das cantidades que, se é o caso, se satisfixesen a terceiros en concepto de obriga de alimentos conforme o disposto no punto 3. Pola contra, se a sentenza firme ditada no recurso resulta condenatoria, procederá a revisión do recoñecemento da prestación, así como a devolución das prestacións percibidas polo condenado, conforme o indicado no punto 1 deste artigo, incluídas as correspondentes ao período en que estivo alzada a suspensión.

3. Durante a suspensión do pagamento dunha pensión de viuvez, acordada conforme o previsto neste artigo, poderanse facer efectivas con cargo a esta, ata o límite do importe que lle correspondese por tal concepto ao beneficiario da devandita pensión, as obrigas de alimentos a favor dos titulares de pensión de orfandade ou en favor de familiares causada pola vítima do delito, sempre que os devanditos titulares deberan ser beneficiarios dos incrementos a que se refire o artigo 179 quinquies se finalmente se dita sentenza firme condenatoria daquel. A cantidade que percibirá en concepto de alimentos cada un dos pensionistas de orfandade ou en favor de familiares non poderá superar o importe que, en cada momento, lle correspondese polo devandito incremento.»

Tres. Engádesse un novo artigo 179 quinquies coa seguinte redacción:

«Artigo 179 quinquies. *Incremento das pensións de orfandade e en favor de familiares, en determinados supostos.*

1. Cando, a teor do establecido no artigo 179 ter, o condenado por sentenza firme pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas non puidese adquirir a condición de beneficiario da pensión de viuvez, ou a perdesse, os seus fillos que sexan titulares da pensión de orfandade causada pola vítima do delito terán dereito ao incremento previsto regulamentariamente para os casos de orfandade absoluta.

Os titulares da pensión en favor de familiares poderán, neses mesmos supostos, ser beneficiarios do incremento previsto regulamentariamente, sempre e cando non haxa outras persoas con dereito a pensión de morte e supervivencia causada pola vítima.

2. Os efectos económicos do citado incremento retrotraeranse á data de efectos do recoñecemento inicial da pensión de orfandade ou en favor de familiares,

cando non se recoñecese previamente a pensión de viuvez a quen resulte condenado por sentenza firme. Noutro caso, os devanditos efectos económicos iniciaranse a partir da data en que cesase o pagamento da pensión de viuvez, como consecuencia da revisión do seu recoñecemento pola entidade xestora conforme o previsto no artigo 179 ter ou, se é o caso, a partir da data da suspensión cautelar considerada no artigo 179 quáter.

En todo caso, o aboamento do incremento da pensión de orfandade ou en favor de familiares polos períodos en que o condenado percibise a pensión de viuvez só poderá levarse a cabo unha vez que este faga efectivo o seu reintegro, sen que a entidade xestora, de non se producir o reintegro, sexa responsable subsidiaria nin solidaria do aboamento ao pensionista de orfandade ou en favor de familiares do incremento sinalado, nin veña obrigada ao seu anticipo.

Das cantidades que correspondan en concepto de incremento da pensión de orfandade ou en favor de familiares descontarase, se é o caso, o importe que por alimentos percibise o seu beneficiario a cargo da pensión de viuvez suspendida, conforme o disposto no artigo 179 quáter.»

Catro. Engádesse un novo artigo 179 sexies coa seguinte redacción:

«Artigo 179 sexies. *Aboamento das pensións de orfandade, en determinados supostos.*

No caso de que os fillos de quen fose condenado por sentenza firme pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, nos termos sinalados no artigo 179 ter, sendo menores de idade ou persoas con capacidade xudicialmente modificada, fosen beneficiarios de pensión de orfandade causada pola vítima, a devandita pensión non lle será aboable á persoa condenada.

En todo caso, a entidade xestora poñerá en coñecemento do Ministerio Fiscal a existencia da pensión de orfandade, así como toda resolución xudicial de que deriven indicios racionais de que o proxenitor é responsable dun delito doloso de homicidio para que, en cumprimento do disposto no artigo 158 do Código civil, proceda, se é o caso, a instar a adopción das medidas oportunas en relación coa persoa física ou institución tutelar do menor ou persoa con capacidade xudicialmente modificada á cal se debe aboar a pensión de orfandade. Adoptadas as devanditas medidas con motivo da dita situación procesual, a entidade xestora, cando así proceda, comunicará tamén ao Ministerio Fiscal a resolución pola que se poña fin ao proceso e a firmeza ou non da resolución xudicial en que se acorde.»

Cinco. O punto 1 da disposición adicional oitava queda redactado da seguinte forma:

«1. Será de aplicación a todos os réximes que integran o sistema da Seguridade Social o disposto nos artigos 137, puntos 2 e 3; 138; 140, puntos 1, 2 e 3; 143; 161, puntos 1, 2 e 3; 161 bis, punto 1 e punto 2. B); 162, puntos 1.1, 2, 3, 4 e 5; 163; 165; 174; 174 bis; 175; 176, punto 4; 177, punto 1, segundo parágrafo; 179; 179 ter; 179 quáter; 179 quinquies, e 179 sexies. Igualmente, serán de aplicación as normas sobre as prestacións familiares contidas no capítulo IX do título II; as disposicións adicionais sétima bis, cuadraxésimo terceira e quincuaxésimo novena e as disposicións transitorias quinta, punto 1, quinta bis, sexta bis e décimo sexta.

Non obstante o disposto no parágrafo anterior, exceptúase a aplicación aos réximes especiais do previsto no artigo 138, no último parágrafo do seu punto 2, así como o regulado polo seu punto 5.»

Disposición derradeira décimo primeira. *Modificación do texto refundido da Lei de clases pasivas do Estado, aprobado polo Real decreto lexislativo 670/1987, do 30 de abril.*

O texto refundido da Lei de clases pasivas do Estado, aprobado polo Real decreto lexislativo 670/1987, do 30 de abril, queda modificado como segue:

Un. Engádesse un punto tres ao artigo 15 coa seguinte redacción:

«Artigo 15.

3. Sen prexuízo do disposto no número 1, a Administración poderá revisar os actos de recoñecemento do dereito a unha prestación en favor de familiares motivada pola condena ao beneficiario, mediante sentenza firme, pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, cando a vítima sexa o suxeito causante da prestación, que se poderá efectuar en calquera momento, así como a reclamación das cantidades que, se é o caso, percíbise por tal concepto.»

Dous. Engádesse un novo artigo, o 37 bis, coa seguinte redacción:

«Artigo 37 bis. *Impedimento para ser beneficiario das prestacións en favor dos familiares.*

Sen prexuízo do establecido na disposición adicional primeira da Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero, non poderá ter a condición de beneficiario das prestacións en favor dos familiares que lle puidesen corresponder, quen fose condenado por sentenza firme pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, cando a vítima fose o suxeito causante da prestación.

A Administración poderá revisar, por si mesma e en calquera momento, o acto ou acordo polo cal recoñecese o dereito a unha prestación en favor dos familiares a quen fose condenado por sentenza firme no suposto indicado, e este virá obrigado a devolver as cantidades que, se é o caso, percíbise por tal concepto.

No acordo de inicio do procedemento de revisión do recoñecemento da prestación a que se refire este artigo acordarase, se non se producise antes, a suspensión cautelar do seu percibimento ata a resolución que poña fin ao devandito procedemento.»

Tres. Engádesse un novo artigo, o 37 ter, coa seguinte redacción:

«Artigo 37 ter. *Suspensión cautelar do aboamento das prestacións en favor dos familiares, en determinados supostos.*

1. A Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas suspenderá cautelarmente o aboamento das prestacións recoñecidas en favor dos familiares, cando se dite sobre o beneficiario resolución xudicial da cal deriven indicios racionais de criminalidade pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, se a vítima é o suxeito causante da prestación, con efectos do día primeiro do mes seguinte a aquel en que lle sexa comunicada tal circunstancia.

Nos casos indicados, a suspensión cautelar manterase ata que se dite sentenza firme ou outra resolución firme que poña fin ao procedemento penal ou determine a non culpabilidade do beneficiario.

Se o beneficiario da prestación é finalmente condenado por sentenza firme pola comisión do indicado delito, procederá a revisión do recoñecemento e, se é o caso, o reintegro das prestacións percibidas, de acordo co previsto no artigo 37 bis. Neste suposto, a Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas ou a Dirección Xeral de Persoal do Ministerio de Defensa, no ámbito das súas respectivas

competencias, fixarán o importe das pensións, se as houber, como se non existise a persoa condenada.

Cando, mediante sentenza ou resolución xudicial firme, finalice o proceso sen a referida condena ou se determine a non culpabilidade do beneficiario, rehabilitarase o pagamento da prestación suspendida cos efectos que procedesen de non se ter acordado a suspensión.

2. Non obstante, se se dita sentenza absolutoria en primeira instancia e esta é obxecto de recurso, a suspensión cautelar alzarase ata a resolución do recurso por sentenza firme. Neste caso, se a sentenza firme ditada no devandito recurso é tamén absolutoria aboaranse ao beneficiario as prestacións deixadas de percibir desde que se acordou a suspensión cautelar ata que se alzou esta. Pola contra, se a sentenza firme ditada no recurso resulta condenatoria, procederá a revisión do recoñecemento da prestación, así como a devolución das prestacións percibidas polo condenado, conforme o indicado no punto 1 deste artigo, incluídas as correspondentes ao período en que estivo alzada a suspensión.

3. Durante a suspensión do pagamento dunha prestación acordada conforme o previsto neste artigo, a Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas ou a Dirección Xeral de Persoal do Ministerio de Defensa, no ámbito das súas respectivas competencias, fixarán o importe das pensións, se as houber, como se non existise a persoa contra a que se ditase a resolución a que se refire o punto 1. O devandito importe terá carácter provisional ata que se dite a resolución firme que poña fin ao proceso penal.

No caso de arquivamento da causa ou de sentenza firme absolutoria, procederase ao aboamento das prestacións cautelarmente suspendidas. Non obstante, o beneficiario da pensión calculada conforme o disposto no parágrafo anterior non virá obrigado a devolver ningunha cantidade.»

Catro. Engádesse un novo artigo, 37 quáter, coa seguinte redacción:

Artigo 37 quáter. Aboamento das pensións en favor de familiares en determinados supostos.

«No caso de que houbese beneficiarios menores ou incapacitados xudicialmente, cuxa patria potestade ou tutela estivese atribuída a unha persoa contra a que se ditase resolución xudicial de que deriven indicios racionais de criminalidade ou sentenza condenatoria firme pola comisión do delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, a pensión non lle será aboable á devandita persoa.

En todo caso, a Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas poñerá en coñecemento do Ministerio Fiscal a existencia da pensión, así como toda resolución xudicial de que deriven indicios racionais de que unha persoa que teña atribuída a patria potestade ou tutela é responsable do delito doloso de homicidio para que proceda, se é o caso, a instar a adopción das medidas oportunas en relación coa persoa física ou institución tutelar do menor ou da persoa coa capacidade modificada xudicialmente a que se debe aboar a pensión. Adoptadas as ditas medidas con motivo da dita situación procesual, a Administración, cando así proceda, comunicará tamén ao Ministerio Fiscal a resolución pola cal se poña fin ao proceso penal e a firmeza ou non da resolución xudicial en que se acorde.»

Cinco. A disposición adicional décimo primeira queda redactada da seguinte forma:

«Disposición adicional décimo primeira. *Prestacións en favor dos familiares.*

A regulación contida tanto no artigo 38 e na disposición transitoria décimo segunda como no artigo 41 deste texto, a excepción do disposto no parágrafo segundo do punto 1 do último artigo citado, será de aplicación, respectivamente, ás pensións de viuvez e de orfandade de clases pasivas do Estado causadas ao abeiro da lexislación vixente en 31 de decembro de 1984, así como ás causadas en

aplicación da lexislación especial de guerra, sempre que, nun e noutro caso e tratándose de orfandade, o límite de idade determinante da condición de beneficiario da pensión de orfandade sexa igual ou menor de vinte e un anos.

Así mesmo, o disposto nos artigos 37 bis e 37 ter será de aplicación a todas as pensións de clases pasivas do Estado, calquera que sexa a súa lexislación reguladora, así como ás pensións causadas ao abeiro da lexislación especial de guerra.»

Disposición derradeira décimo segunda. *Modificación da Lei de axuizamento criminal.*

Engádesse unha nova disposición adicional na Lei de axuizamento criminal, aprobada polo Real decreto do 14 de setembro de 1882, coa seguinte redacción:

«Disposición adicional quinta. *Comunicación de actuacións ao Instituto Nacional da Seguridade Social, ao Instituto Social da Mariña, á Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas do Ministerio de Facenda e Administracións Públicas e á Dirección Xeral de Persoal do Ministerio de Defensa.*

Os secretarios xudiciais dos xulgados e tribunais comunicarán ao Instituto Nacional da Seguridade Social, ao Instituto Social da Mariña e á Dirección Xeral de Custos de Persoal e Pensións Públicas do Ministerio de Facenda e Administracións Públicas calquera resolución xudicial de que deriven indicios racionais de criminalidade pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, en que a vítima fose ascendente, descendente, irmán, cónxuxe ou excónxuxe do investigado, ou estea ou estivese ligada a el por unha relación de afectividade análoga á conxugal. Así mesmo, comunicarán aos devanditos organismos oficiais as resolucións xudiciais firmes que poñan fin aos procedementos penais. As devanditas comunicacións realizaranse para os efectos previstos nos artigos 179 ter, 179 quáter, 179 quinquies e 179 sexies do texto refundido da Lei xeral da seguridade social, aprobado polo Real decreto legislativo 1/1994, do 20 de xuño, e nos artigos 37 bis e 37 ter do texto refundido da Lei de clases pasivas do Estado, aprobado polo Real decreto legislativo 670/1987, do 30 de abril.»

Disposición derradeira décimo terceira. *Modificación da Lei 36/2011, do 10 de outubro, reguladora da xurisdición social.*

O artigo 146.2 da Lei 36/2011, do 10 de outubro, reguladora da xurisdición social, queda redactado do seguinte modo:

«2. Exceptúanse do disposto no punto anterior:

a) A rectificación de erros materiais ou de feito e os aritméticos, así como as revisións motivadas pola constatación de omisións ou inexactitudes nas declaracións do beneficiario, así como a reclamación das cantidades que, se é o caso, se percibisen indebidamente por tal motivo.

b) As revisións dos actos en materia de protección por desemprego, e por cesamento de actividade dos traballadores autónomos, sempre que se efectúen dentro do prazo máximo dun ano desde a resolución administrativa ou do órgano xestor que non fose impugnada, sen prexuízo do disposto no artigo 147.

c) A revisión dos actos de recoñecemento do dereito a unha prestación de morte e supervivencia, motivada pola condena ao beneficiario, mediante sentenza firme, pola comisión dun delito doloso de homicidio en calquera das súas formas, cando a vítima fose o suxeito causante da prestación, que poderá efectuarse en calquera momento, así como a reclamación das cantidades que, se é o caso, percíbise por tal concepto.»

Disposición derradeira décimo cuarta. *Eficacia na aplicación das modificacións legais.*

As modificacións introducidas na Lei xeral da seguridade social, na Lei de clases pasivas do Estado, na Lei de axuízamento criminal e na Lei reguladora da xurisdición social por medio das disposicións derradeiras décima a décimo terceira da presente lei serán de aplicación aos feitos causantes das prestacións do Sistema da Seguridade Social e do réxime especial de clases pasivas do Estado producidos a partir da data da súa entrada en vigor, sempre que os feitos delituosos acontecesen, así mesmo, a partir da mesma data.

Disposición derradeira décimo quinta. *Títulos competenciais.*

A presente lei dítase ao abeiro da competencia exclusiva para ditar a lexislación civil atribuída ao Estado polo artigo 149.1.8.^a da Constitución española, sen prexuízo da conservación, modificación e desenvolvemento polas comunidades autónomas dos dereitos civís forais ou especiais, alí onde existan.

O artigo cuarto, a disposición transitoria primeira e a disposición derradeira primeira dítanse ao abeiro do artigo 149.1.6.^a da Constitución española, que lle atribúe ao Estado competencia exclusiva para ditar a lexislación procesual.

A disposición derradeira segunda ten a condición de básica, de conformidade co establecido no artigo 149.1.1.^a e 16.ª da Constitución española.

A disposición derradeira terceira dítase ao abeiro do artigo 149.1.7.^a da Constitución española, que lle atribúe ao Estado competencia exclusiva para ditar a lexislación laboral.

A disposición derradeira cuarta dítase ao abeiro do artigo 149.1.18.^a da Constitución española, constituíndo bases do réxime estatutario dos funcionarios, sen prexuízo das competencias das comunidades autónomas que xa dispoñen de competencia exclusiva sobre o réxime estatutario do persoal ao servizo das administracións públicas e especialidades derivadas da organización administrativa e funcional propia das comunidades autónomas.

A disposición derradeira quinta dítase ao abeiro do artigo 149.1.1.^a, 7.ª e 17.ª da Constitución española.

Disposición derradeira décimo sexta. *Desenvolvemento regulamentario das cidades de Ceuta e Melilla.*

De conformidade co disposto no punto terceiro da disposición adicional cuarta da Lei 27/2013, do 27 de decembro, de racionalización e sustentabilidade da Administración local, as cidades de Ceuta e Melilla, en exercicio da súa potestade regulamentaria, poderán desenvolver o contido da presente lei de acordo cos criterios e circunstancias contidos nela, co obxecto de axustalo ás condicións particulares destas, en desenvolvemento da súa capacidade regulamentaria e dentro do alcance desta.

Disposición derradeira décimo sétima. *Creación do Rexistro Central de Delincuentes Sexuais.*

O Goberno, por proposta do Ministerio de Xustiza, oído o Consello Xeral do Poder Xudicial e a Axencia de Protección de Datos, ditará no prazo de seis meses desde a publicación desta lei, as disposicións regulamentarias oportunas relativas á organización do Rexistro Central de Delincuentes Sexuais no Rexistro Central de Penados e no Rexistro Central de Sentenzas de Responsabilidade Penal dos Menores, que se integrará no sistema de rexistros de apoio á Administración de xustiza, así como o réxime de inscrición e cancelación dos seus asentos e o acceso á información contida naquel, asegurando, en todo caso, a súa confidencialidade. Formarase, polo menos, cos datos relativos á identidade e perfil xenético (ADN) das persoas condenadas polos delitos contra a liberdade e indemnidade sexuais, nos cales se inclúen a agresión e abuso sexual, acoso sexual, exhibicionismo e provocación sexual, prostitución e explotación sexual e corrupción de menores. A Administración xeral do Estado colaborará coas autoridades competentes dos

Estados membros da Unión Europea para facilitar o intercambio de información neste ámbito.

Disposición derradeira décimo oitava. *Modificacións e desenvolvementos regulamentarios.*

O Goberno levará a cabo as modificacións e desenvolvementos regulamentarios que sexan precisos para a aplicación da presente lei.

Disposición derradeira décimo novena. *Incorporación de normas da Unión Europea.*

Nesta lei contéñense as normas de incorporación ao dereito español dos artigos 10 e 15 da Directiva do Parlamento Europeo e do Consello 2011/93/UE, do 13 de decembro de 2011, relativa á loita contra os abusos sexuais e a explotación sexual dos menores e a pornografía infantil e pola que se substitúe a Decisión marco 2004/68/JAI do Consello.

Disposición derradeira vixésima. *Non incremento do gasto.*

As medidas incluídas nesta norma non poderán supoñer incremento de gasto público, nin de dotacións, nin de retribucións, nin doutros gastos de persoal.

Disposición derradeira vixésimo primeira. *Entrada en vigor.*

A presente lei entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Polo tanto, mando todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 28 de xullo de 2015.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
MARIANO RAJOY BREY